

P R E D L O G

Crna Gora
Ministarstvo unutrašnjih poslova

Akcioni plan za implemetaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021 - 2025. godine, za 2025. godine, sa Izvještajem o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za 2024. godinu

Podgorica, jun 2025. godine

Akcioni plan za implemetaciju Strategija o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021 - 2025. godine, za 2025. godinu

UVOD

Sprovođenje reformskih aktivnosti u oblasti mješovitih migracija predstavlja prioritet Crne Gore u procesu evropskih integracija. S tim u vezi, Vlada Crne Gore je 23. septembra 2021. godine, donijela **Strategiju o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period od 2021-2025. godine.**

U prethodnom periodu aktivnosti su bile usmjerene na integraciji stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom, stvaranja uslova za izdavanje ličnih i putnih isprava strancima kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita, računajući i državljane Ukrajine, zatim na obezbjeđenje smještajnih kapaciteta za ova lica, kao i uslova za olakšano zapošljavanje ovih lica. Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova je preduzelo aktivnosti na reintegraciji povratnika po readmisiji, kroz unaprjeđenje pružanja podrške povratnicima prilikom prihvata i u saradnji sa lokalnim timovima i nadležnim institucijama. Poseban fokus usmjeren je na uspostavljanje elektronskih evidencija u sistemu međunarodne zaštite. Frontex koordinira sprovođenje projekta tehničke pomoći "Regionalna podrška upravljanju migracijama na Zapadnom Balkanu i Turskoj u kontekstu zaštite osjetljivih kategorija, druga faza" (IPA II projekat koji vodi Frontex). Jedan od glavnih ciljeva projekta je da se pruži podrška razvoju IT sistema za identifikaciju i registraciju miješovitih migracionih tokova u Crnoj Gori.

U cilju praćenja ovog strateškog dokumenta Vlada Crne Gore je u aprilu 2024 usvojila Izvještaj o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za 2023. godinu. U ovom izvještaju je dat detaljan statistički pregled stepena realizacije planiranih aktivnosti za izvještajni period, informacija o napretku u postizanju operativnih ciljeva, tabelarni pregled ostvarenog po stateškim ciljevima, kao i odgovarajuće preporuke za naredne faze sprovođenja stateškog dokumenta.

Pred nama je novi Akcioni plan za implementaciju Strategije za period 2025. godine kojim se utvrđuju aktivnosti, indikatori rezultata i uticaja, rokovi, nadležni organi i izvori finansiranja potrebni za spovođenje strateških smjernica definisanih Strategijom. Prilikom izrade ovog Akcionog plana uzete su u obzir najnovije preporuke relevantnih, međunarodnih izvještaja, pa su planirane aktivnosti usklađene sa tim preporikama u cilju unapređenja rezultata u problematičnim oblastima.

Takođe, aktivnosti iz Akcionog plana koje nijesu bile realizovane u predhodnom periodu, kao i djelimično realizovane aktivnosti inkorporirane su u novi Akcioni plan, sa odgovarajućim indikatorima rezultata i novim rokovima za njihovu realizaciju.

Tekst ovog Akcionog plana pripremili su predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova, Uprave policije, Ministarstva finansija, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija, Poreske uprave, Zajednice opština Crne Gore, Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, Ministarstva zdravlja, UNHCR-a, Međunarodne organizacija za migracije (IOM), NVO Pravni Centar, NVO Građanska alijansa.

Planirani troškovi za sprovođenje ovog AP će biti 1.594.200 eur od čega 1.289.000 eur iz Budžeta, a 305.200 eura od donatorskih sredstava, s tim što će se značajan broj aktivnosti realizovati takođe iz donatorskih sredstava ali će se sredstva za realizaciju tih aktivnosti obezbijediti po potrebi. Kontrolu realizacije mjera iz Akcionog plana vršiće Međuresorska radna grupa za izradu i praćenje primjene Strategije o migracijama i reintegraciji za period od 2021-2025. godine, a zadatke o prikupljanju i obradi podataka i pripremi izvještaja nadležnih organa, kao i druge administrativno-tehničke poslove vršiće Ministarstvo unutrašnjih poslova.

STRATEŠKI CILJ I: Stvaranje potpuno funkcionalnog sistema upravljanja mješovitim migracijama i obezbjeđivanje punog pristupa pravima						
Operativni cilj 1:	Potrebno je prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir svu evropsku regulativu koja uređuje oblast mješovitih migracija i zagarantovati njegovu potpunu primjenu kroz adaptaciju administrativnog sistema					
Indikator učinka Zakonodavstvo u oblasti migracija u potpunosti usklađeno sa pravnom tekovinom EU	početna vrijednost (2021) 5 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG		ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta 10 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) 14 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG		
Aktivnosti koje utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja

1.1. Izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i Direktive (EE) 2018/957 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, kao i Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem Informatičnog sistema unutrašnjeg tržišta („Uredba IMI“).	Zakon o strancima je izmijenjen. Regulisano pitanje rada upućenih radnika -stranaca u Crnoj Gori, koji pružaju usluge, u skladu sa navedenim direktivama. Upućenim radnicima je osigurana zaštita tokom njihovog upućivanja u odnosu na slobodu pružanja usluga, utvrđivanjem obaveznih odredaba u vezi sa uslovima rada, kao i zaštitom njihovog zdravlja i sigurnosti.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada i zapošljavanja i socijalnog dijaloga Privredna komora Unija poslodavaca IOM	I kvartal 2025	IVkvartal 2025	3.000 €	Budžet
--	--	---	----------------	----------------	---------	--------

1.2. Izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje sljedećih Direktiva: - Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice – 32003L0086. - Direktiva Savjeta 2009/52/EZ od 25. juna 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih država sa neregularnim boravkom - 32009L0052. - Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/36/EU od 26. februara 2014. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika – 32014L0036	Zakon o strancima je potpuno usaglašen sa ovim direktivama	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga Privredna komora Unija poslodavaca IOM	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Iznos od 3.000€ koji je planiran u aktivnosti 1.1.	Budžet
1.3. Izmijeniti Zakon o strancima i omučiti pojednostaviti proceduru za izdavanje/produženje dozvola za privremeni boravak i rad	Zakon o strancima izmijenjen i pojednostavljene procedure za izdavanje/produženje dozvola za privremeni boravak i rad	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga Privredna komora Unija poslodavaca IOM	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Iznos od 3.000€ koji je planiran u aktivnosti 1.1	Budžet

1.4. Izmijeniti Zakon o strancima kako bi se, među izuzecima od pribavljanja dozvola za privremeni boravak i rad, predvidjeli i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, koji stiču pravo na rad u skladu sa zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca.	Zakon o strancima izmijenjen, na način da se među izuzecima od pribavljanja dozvola za privremeni boravak i rad, prepoznaju i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, koji protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, stiču pravo na rad.	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada i rapošljavanja i socijalnog dijaloga Privredna komora Unija poslodavaca UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Iznos od 3.000€ koji je planiran u aktivnosti 1.1	Budžet
1.5. Izmijeniti Zakon o strancima u dijelu koji se odnosi na odobrenje i uslove ulaska članova porodice, radi spajanja sa strancem kome je odobrena međunarodna ili privremena zaštita u Crnoj Gori	Zakon o strancima izmijenjen u dijelu koji se odnosi na odobrenje i uslove ulaska članova porodice, radi spajanja sa strancem kome je odobrena međunarodna ili privremena zaštita u Crnoj Gori	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Iznos od 3.000€ koji je planiran u aktivnosti 1.1	Budžet

1.6. Donijeti Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2026. godinu	Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2026. godine utvrđen je godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2026. godinu, kao i djelatnosti u kojima se stranci mogu zapošljavati. Godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca-godišnju kvotu, utvrđuje Vlada Crne Gore, u skladu sa migracionom politikom, stanjem i kretanjem na tržištu rada u Crnoj Gori, najkasnije do 30. novembra tekuće godine, za narednu godinu. Godišnjom kvotom utvrđuju se djelatnosti u kojima se stranci mogu zapošljavati. U okviru godišnje kvote, odvojeno se utvrđuje godišnja kvota za zapošljavanje i za sezonsko zapošljavanje.	Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga Ministarstvo unutrašnjih poslova Privredna komora Unija poslodavaca	IV kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet
1.7. Izmijeniti Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti kako bi se olakšao pristup pravima iz oblasti socijalne zaštite za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori (ne tražiti im dokumenta iz zemlje porijekla)	Zakon o socijalnoj i dječijom zaštiti je izmijenjen i olakšan je pristup pravima iz oblasti socijalne zaštite za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori (ne traže im se dokumenta iz zemlje porijekla)	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet

1.8. Usvojiti Standardne operative procedure koje će definisati procedure za spajanje porodice i nadležnosti relevantnih aktera	Standardne operative procedure koje definišu procedure za spajanje porodice su usvojene	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo vanjskih poslova UNHCR CK CG	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet
1.9. Učiniti dostupnim programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanje), u koje će se uključiti stranci kojima je odobrena međunarodna zaštita kao i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje.	Stranci kojima je odobrena međunarodna zaštita, kao i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje, uključeni u programe aktivne politike zapošljavanja.	Zavod za zapošljavanje Mikro-kreditne insitucije NGO	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	20.000 €	UNHCR ZZZ CG
1.10. Usvojiti izmjene i dopune Zakona o priznavanju inostranih diploma i prateća podzakonska akta kako bi se za lica sa međunarodnom ili privremenom zaštitom, koja ne posjeduju dokaz o inostranoj kvalifikaciji, sprovela procjena ranije stečenih kompetencija	Licima sa međunarodnom ili privremenom zaštitom priznate kvalifikacije	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija ZZZCG Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR Centar za stručno obrazovanje	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet

1.11. Potpisati Mapu puta za saradnju između EUAA i Crne Gore za oblast međunarodne zaštite, za period 2025-2028. godina i realizovati definisane aktivnosti	Usvojena Mapa puta za saradnju između EUAA i Crne Gore za oblast međunarodne zaštite i realizovati plan saradnje	Ministarstvo unutrašnjih poslova EUAA UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	IPA II	IPA II
1.12. Izmijeniti Zakon o centralnom registru stanovništva kako bi se prepoznala lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca	Zakon o centralnom registru stanovništva izmijenjen i u istom su „prepoznata“ lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca kao i stranci koji borave u Prihvatištu za strance u cilju ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu	Ministarstvo unutrašnjih poslova Privredna komora Unija poslodavaca UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet
1.13. Donijeti Odluku o produženju privremene zaštite licima iz Ukrajine za period mart 2025 do 2026	Odluka o produženju privremene zaštite licima iz Ukrajine je donijeta	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2025	II kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet
1.14. Donijeti Standardne operativne procedure za postupanjem sa licima Kojima je odobrena privremena zaštita	Plan prihvata za lica iz Ukrajine sa pratećim SOPovim je donijet	Koordinaciono tijelo za vršenje nadzora za sprovođenje Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2025	II kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet
1.15. Izmijeniti Zakon o crnogorskom državljanstvu I podzakonska akta, kako bi ista usaglasila sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca	Zakon o crnogorskom državljanstvu i podzakonski akti su izmijenjeni i usaglašeni su sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet

1.16. Izmijeniti podzakonske akte kojima se reguliše izdavanje putnih isprava za lica iz sistema međunarodne zaštite kao i za lica koja shodno Zakonu o strancima imaju pravo na putnu isprava	Izmijenjena podzakonska akta kojima se reguliše izdavanje putnih isprava za lica iz sistema međunarodne zaštite kao i za lica koja shodno Zakonu o strancima imaju pravo na putnu isprava	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Budžet
--	---	--	----------------	-----------------	--------------------------	--------

1.17. Razviti rodno osjetljive mjere prijema i usluge podrške za lica iz sistema privremene zaštite stranaca, rodno osjetljive smjernice za postupke privremene zaštite, kao i rodno osjetljive smjernice koje se tiču autonomne dozvole boravka bez obzira na vrijeme trajanja braka, gubljenja prebivališta kao rezultata prinude na brak u inostranstvu, ili obustavu postupka protjerivanja pokrenutog u vezi s boravišnim statusom koji zavisi od supružnika odnosno partnera	Broj rodno osjetljivih smjernica za postupke međunarodne i privremene zaštite. Broj pružalaca usluge podrške za strance koji traže međunarodnu ili privremenu zaštitu u Crnoj Gori, razvrstan prema: a) regionu/gradu b) vrsti pružaoca usluga (javni, privatni, civilni sektor) Broj žena koje su podnijele zahtjev za međunarodnu ili privremenu zaštitu, a na osnovu preživljenog nasilja (seksualno nasilje i kontrola reprodukcije u slučaju rasnog ili etničkog “čišćenja”, proganjanja na osnovu vjere, nepoštovanja vjerskih normi i običaja i sl. Broj smjernica kojima je podignuta svijest nadležnih službenika za sprovođenje postupka za odobrenje dozvole za privremeni boravak iz humanitarnih razloga, za stranca za koga se pretpostavlja da je žrtva krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici (broj distribuiranih materijala). Broj žena migrantkinja koje su potražile pomoć kao žrtve nasilja (porodičnog, seksualnog i sl...) Povećan broj žena migrantkinja koje su podnijele zahtjev za izdavanje dozvole za privremeni	Ministarstvo unutrašnjih poslova UP UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025		UNHCR
---	--	---	-----------------------	------------------------	--	--------------

	boravak iz humanitarnih razloga, za stranca za koga se pretpostavlja da je žrtva krivičnog djela nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici (broj podnijetih zahtjeva).					
1.18. Izmijeniti Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, odnosno izvršiti intervenciju u zakona u smislu da se propišu kriterijumi za određene kategorije lica koje imaju/nemaju pravo na smjestaj i ne posjeduju novčana sredstva	Izmijenjen Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti u dijelu propisivanja kriterijuma za određene kategorije lica koje imaju/nemaju pravo na smještaj i ne posjeduju novčana sredstva	MUP UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025		
1.19. Razmotriti izmjene Zakon o međunarodnoj I privremenoj zaštiti stranaca kako bi se omogućio pristup tržištu rada za strance koji traže međunarodnu zaštitu prije isteka roka od devet mjeseca nakon podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu	Broj održanih sastanaka	MUP MRZS ZZZCG UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025		

1.20. Donošenje podzakonskog akta na Zakon o međunarodnoj I privremenoj zaštiti stranaca kojim će se definisati uslovi i obim prava na zdravstvenu zaštitu za strance koji traže međunarodnu zaštitu, za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita i strance kojima je odobrena privremena zaštita	Donijet podzakonski akt	Ministarstvo zdravlja MUP Fond za zdravstveno osiguranje UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025		
1.21. Izmijeniti i dopuniti Opšti zakon o obrazovanju I vaspitanju kako bi se stranci koji traže međunarodnu zaštitu I stranci pod privremenom zaštitom prepoznali kao korisnici zakona	Izmijenjen Opšti zakon o obrazovanju	Ministarstvo prosvjete nauke i inovacija	II kvartal	II kvartal 2025		
1.22. Dorada informacionog Sistema poreske uprave/dorada JPR obrasca kako bi se evidencije lica prijavljenih kod Poreske uprave vodile I po pravnom statusu a ne samo po državljanstvu	Unaprijeđen informacioni sistem JPR obrazac dopunjen sa poljem za pravni status	Poreska uprava	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva	Budžet Kredit svjetske banke
1.23. Dorada informacionog sistema ministarstva zdravlja i ministarstva prosvjete nauke I inovacija/izrada obrasca kako bi se evidencije lica prijavljenih kod ovih ministarstava vodile po pravnom statusu a ne samo po državljanstvu	Unaprijeđen informacioni sistem	Fonda za zdravstveno osiguranje Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija	II kvartal 2025	IV kvartal 2025		

Operativni cilj 2:	Povećanje administrativnih kapaciteta i unapređenje uslova za prihvata i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, u skladu sa međunarodnim standardima		
Indikator učinka a) Povećan broj smještajnih kapaciteta koji su u vlasništvu države za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, a koji će obezbijediti isti standard prihvata u svim smještajnim objektima.	početna vrijednost (2021) trenutni smještajni kapaciteti su - 164 ležaja	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) kapaciteti povećani za 60 ležajeva	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) smještajni kapaciteti povećani za još 120 ležajeva (u vanrednim okolnostima za 200), tako da su ukupni smještajni kapacitetu 320 ležajeva ležajeva (u vanrednim okolnostima oko 400 ležajeva)
Indikator učinka b) Povećan broj i obučeni službenici koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, odnosno kroz ove obuke je unaprijeđen sistem u dijelu osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori	početna vrijednost (2021) Trenutni broj službenika u Centru za prihvata je 33, dok je Pravilnikom o sistematizaciji MUP-a predviđeno 43 i poslove obavljaju službenici po ugovoru	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) broj službenika povećan za 15	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) administrativni kapaciteti povećani za još 30 službenika, tako da su ukupni administrativni kapacitetu 88 službenika
Indikator učinka c) Obezbiđen potreban broj stambenih jedinica za strance sa odobrenom međunarodnom zaštitom	početna vrijednost (2021) nema obezbijeđenih stambenih jedinica	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) broj stambenih jedinica povećan na 30	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) broj stambenih jedinica povećan za 40

Indikator učinka d) Sve administrativne procedure sprovedene i odluke donijete u roku predviđenom zakonom	početna vrijednost (2021) U 2020. godini, u određenim slučajevima nadležni državni organi ne donose odluke u zakonom predviđenim rokovima (npr. od 697 odluka Direkcije za azil donijetih do kraja novembra 2020. godine, 114 odluka (16%) je donijeto nakon zakonskog roga od 6 mjeseci. To je značajno pogoršanje u odnosu na 2019. godinu kada je 6% odluka donijeto nakon zakonskog roka, odnosno 2018. godinu, kada nije bilo odluka donijetih nakon zakonskog roka)		ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Broj odluka donijetih nakon zakonskog roka od 6 mjeseci smanjen na 6%	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Sve odluke donijete u zakonom predviđenom roku		
Aktivnosti koje utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
2.1. Povećanje i proširenje smještajnih kapaciteta koji će biti u vlasništvu države, a koji će osigurati iste standarde prihvata u smislu da se izvrši rekonstrukcija postojećeg objekta Centra za prihvata u Spužu koji prima strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori. Izrada projekta na kupljenoj parceli od 5443m ² za Centar za prihvata u Spužu, ograđivanje placa, drenaža, uređenje platoa i revizija projekta.	Izvršena rekonstrukcija postojećeg objekta Centra za prihvata u Spužu i povećani kapaciteti za 60 ležajeva	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	500.000 € 789.037,41 eur sa pdv 150.000 sa pdv	Kroz IUG obezbijeđen iznos sredstava od 480.000 € Sredstva obezbijeđen a kroz kapitalni Budzet. 20.000€ Kroz IUG obezbijeđen iznos sredstava od 600.000 €, bez pdv

2.2. U skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, povećati broj zaposlenih koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu	Donijet novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova sa povećanjem broja zaposlenih	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	50.000 €	Budžet
2.3. Periodično štampanje informativnog materijala za strance koji traže međunarodnu zaštitu	Vrsta i broj izrađenog informativnog materijala	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na po potrebi	UNHCR-a
2.4. Pružanje psihosocijalne i materijalne podrške strancima koji traže međunarodnu i privremenu zaštitu u Crnoj Gori i strancima kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita	Pružena psiho-socijalna i materijalna podrška za strance koji traže ili kojima je odobrena međunarodna zaštita ili privremena u Crnoj Gori u narednom dvogodišnjem period.	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR IOM Crveni krst CG	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Crveni krst CG: 191.000.00 € Što se tiče MUP-a, nijesu potrebna posebna Budžetska Sredstva IOM- 19.200 € (100.000 € za 2023)	Crveni krst CG Uključiti sredstva ostalih aktera, prije svega MUP-a

2.5. Pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu i privremenu zaštitu u Crnoj Gori i kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita	Pružena pravna pomoć strancima koji traže ili kojima je odobrena međunarodna ili privremena zaštita u Crnoj Gori	NF Građanska alijansa UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na po potrebi	UNHCR NVO Pravni Centar NVO Građanska alijansa
2.6. Obezbijeđena finansijska sredstva za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori a koji imaju potrebu za smještajem	Odobren smještaj za minimum 40 stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	132.000 eura (50.000€ za 2023)	Budžet za 2026
2.7. Podrška u integraciji stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita, novčanu pomoć, stručno usavršavanje, rad, učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture, socijalna zaštita, zdravstvena zaštita, obrazovanje, besplatna pravna pomoć, humanitarna pomoć, psihosocijalna podrška i prevodilačke usluge za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita.	Broj pruženih usluga po segmentima Broj lica kojima je pružena podrška po segmentima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo rada, zapošljavanje i socijalnog dijaloga Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografiji Ministarstvo zdravlja Ministarstvo prosvjete ZZZ CG Centri za socijalni rad UNHCR Crveni krst CG NVO sektor	Ikvartal 2025	IV kvartal 2025	Crveni krst CG: 65.000 € (35.000€ za 2023)	Budžet Crveni krst CG

2.8. Kontinuirana obuka postojećeg i novozaposlenog kadra Direkcije za azil kroz standardni program obuka, mentorsku podršku unutar Direkcije za azil i kroz kombinaciju teorijske i praktične obuke	Sprovedene obuke službenika Direkcije za azil	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na po potrebi	UNHCR IOM
2.9. Organizovati bilateralno-operativne sastanke sa predstavnicima organa nadležnih za postupak za međunarodnu zaštitu država članica EU (Slovenija/Austrija)“	Unaprijedene kompetencije i spremnost službenika Direkcije za azil za izazove u radu sa strancima koji traže međunarodnu zaštitu	Ministarstvo unutrašnjih poslova HILFSWERK	II kvartal 2025. godine	IV kvartal 2025. godine		Podrška međunarodnog partnera (HILFSWERK)
2.10. Sprovoditi obuke sudija Upravnog suda Crne Gore, u dijelu standarda iz oblasti međunarodne i privremene zaštite	Sprovedene obuke sudija Upravnog suda Crne Gore Broj obuka Procenat sudija koji su prošli obuke	Upravni sud Crne UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na po potrebi	UNHCR
2.11. Razviti standardne i operativne procedure za utvrđivanje i potvrđivanje starosne dobi maloljetnih migranata bez pratnje	Razvijene standardne i operativne procedure za utvrđivanje i potvrđivanje starosne dobi maloljetnih migranata bez pratnje	Ministarstvo unutrašnjih poslova MZ Uprava policije EUAA IOM UNHCR Crveni krst CG	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	Budžet

2.12. Sprovoditi kontinuirane obuke pripadnika Uprave policije odgovornih za registriranje namjera za traženje međunarodne zaštite u svim domenama azila koji su od značaja za rad Uprave policije a posebno u domenu ranog identifikovanja UASC koji žele da izraze namjeru kao punoljetna lica, rodne ravnopravnosti i ljudskih prava.	Sprovedena obuka pripadnika Uprave policije Broj obuka Broj službenika policije koji su prošli obuke	Uprava policije MUP UNHCR IOM FRONTEX	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na po potrebi	UNHCR IOM
2.13. Sprovoditi kontinuirane obuke službenika Centara za socijalni rad u sistemu međunarodne i privremene zaštite stranaca i migracija sa posebnim osvrtom na najbolji interes djeteta i ranjive kategorije (tehnička podrška, radni sastanci, obuke itd.)	Broj aktivnosti kojima se povećava značaj i uloga Centara za socijalni rad u sistemu međunarodne i privremene zaštite stranaca Broj obuka Broj sastanaka	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Centri za socijalni rad IOM UNHCR UNICEF Crveni krst Crne Gore	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	IOM UNHCR Crveni krst Crne Gore UNICEF
2.14. Organizovati studijsku posjetu Republici Hrvatskoj, radi razmjene iskustava i praksi, a u svrhu što uspješnijeg sprovođenja postupka integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom	Realizovane studijske posjete	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno	UNHCR

2.15. Organizovati informativne kampanje za lica sa privremenom zaštitom o obaveznosti osnovnog školskog obrazovanja	Broj organizovanih informativnih kampanja	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija MUP UNHCR	II kvartal 2025	Iv kvartal 2025		
2.16. Sprovoditi obuke službenika Odsjeka za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, posebno u dijelu koji se odnosi na proceduru prihvata, procjenu ranjivosti, najboljeg interesa djeteta, psihosocijalnog pristupa i podrške, pristupa pravima	Broj realizovanih obuka za službenike	Ministarstvo unutrašnjih poslova EUAA UNHCR IOM	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na po potrebi	IOM
Operativni cilj 3:	Uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite i obuka službenika koji će raditi na ovim sistemima					
Indikator učinka a) Realizacija projekata elektronskog uvezivanja, kako organizacionih jedinica unutar MUP-a, tako i ostalih državnih organa koji se bave pitanjima migracija	početna vrijednost (2021) Većina sistema i softvera organizacionih jedinica MUP-a, UP, Poreske uprave i Uprave za inspeksijske poslove koje se bave pitanjima migracija još uvijek nije povezana		ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) sistemi i softveri organizacionih jedinica MUP-a i UP koje se bave pitanjima migracija su povezani		ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Svi sistemi i softvera relevantnih institucija koje se bave pitanjima migracija uvezani	

Indikator učinka b) Unaprijeđeni kapaciteti i kompetencije zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca	Početna vrijednost (2021) Kontinuirana promjena strukture stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, u dijelu jezika, pola, uzrasta i zemalja porijekla, uključujući lica sa posebnim proceduralnim garancijama, otežava komunikaciju sa tim licima i usporava proces donošenja odluka po njihovim zahtjevima i potrebama		Ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Kapaciteti službenika zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca ojačani u segmentima prijema, procedure i integracije kako bi se, u 80% slučajeva, odgovorilo na sve zahtjeve i potrebe u zakonom predviđenim rokovima	Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Kapaciteti službenika zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca ojačani u segmentima prijema, procedure i integracije kako bi se, u svim slučajevima, odgovorilo na sve zahtjeve i potrebe u zakonom predviđenim rokovima		
Aktivnosti koje utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja

3.1. Pripremiti: analitičku studiju sa preporukama za implementaciju biometrijskog sistema za identifikaciju i registraciju mješovitih migratornih tokova u skladu sa EURODAC direktivom, tehničke specifikacije za preporučena rešenja, plan obuka za preporučena rešenja Napomena: planirano je da se Projekat ažuriranja CRS softvera uključi u mjeru Ova aktivnost je planirana za period 2023.-2027. tako da neće biti realizovana u cjelosti do kraja 2025. godine	Izrađena studija, specifikacije i plan obuka	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa budžetom planiranim za ovu aktivnost	Budžet Donataska podrška
3.2. Unapređenje sistema prikupljanja, evidencije i razmjene migracionih statistika u skladu sa EK Direktivom 862/2007	Raspisivanje tendera za nabavku softvera za izvještajni servis MUP-a koji će generisati izvještaje iz postojećih baza podataka	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Monstat IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa definisanim potrebama	IOM (IPA III fondovi planirano 300.000 EUR)
3.3. Izrada zajedničkog operativnog strateškog plana u slučaju angažovanja pripadnika Vojske Crne Gore na poslovima nadzora državne granice	Formiranje mješovite radne grupe za izradu operativnog plana svajanje operativnog strateškog plana za zajednički nadzor državne granice	Ministarstvo odbrane Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva

3.4. Razmjena podataka o neregularnim migracijama na mjesečnom nivou sa kriminalističkom policijom i ostalim službama na regionalnom i lokalnom nivou kao i sa Međunarodnom organizacijom za migracije u cilju boljeg praćenja ove problematike	Broj razmijenjenih informacija Broj održanih sastanaka Podaci o trendu neregularnih migracija	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva
3.5. Obezbijediti zajednički efikasniji inspekcijski nadzor u oblastima boravka i zapošljavanja stranaca kako bi se povećala identifikacija stranaca koji u Crnoj Gori neregularno borave i rade.	Broj realizovanih zajedničkih kontrola policije i inspekcijskih službi Broj preduzetih mjera u toku izvršenih kontrola	MUP Uprava policije MRZS- inspekcije rada Ministarstvo turizma – turistička inspekcija Ministartstvo zdravlja – sanitarna inspekcija Poreska uprava	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva	Budžet
3.6. Uspostavljanje elektronske evidencije podataka o utvrđenim nepravilnostima prilikom zapošljavanja stranaca (po državljanstvu i po odobrenom statusu stranca)	Unaprijeđena selektronska evidencija podataka o utvrđenim nepravilnostima prilikom zapošljavanja stranaca po državljanstvu i odobrenom statusu stranca	MRZS- inspekcije rada	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva	Budžet
3.7. Kroz Centralni registar obveznika i osiguranika, koji vodi Poreska uprava, omogućiti prepoznavanje zaposlenih stranaca koji rade kod poslodavaca u Crnoj Gori, ne samo po njihovom državljanstvu, već i po odobrenom statusu	U Centralni registar obveznika i osiguranika, koji vodi Poreska uprava, unijeti podaci o odobrenom statusu zaposlenih stranaca, koji rade kod poslodavaca u Crnoj Gori.	Poreska uprava	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva	Budžet

Operativni cilj 4:	Rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) kao i ostalih lica koja nijesu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja		
Indikator učinka a) Smanjen je broj lica (IRL) koja još uvijek nijesu riješila status u Crnoj Gori, a koja su u postupku rješavanja	početna vrijednost (2021) zaključno sa 31.12.2020. godine 160 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL je u toku	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. godine 100 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL je u toku	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) na dan 31.12.2025. godine riješeni svi zahtjevi za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL
Indikator učinka b) Povećan broj lica koja su vraćena na Kosovo	početna vrijednost (2021) U 2020 godini nije realizovan nijedan povratak IRL na Kosovo	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. godine vraćeno na Kosovo 27 IRL lica	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. godine vraćeno na Kosovo 30 IRL lica
Indikator učinka c) Unaprijeđen pristup pravima I/RL uz povećan broj I/RL koja su riješila stambeno pitanje	Regionalnim stambenim programom je predviđeno ukupno zbrinjavanje oko 6000 lica Kroz osam projekata smješteno je ukupno 3.125 lica	zaključno sa 31.12.2021. godine Kroz dva projekata smješteno još 1.300 Regionalni Stambeni program se završava u toku 2021 godine	

Aktivnosti koje utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
4.1. Nastaviti sa primjenom pojednostavljenih procedura za pribavljanje identifikacionih dokumenata i saradnju sa državama porijekla za interno raseljena lica čiji su zahtjevi za status stranca i dalje u radu (30 zahtjeva),	Pojednostavljene procedure primjenjene na nacionalnom nivou kako bi se omogućio završetak svih zahtjeva koji su u radu	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Nijesu potrebna sredstva
4.2. Pružanje pravne pomoći IRL u rješavanju pravnog statusa	Broj IRL kojima je pružena pravna pomoć u rješavanju pravnog statusa	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na po potrebi, od slučaja do slučaja	UNHCR
4.3. Organizovati konferenciju za medije na kojoj će se prezentovati rezultati dosadašnjeg rada na rješavanju status RL i IRL, identifikovanim održivim rješenjima	Organizovana konferencija za medije i predstavljani rezultati rada na rješavanju RL i IRL	MUP UNHCR NF Građanska alijansa	II kvartal 2025	III kvartal 2025		
4.4. Rješavanje stambenih potreba za interno raseljena i raseljena lica kroz Regionalni stambeni program (RSP) i usvajanje izvještaja o održivosti rješenja	Izvršena raspodjela stambenih jedinica Useljenje u stambene jedinice	Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Direkcija javnih radova Glavni grad Podgorica UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na po potrebi, od slučaja do slučaja	Donatorska sredstva i Budzet Crne Gore

Operativni cilj 5:	Rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasna pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva		
Indikator učinka a) Smanjen broj lica koja još uvijek nisu upisana u registar rođenih ili registar državljana u Crnoj Gori ili zemlji porijekla	početna vrijednost (2021) Upis u matični registar rođenih u državi porijekla i dalje predstavlja problem za određeni broj lica	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Na dan 31.12.2023. Ojačana saradnja sa zemljama porijekla lica u riziku od apatridije radi upisa lica u osnovne registre tih zemalja; Sva identifikovana lica u riziku od apatridije upisana u registar rođenih i registar državljana Crne Gore ili zemlje porijekla	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Na dan 31.12.2025. Ojačana saradnja sa zemljama porijekla lica u riziku od apatridije radi upisa lica u osnovne registre tih zemalja; Sva identifikovana lica u riziku od apatridije upisana u registar rođenih i registar državljana Crne Gore ili zemlje porijekla
Indikator učinka b) Ojačan postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i kapaciteti nadležnih državnih organa za sprovođenje postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	početna vrijednost (2021) Postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva još nedovoljno razvijen	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. Identifikovani svi izazovi u sprovođenju postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i predložene mjere za njihovo prevazilaženje Sva lica koja vode postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva pohađala relevantan trening; Svi postupci za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva sprovedeni u zakonom predviđenom roku.	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. U potpunosti funkcionalan postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva Visok nivo prolaznosti prvostepenih odluka u postupku za status lica bez državljanstva pred drugostepenim i trećestepenim organom

Indikator učinka c) Usaglašen zakonodavni okvir i administrativne procedure za efikasan pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva	početna vrijednost (2021) zaključno sa 31.12.2020. godine Zakoni koji regulišu pristup pravima za lica bez državljanstva neusaglašeni sa Zakonom o strancima i međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za ova lica		ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) zaključno sa 31.12.2023. Nacionalno zakonodavstvo iz oblasti pristupa pravima u potpunosti usaglašeno sa Zakonom o strancima u vezi sa pravima lica bez državljanstva, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva		ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. Nacionalno zakonodavstvo i administrativne procedure iz oblasti pristupa pravima u potpunosti usaglašeno sa Zakonom o strancima u vezi sa pravima lica bez državljanstva, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva	
Aktivnosti koje utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
5.1. Pružanje pravne pomoći licima u riziku od apatridije i licima koja su u postupku rješavanja zahtjeva za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Broj lica kojima je pružena pravna pomoć	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi od slučaja do slučaja	UNHCR
5.2. Izmjeniti i dopuniti Zakon o strancima kako bi se dodatno ojačao postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Izmjenjen i dopunjen Zakon o strancima kako bi se dodatno ojačao postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2025	II kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva	MUP UNHCR

5.3. Podizati svijest i informisanost o upisu u matične registre rođenih, posebno novorođene djece, putem distribucije letaka, organizacijom okruglih stolova ili putem medija.	Broj pripremljenih i distribuiranih letaka/organizovanih okruglih stolova/medijskih saopštenja	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR UNICEF NF Građanska alijansa	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi	UNHCR
5.4. Organizovanje obuka za službenike koji vrše poslove koji se odnose na utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, pored ostalih i na temu prevencije apatridije u Crnoj Gori, postupak upisa u registar rođenih i dr.	Broj službenika obučanih o primjeni postupka za utvrđivanje apatridije Broj sudija obučanih o međunarodnim standardima iz oblasti apatridije Broj priručnika, vodiča i drugih relevantnih materijala dostavljenih nadležnom osoblju	Ministarstvo unutrašnjih poslova Upravni sud Crne Gore UNHCR NF Građanska alijansa	IV kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi	UNHCR
5.5. Izrada operativnog uputstva za službenike MUPa o primjeni postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Izrađeno operativno uputstvo za službenike MUPa o primjeni postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	IV kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava	UNHCR
5.6. Izmijeniti Zakon o zdravstvenoj zaštiti kako bi se lica bez državljanstva mogla biti prepoznati kao osiguranici	Zakon o zdravstvenoj zaštiti izmijenjen i lica bez državljanstva „prepoznata“ kao osiguranici	Ministarstvo zdravlja UNHCR	I kvartal 2024	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava	Budžet
5.7. Izmijeniti Opštni zakon o obrazovanju kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona	Zakon o opštem obrazovanju izmijenjen i lica bez državljanstva su „prepoznata“ kao korisnici zakona	Ministarstvo prosvjete UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava	Budžet

5.8. Izmijeniti Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona	Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti izmijenjen i lica bez državljanstva su prepoznata kao korisnici zakona	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava	Budžet
5.9. Izmijeniti Zakon o centralnom registru stanovništva kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona	Zakon o centralnom registru stanovništva je izmijenjen i lica bez državljanstva su prepoznata kao korisnici zakona	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava	Budžet
5.10. Izmijeniti Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći kako bi se postupak za upis u registar rođenih i postupak utvrđivanja statusa lica bez državljanstva uvrstili u sistem besplatne pravne pomoći organizovan od strane države	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći je izmijenjen i postupak za upis u registar rođenih i postupak utvrđivanja statusa lica bez državljanstva je uvršten u sistem besplatne pravne pomoći	Ministarstvo pravde UNHCR	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava	Budžet
STRATEŠKI CILJ II: Unapređenje sistema readmisije i povratka crnogorskih i stranih državljana uz efikasan proces asistencije, u skladu sa zaključenim sporazumima i protokolima o readmisiji i u saradnji sa drugim državama i međunarodnim organizacijama						
Operativni cilj 1:	Unaprjeđenje politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, kao i poboljšanje sistema povratka stranih državljana kojima nije odobren boravak u Crnoj Gori i sistemski rad na dobrovoljnom povratku					
Indikator učinka a) Isti nivo ili smanjen broj crnogorskih državljana koji su vraćeni u Crnu Goru	početna vrijednost (2021) Postupajući po sporazumima o readmisiji, od strane država EU, u 2019. godini, primljeno je ukupno 216 zahtjeva za readmisiju koji su se odnosili na prihvatanje ukupno 392 lica, od čega je pozitivno riješeno 134 zahtjeva, odnosno data je saglasnost za prihvatanje ukupno 274 lica, negativno je riješeno 82 zahtjeva, odnosno nije data saglasnost za prihvatanje ukupno 118 lica.	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) smanjen broj lica koja su predmet readmisije za 5% u	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) smanjen broj lica koja su predmet readmisije za 10% u odnosu na 2019. godinu			

			odnosu na 2019. godinu			
Indikator učinka b) Uspostavljeni funkcionalni kanali za komunikaciju, pregovore i saradnju po pitanju readmisije sa trećim zemljama	početna vrijednost (2021) Proces uspostavljanja komunikacije još nije zvanično započet ni sa jednom trećom zemljom s ciljem sklapanja Sporazuma o readmisiji		ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Otvoreni pregovori sa jednom zemljom (zemlja porijekla migranata)	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Završen proces pregovora i uspostavljena saradnja sa jednom trećom državom po pitanju readmisije		
Aktivnosti koje utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja
1.1.Zaključivanje implementacionih protokola o readmisiji sa ostalim državama članicama EU sa kojima Crna Gora nema potpisane protokole I Ponovno iniciranje vođenja pregovora sa državama koje nijesu odgovorile na prethodno obraćanje	Inicirano vođenje pregovora u cilju usaglašavanje i potpisivanja protokola o readmisiji sa ostalim državama članicama EU sa kojima Crna Gora nema potpisane protokole (Kipar, Danska, Finska, Francuska, Poljska, Portugal, Rumunija, Švedska, Irska, Litvanija, Letonija). Zaključen protokol sa nekom od ovih država članicama EU	Ministarstvo unutrašnjih poslova Ministarstvo vanjskih poslova Uprava policije	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	2.000 € (Ovo su planirana sredstva za zaključenje jednog protokola) (1.000€ za 2023)	Budžet

1.2. Organizovati regionalne i bilateralne sastanke između relevantnih država članica EU, kao i bilateralne sastanke sa zemljama Zapadnog Balkana u vezi sa readmisijom državljana Zapadnog Balkana i trećih zemalja	Broj održanih sastanaka Broj učesnika iz Crne Gore	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno	IOM
1.3. Organizacija bilateralnih i multilateralnih sastanaka sa trećim zemljama u cilju institucionalizacije odnosa u oblasti readmisije	Broj održanih sastanaka Broj učesnika iz Crne Gore	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno	IOM
1.4. Organizacija jedne radne studijske posjete trećim državama za praktičare iz domena readmisije	Broj studijskih posjeta Broj učesnika iz Crne Gore Izvještaj o studijskoj posjeti	Ministarstvo unutrašnjih poslova IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno	IOM
1.5. Iniciranje i održavanje sastanaka Zajedničkih odbora za praćenje implementacije Sporazuma sa readmisiji sa EU, BIH, Hrvatskom, Srbijom, Albanijom i Kosovom	Inicirano je održavanje sastanaka zajedničkih odbora za readmisiju posredstvom Ministarstva vanjskih poslova Broj održanih sastanaka Zaključci sa sastanaka zajedničkih odbora	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Ministarstvo vanjskih poslova	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	2.000 € (Ovo su planirana sredstva za održavanje jednog sastanaka Zajedničkog odbora) (1.000€ za 2023)	Budžet IOM

1.6. Unapređenje sistema povratka stranih državljana kroz savjetovanje i informisanje kao i sistemski rad na dobrovoljnom povratku	Potpisan Memorandum o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova i Međunarodne organizacije za migracije (IOM) u vezi dobrovoljnog povratka i reintegracije Informacije o povratku kao i podrška dostupne zainteresovanim migrantima	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa potrebama	IOM
1.7. Pružiti podršku pri dobrovoljnom povratku migranata u zemlje porijekla, te po potrebi i reintegraciju na rodno osjetljiv način	Broj vraćenih migranata u zemlje porijekla Broj migranata kojima je pružena reintegraciona pomoć	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa potrebama	IOM
1.8. Kreirati nacionalni operativni plan za uspostavu sistema povratka u skladu sa EU standardima te obavezama prema EU Direktivi 115, EU Paktu o migracijama i azilu, te u skladu sa FRONTEX aktivnostima	Izrađen Nacrt nacionalnog operativnog plana o sistemu povratka kreiran (a sadrži pregled potrebne nadogradnje zakonskih i podzakonskih akata/SOP, te operativnih i tehničkih potreba)	Uprava policije IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na kroz IOM projekte kao i ostale međunarodne organizacije koje tretiraju temu povratka	IOM
1.9. Unapređenje kapaciteta za smještaj migranata kojima se ograničava sloboda kretanja	Adaptacija Prihvatišta za strance u Spužu	MUP Uprava Policije	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno	Budžet

1.10. Jačanje kapaciteta za procesuiranje mreža krijumčarenja migranata	Popuna službeničkih mjesta po važećem Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Obuka službenika	MUP Uprava Policije Policijska akademija IOM	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva	Budžet
1.11. Priprema Mape puta za uspostavljanje modernizovanog VIS-a usklađenog sa VIS-om EU	Izrađena Mapa puta za uspostavljanje modernizovanog VIS-a usklađenog sa VIS-om EU	Ministarstvo vanjskih poslova IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijede na kroz EU projekat "Individualna mjera za jačanje kapaciteta integrisanog upravljanja granicom u Crnoj Gori", sprovodi IOM	IOM
1.12. Formirati tim na nivou državnih institucija koji će pratiti sva pitanja vezana za primjenu EU pakta migracijama I azilu, s ciljem irade Plana rada za inkorporiranje pakta u nacionalno zakonodavstvo	Formiran tim Broj održanih sastanaka Broj učesnika na sastancima	Ministarstvo unutrašnjih Poslova Uprava Policije Ministarsvo vanjskih poslova UNHCR IOM FRONTEX EUAA	III kvartal 2025	IV kvartal 2025		IOM budžet
Operativni cilj 2:	Unaprjedenje institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava, što će u krajnjem preduprijediti ponovljene pokušaje iregularne migracije u zemlje EU, uz uspostavljanje sistem kontinuiranog monitoringa povratnika					
Indikator učinka	početna vrijednost (2021) u 2019. godini, 16 različitih usluga je pruženo od strane lokalnih timova za readmisiju		ciljna vrijednost na polovini sprovođenja	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)		

Povećan ukupan broj usluga pruženih od strane lokalnih timova za readmisiju			strateškog dokumenta (2023) Povećan broj lica kojima je pružena usluga od strane lokalnih timova za readmisiju 10% u odnosu na 2019. godinu	Povećan broj lica kojima je pružena usluga od strane lokalnih timova za readmisiju 20% u odnosu na 2019. godinu		
Aktivnosti koje utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor financiranja
2.1. Blagovremeno obezbijeđenje relevantnih informacija o povratniku po readmisiji prije njegovog povratka u CG, u cilju pružanja neophodnog nivoa usluga	Broj obezbijeđenih informacija o povratnicima posredstvom MVP-a i broj obezbijeđenih informacija posredstvom Direkcije za strance, migracije i readmisiju.	Ministarstvo vanjskih poslova Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna posebna Budžetska sredstva	Budžet
2.2. Obezbijeđen prevoz za povratnike po readmisiji od graničnog prelaza do mjesta boravka u CG, u slučaju kada je to neophodno (javni prevoz)	Raspisan javni poziv za prevoz Broj povratnika kojima je obezbijeđen prevoz	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	Budžet MUP
2.3. Obezbijeđen smještaj za povratnike po readmisiji od dana povratka u CG, u slučaju kada je to neophodno u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti (čl. 60 do 72)	Broj povratnika kojima je obezbijeđen smještaj Grad i vrsta obezbijeđenog smještaja Period trajanja boravka	Ministarstvo rada i socijalnog staranja Nadležni centri za socijalni rad	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	Budžet

2.4. Obezbijeđen smještaj za povratnike po readmisiji od dana povratka u CG, u slučaju kada je to neophodno, u skladu sa potrebama povratnika i mogućnostima opština, a shodno Zakonu o lokalnoj samoupravi	Broj povratnika kojima je obezbijeden smještaj Opštine koje su obezbijedile smještaj Vrsta obezbijedenog smještaja Period trajanja boravka	Opštine Crne Gore	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi i shodno mogućnostima opština	Budžet Donatori
2.5. Izmjena rješenja o obrazovanju radne grupe koja prati primjenu Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u CG, za period 2021-2025, te uključivanje pojedinih članova ove radne grupe u aktivnosti koje se odnose na praćenje procesa pružanja pomoći i asistencije povratnicima po readmisiji.	Formirana nova Međuresorna radna grupa Broj održanih sastanaka	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2025	I kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva	Budžet
2.6. Uključivanje povratnika po readmisiji u rad lokalnih timova u smislu da oni prisustvuju sastancima, i da daju predloge i sugestije na koji način bi se mogla poboljšati saradnja, pružanje usluga kao i redovno održavanje sastanaka alokalnih timova.	Broj uključenih povratnika po readmisiji, broj održanih sastanaka i jačanje saradnje sa NVO U timovima za reintegraciju uključeni i predstavnici povratnika po readmisiji Broj održanih sastanaka sa lokalnim timovima	Ministarstvo unutrašnjih poslova/ Uprava policije Lokalni timovi	I kvartal 2025	III kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi iz IOM-ovih projekata	Budžet IOM
2.7. Organizovanje medicinskog prihvata u situacijama kada je neophodan na aerodromu	Broj organizovanih medicinskih prihvata	Ministarstvo zdravlja ZHMP	I kvartal 2025	IV kvartal 2025		

2.8. Jačanje saradnje sa nadležnim organima država okruženja u oblasti readmisije u cilju razmjena prakse, znanja, analiza i informacija - broj održanih sastanaka sa predstavnicima država okruženja.	Broj održanih sastanaka sa predstavnicima država okruženja.	MUP IOM	I kvartal 2025	IV kvartal 2025		
2.9. Pružanje pomoći povratnicima po readmisiji u cilju njihove reintegracije i razmjena informacija između relevantnih institucija i aktera	Pružene usluge po segmentima	MUP Lokalni timovi za reintegraciju	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Po potrebi	Budžet
2.10. Uspostavljanje sistema koordinacije između institucija koje se bave pitanjima prihvata i reintegracije povratnika, naročito s aspekta organa na državnom, odnosno lokalnom nivou kako bi se preduprijedile eventualne zloupotrebe bezviznog režima, od strane povratnika po readmisiji, koji mogu biti potencijalni tražioci azila u EU	Sastanci sa graničnim službama regiona Pojačana kontrola lica na graničnim prelazima Sastanci i razmjena informacija sa prevozniciima	MUP Uprava policije MVP Lokalne samouprave Crveni krst	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva	Budžet

2.11. Unapređenje sistema kontinuiranog monitoringa povratnika, kroz izradu kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja o povratnicima.	Irađeni kvartalni polugodišnji i godišnji izvještaji Prikupljanje informacija od članova lokalnih timova o reintegraciji lica nakon dvije godine od povratka, shodno potrebi	Ministarstvo unutrašnjih poslova Lokalni timovi za reintegraciju	I kvartal 2025	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva	Budžet
2.12. Unapređenje sistema monitoringa i evaluacije sistema reintegracije sa povratnicima	Izrada upitnika o evaluaciji procesa Broj povratnika koji su učestvovali u evaluaciji	MUP Lokalni timovi za integraciju IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025		Donatorska sredstva
Operativni cilj 3: Uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.						
Indikator učinka Povećan broj povratnika koji se nalazi u Bazi povratnika po readmisiji	početna vrijednost (2021) u 2019. godini, ukupan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je 46		ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2023) Povećan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je za 20% u odnosu na 2019. godinu	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Povećan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je za 30% u odnosu na 2019. godinu		
Aktivnosti koje utiče na realizaciju Operativnog cilja	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti	Izvor finansiranja

3.2. Rad na uspostavljanju RCMS sistema- sistem za upravljanje predmetima readmisije	Izrada projektnog zadatka	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije IOM Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografiji Ministarstvo rada i socijalnog staranja - centri za socijalni rad, Zavod za zapošljavanje Ministarstvo prosvjete Ministarstvo zdravlja Lokalne samouprave Glavni grad Prijestonica Crveni krst	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno	Budžet Donatori
3.3. Organizovanje obuka za nove članove timova u lokalnim zajednicama, službenika MUP-a i Uprave policije u cilju pružanja neophodnih informacija o pravima i obavezama povratnika po readmisiji	U narednom periodu minimalno je organizovanje dvije (2) obuke	Ministarstvo unutrašnjih poslova Uprava policije Uprava za kadrove Crveni krst CG IOM	II kvartal 2025	IV kvartal 2025	Naknadno će bitutvrđeno	Budžet Uprava za kadrove

3.4. Redovni obilazak lokalnih timova za pružanje pomoći u ostvarivanju prava crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru	Izvršena posjeta timovima u lokalnim zajednicama u južnoj regiji Izvršena posjeta timovima u lokalnim zajednicama u centralnoj regiji Izvršena posjeta timovima u lokalnim zajednicama u sjevernoj regiji	Ministarstvo unutrašnjih poslova	II kvartal 2025	IV kvartal 2025		Budžet
3.5. Studijska posjeta u cilju praćenja načina na koji oni vode postupak reintegracije ovih lica, razmjene iskustava i dobre prakse	Realizovane studijske posjete	Ministarstvo unutrašnjih poslova IOM	I kvartal 2025	III kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno	IOM
3.6. Učiniti dostupnim programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanje), u koje će se uključiti povratnici po readmisiji	Povratnici o readmisiji koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje, uključeni u programe aktivne politike zapošljavanja. Dostavljanje podataka o povratnicima ZZZCG, kvartalno od strane MUP-a	Zavod za zapošljavanje	III kvartal 2025	IV kvartal 2025	10.000 €	UNHCR ZZZ CG

3.7. Angažovanje eksternog eksperta za evalvaciju I izradu Završnog izvještaja o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine, s Akcionim planovima	- Ekspert angažovan - Izrađen Završni izvještaj o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine, s Akcionim planovima		IV Kvartal 2025	I Kvartal 2025		
--	--	--	-----------------	----------------	--	--

P R E D L O G

Crna Gora
Ministarstvo unutrašnjih poslova

IZVJEŠTAJ
O REALIZACIJI STRATEGIJE O MIGRACIJAMA I REINTEGRACIJI POVRATNIKA U CRNOJ GORI, ZA PERIOD 2021-2025.
GODINE, ZA 2024. GODINU

Podgorica, mart 2025. godine

S A D R Ź A J:

- I. UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD**
- II. INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA**
- III. TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI AKCIONOG PLANA ZA 2024. GODINU**
- IV. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA**

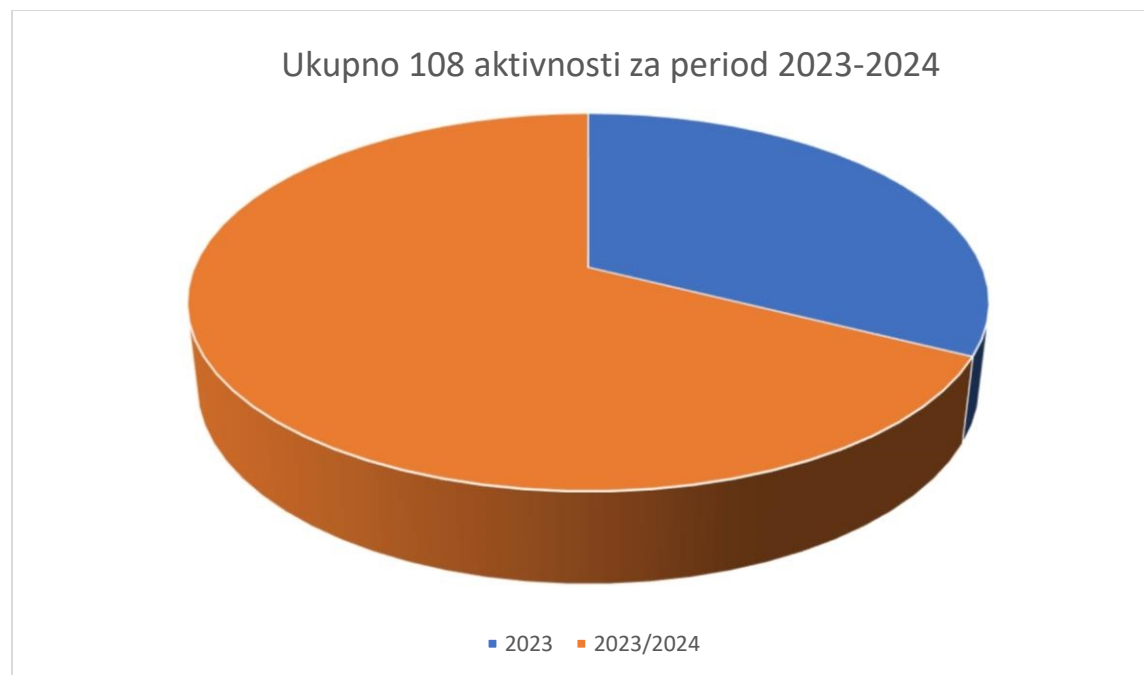
I UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD

Vlada Crne Gore, na sjednici od 23.09.2021. godine, donijela Strategiju o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. Godine. Akcioni plan za implemetaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2023 -2024. godine usvojen je na sjednici od 08.04.2024. godine. Programom rada Vlade Crne Gore za I kvartal 2025. godine, predviđeno je donošenje Izvještaja o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za 2024. godinu.

Glavni ciljevi ove strategije su prenošenje u nacionalni zakonodavni okvir kompletne evropske regulative, povećanje smještajnih i administrativnih kapaciteta za prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu i za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, uspostavljanje elektronske baze podataka i unaprjeđenje sistema identifikacije, registracije i priključenja podataka za osobe iz sistema međunarodne zaštite, konačno rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL), rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasan pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva. Takođe, predviđeno je da se radi na unaprjeđenju politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, na unaprjeđenju institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava i uspostavljanju sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.

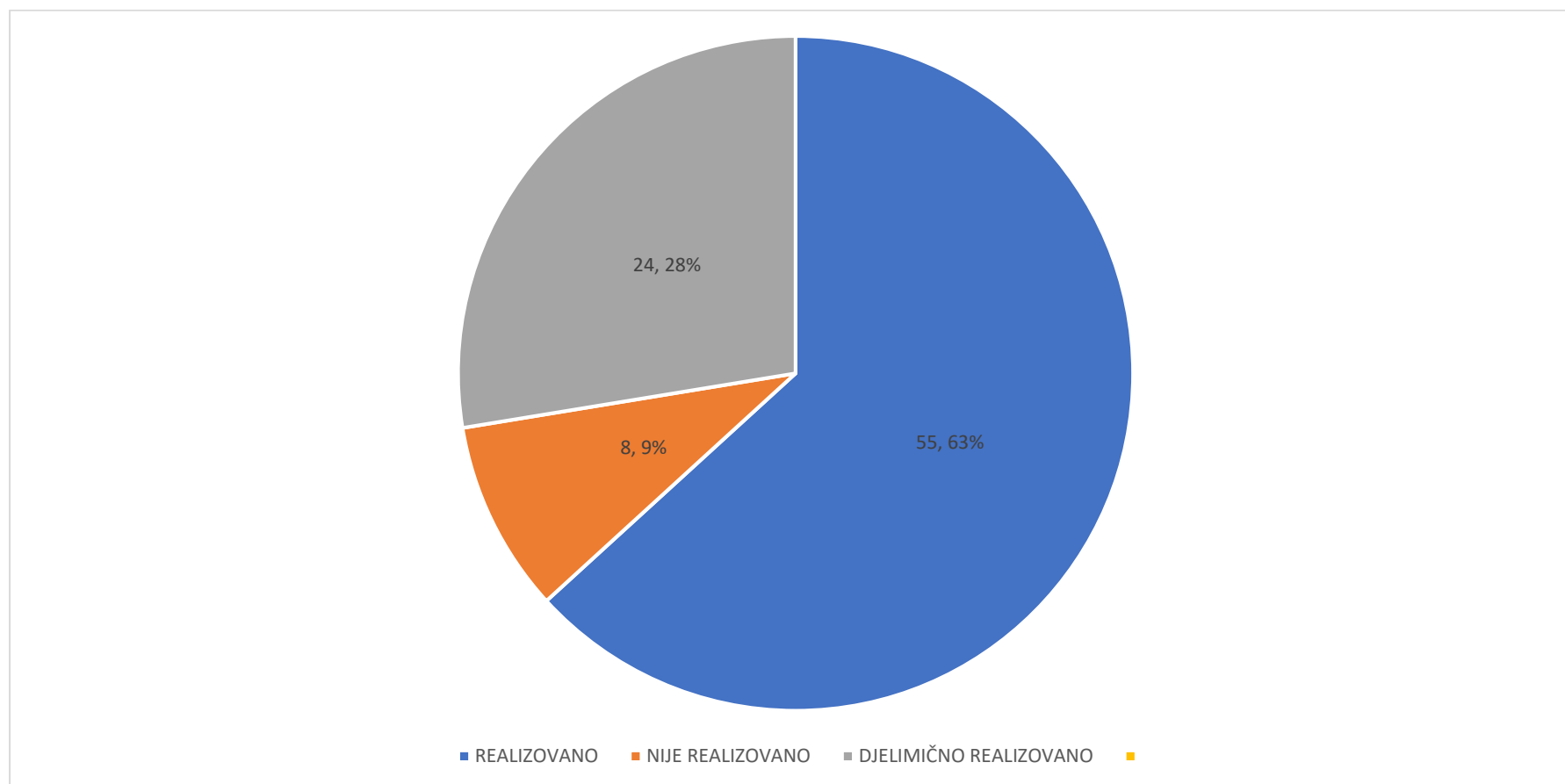
Važno je napomenuti da je ovaj izvještaj pripremila Međuresorska radna grupa, u kojoj su, pored predstavnika državnih organa, učestvovali i predstavnici: Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR), Međunarodne organizacije za migracije (IOM), NVO Pravnog Centra, NF Građanske alijanse.

U dvogodišnjem Akcionom planu za implementaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori za period 2023-2024. godina predviđeno je ukupno 108 aktivnosti, i to 35 aktivnost čija realizacija je planirana za 2023. godinu, dok je realizacija 73 aktivnosti predviđena za 2023 i 2024. godinu.

Od ukupnog broja predviđenih aktivnosti (108), u izvještajnom periodu (2024), realizovano je 55 aktivnosti, djelimično realizovano 24, dok 20 nije realizovano. Sve aktivnosti koju se realizuju u kontinuitetu te koje su djelimično realizovane, naći će se i u Akcionom planu za 2025. godinu.

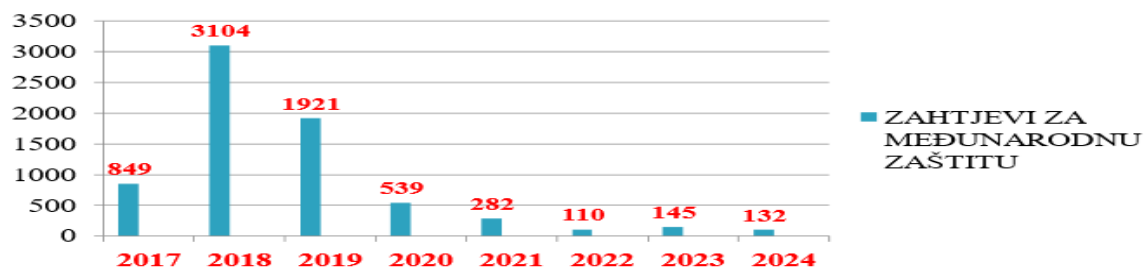
Znači od ukupnog broja aktivnosti koje su predviđene u dvogodišnjem AP (108) tokom 2024 je realizovano 55 odnosno oko 55,63 %.

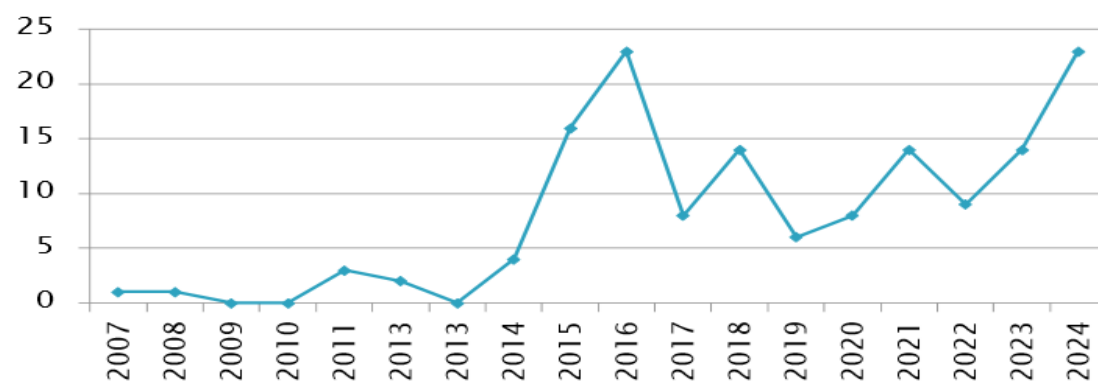
Tokom 2024. godine izdato je 38.019 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (24.748 u kvoti i 13.271 van kvote) što je za 924 ili 2,37% dozvola manje u odnosu na 2023. godinu (23.822 dozvola u kvoti i 15.121 van kvote). Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti (24.748), posmatrano prema vrstama dozvola, 91,15% je izdato za zapošljavanje stranaca (22.557), a 8,85% za sezonsko zapošljavanje stranaca (2.191). U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca pretežno učešće (68,35%), imaju tri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane i ostale uslužne djelatnosti.

Cijeneći činjenicu da je EUAA (bivši EASO) pozicionirana kao punopravna Agencija EU za azil **sa ciljem poboljšanja funkcionisanja zajedničkog evropskog sistema azila** nastavljene su aktivnosti na nastavku saradnje sa ovom agencijom a koja saradnja je uticala na jačanje cjelokupnog sistema azila Crne Gore, što je prepoznato i u Izvještaju Evropske komisije za Crnu Goru za 2024. godinu. Direkcija za azil je nastavila, u skladu sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, da primjenjuje pravične i ekspeditivne procedure azila, kako bi se pravovremeno identifikovali oni kojima je potrebna međunarodna zaštita i oni za koje to nije slučaj, čime će se izbjeći duga razdoblja nesigurnosti za strance koji traže međunarodnu zaštitu, obeshrabrila zloupotreba sistema azila i olakšali ukupni zahtjevi u sistemu prijema. U skladu sa prethodnim uspostavljena je praksa da se odluke po zahtjevima za međunarodnu zaštitu donose u rokovima kraćim od 6 mjeseci osim u složenim slučajevima koji zahtjevaju utvrđivanje složenog činjeničnog stanja, odnosno razjašnjenja složenih pravnih pitanja.

Broj podnijetih zahtjeva za međunarodnu zaštitu za period 2017-2024

Broj odobrenih međunarodnih zaštita u Crnoj Gori od osnivanja sistema međunarodne zaštite

Evidentan je trend rasta odobrenih međunarodnih zaštita u Crnoj Gori za posljednje 3 godine (9 u 2022, 14 u 2023 i 23 u 2024).

I tokom izvještajnog perioda kontakt tačka pri **Evropskoj mreži za migracije** je učestvovala u izradi Godišnjeg izvještaja o stanju migracija i azila u Crnoj Gori, pripremila tzv. Country Fact Sheet, organogram Ministarstva unutrašnjih poslova i drugih nadležnih državnih i lokalnih institucija koji učestvuju u sprovođenju migracione politike, učestvovala u izradi Statističkog izvještaja za zemlje posmatračice pri ovoj mreži.

Postupajući po sporazumima o readmisiji, u redovnom postupku readmisije od 01.01.-31.12.2024. godine, primljeno je ukupno 227 zahtjeva za readmisiju koji su se odnosili na prihvrat ukupno 378 lica, od čega je pozitivno riješeno 153 zahtjeva, odnosno data je saglasnost za prihvatanje ukupno 257 lica, negativno je riješeno 64 zahtjeva, odnosno nije data saglasnost za prihvatanje ukupno 104 lica.

U istom periodu prema zemljama članicama EU upućena su 3 zahtjeva za readmisiju 4 lica, od kojih smo na 2 zahtjeva za 3 lica dobili pozitivan odgovor dok je na jedan zahtjev za jedno lice negativno odgovoreno.

Odsjek za readmisiju i reintegraciju povratnika po readmisiji je i u izvještajnom period nastojao da kontinuirano jača sistem i kapacitete ključnih aktera o ovom procesu, zalažući se za dostupnost odgovarajućih resursa i uključivanje pitanja reintegracije u relevantne nacionalne i lokalne politike i strategije. Tako je kao doprinos jačanju svojih kapaciteta, prevazilaženju izazova koji se nameću u radu sa povratnicima, a kroz saradnju sa nadšim partnerom u ovoj oblasti, IOM-om, organizovao i podržao aktivnosti usmjerene ka unapređenju koordinacije i stručnosti u oblasti reintegracije povratnika po sporazumima o readmisiji. U septembru 2024.godine, organizovan je **Trening za trenere - „Integrisani pristup reintegraciji „ za zaposlene u Odsjeku i koordinatore lokalnih timova u opštinama sa većim brojem povratnika. Obuku je pohađao 21 učesnik (od kojih je bilo 14 učesnika iz Ministarstva unutrašnjih poslova i Centara za socijalni rad).** Ovaj trening je obezbjedio platformu za razmjenu iskustva i prenos ključnih znanja i vještina, neophodnih za efikasnu reintegraciju povratnika.

Još jedan značajn iskorak u izvještajnom periodu, jeste podrška IOMa pri izradi **Standardnih operativnih procedura (SOP)/Uputstva za pomoć pri prihvatu i reintegraciji povratnika u kontekstu readmisije u Crnoj Gori.** Ovaj dokument je kreiran uz aktivno učešće svih relevantnih institucija i služi kao vodič za koordinirano djelovanje svih institucija i organizacija uključenih u proces reintegracije, uz poštovanje prava povratnika. Naime, dokument sadrži i osvrt na postupanja sa ranjivim kategorijama, te obrađuje postupke s aspekta poštovanja relevantnih EU i UN konvencija koje su ratifikovane od strane Crne Gore.

Međutim, važno je napomenuti da najznačajnije aktivnosti nijesu realizovane, a one se odnose na obezbjeđenje smještajnih kapaciteta strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom, uspostavljanje elektronskog sistema za identifikaciju registraciju migranata i lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca, uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa, unaprjeđenje standardnih operativnih procedura za sprovođenje povratka stranaca, kreiranje Baze za readmisiju povratnika i donošenje novog Plana za iznenadni priliv izbjeglica. Takođe, nijesu izmijenjeni ključni zakoni koji bi se uskladili za Zakonom o strancima i Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca u smislu ostvarivanja prava lica bez državljanstva obuhvaćenih ovim zakonima i to: Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju, Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Zakon o opštem obrazovanju, Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti i Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći, tako da implementacija Akcionog plana za period 2023-2024. godina, nije na zadovoljavajućem nivou.

I INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

1. Potrebno je prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir svu evropsku regulativu koja uređuje oblast mješovitih migracija i zagarantovati njemu potpunu primjenu kroz adaptaciju administrativnog sistema

Uredbom o kriterijumima i postupku za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca ("Sl. list CG", br. 20/2019 od 4.4.2019. godine), članom 6 predviđeno je da Zavod za zapošljavanje Crne Gore jednom u tri mjeseca sačinjava izvještaj o izdatim dozvolama za privremeni boravak i rad stranaca i dostavlja ga Ministarstvu.

Zapošljavanje i rad stranaca u Crnoj Gori uređeni su Zakonom o strancima („Sl. list CG“, br. 12/2018, 3/19 i 86/22). Zakonom je dat okvir utvrđivanja broja radnih dozvola za strance, odnosno definisano je da Vlada godišnje utvrđuje broj radnih dozvola za strance – kvote. Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu (“Sl. list CG”, br. 121/23 od 29.12.2023.), utvrđen je godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca – godišnja kvota za 2024. godinu, kao i djelatnosti u kojima se stranci mogu zapošljavati. Godišnja kvota za 2024. godinu utvrđena je u ukupnom broju od 28.988 dozvola. Iz navedene godišnje kvote, izdvojeno je 5.000 dozvola koje organ državne uprave nadležan za poslove rada može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, shodno članu 2 stav 1 Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2024. godinu. Iz godišnje kvote (član 2 stav 1 ove odluke), 23.988 dozvola utvrđuju se za: zapošljavanje stranaca – 21.727 dozvola i za sezonsko zapošljavanje stranaca – 2.261 dozvola.

Prema podacima iz Ministarstva unutrašnjih poslova, kao nadležnog za izdavanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, u 2024. godini izdato je 38.019 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (24.748 u kvoti i 13.271 van kvote) što je za 924 ili 2,37% dozvola manje u odnosu na isti period 2023. godine (23.822 dozvola u kvoti i 15.121 van kvote).

Od ukupno izdatih dozvola za strance u kvoti (24.748), posmatrano prema vrstama dozvola, 91,15% je izdato za zapošljavanje stranaca (22.557), a 8,85% za sezonsko zapošljavanje stranaca (2.191). U utrošenim kvotama za zapošljavanje stranaca u 2024. godini pretežno učešće (68,35%), imaju tri grupe zanimanja: građevinarstvo, usluge smještaja i ishrane i ostale uslužne djelatnosti. Utrošenost kvote u odnosu na raspoređenu kvotu u 2024. godini je na nivou 88,05%. Utrošenost kvota prema vrstama dozvola je kod zapošljavanja stranaca – 90,13%, dok je za sezonsko zapošljavanje 71,11%.

Pregled izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca

DJELATNOST	Raspoređena kvota za 2024.			Izdate radne dozvole u 2024.			Indeks utrošenosti kvota		
	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno	Dozvole za zapošljavanje stranaca	Dozvole za sezonsko zapošljavanje stranaca	Ukupno
A.Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	440	278	718	322	260	582	73.18	93.53	81.06
B.Rudarstvo	114	0	114	102	0	102	89.47		89.47
C.Prerađivačka industrija	602	20	622	565	17	582	93.85	85.00	93.57
D.Snabdijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	60	0	60	25	0	25	41.67		41.67
E.Snabdijevanje vodom; upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada i slične aktivnosti	105	0	105	80	0	80	76.19		76.19
F.Građevinarstvo	6515	59	6574	6448	47	6495	98.97	79.66	98.80
G.Trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala	1854	72	1926	1654	24	1678	89.21	33.33	87.12
H.Saobraćaj i skladištenje	505	80	585	418	36	454	82.77	45.00	77.61
I.Usluge smještaja i ishrane	4640	1812	6452	4200	1293	5493	90.52	71.36	85.14
J.Informisanje i komunikacije	1842	0	1842	1404	0	1404	76.22		76.22

K.Finansijske djelatnosti i djelatnost osiguranja	100	0	100	77	0	77	77.00		77.00
L.Poslovanje nekretninama	390	8	398	249	7	256	63.85	87.50	64.32
M.Stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti	1505	24	1529	1320	4	1324	87.71	16.67	86.59
N.Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	660	18	678	525	10	535	79.55	55.56	78.91
O.Državna uprava i odbrana; Obavezno socijalno osiguranje	0	0	0	0	0	0			
P.Obrazovanje	303	0	303	263	0	263	86.80		86.80
Q.Zdravstvena i socijalna zaštita	247	0	247	184	0	184	74.49		74.49
R.Umjetnost,zabava i rekreacija	335	11	346	267	10	277	79.70	90.91	80.06
S.Ostale uslužne djelatnosti	4790	699	5489	4445	483	4928	92.80	69.10	89.78
T.Djelatnost domaćinstva kao poslodavca; Djelatnost domaćinstava koja proizvode robu i usluge za sopstvene potrebe	15	0	15	9	0	9	60.00		60.00
U.Djelatnost eksteritorijalnih organizacija i tijela	5	0	5	0	0	0	0.00		0.00
UKUPNO	25027	3081	28108	22557	2191	24748	90.13	71.11	88.05

Posmatrano prema polu, za muškarce je izdato 70,69% dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, od čega je u kvoti 64,48% dozvola i 35,52% van kvote.

Pregled izdatih dozvola prema polu

RB	Izdate dozvole za privremeni boravak i rad stranaca po polu						
	Pol	Izdate radne dozvole u kvoti	%	Izdate radne dozvole van kvote	%	Ukupno (uk+vk)	%

1	Muški	17330	70.03	9545	71.92	26875	70.69
2	Ženski	7418	29.97	3726	28.08	11144	29.31
3	Ukupno	24748	100	13271	100.00	38019	100

Od ukupnog broja izdatih radnih dozvola prema godinama starosti najveći broj 30,21% ili 11.485 (7.278 ili 63,37% u kvoti; 4.207 ili 36,63% van kvote) se odnosi na lica od 31-40 godina starosti, 23,69% ili 9.006 (4.932 ili 54,76% u kvoti; 4074 ili 45,24% van kvote) je izdato licima od 41-50 godina starosti, 16,77% ili 6.377 (5.004 ili 78,47% u kvoti; 1.373 ili 21,53% van kvote) radne dozvole su izdate licima starosti od 25-30 godina i 13,81% ili 5.252 (3.002 ili 57,16% u kvoti; 2.250 ili 42,84% van kvote) dozvole za privremeni boravak i rad stranaca je izdat licima od 51-60 godina života.

**Pregled izdatih dozvola za privremeni boravak i
rad stranaca prema godinama starosti**

Godine starosti	U kvoti	%	Van kvote	%	Ukupno (uk+vk)	%
15-24	3580	14.47	491	3.70	4071	10.71
25-30	5004	20.22	1373	10.35	6377	16.77
31-40	7278	29.41	4207	31.70	11485	30.21
41-50	4932	19.93	4074	30.70	9006	23.69
51-60	3002	12.13	2250	16.95	5252	13.81
61-67	922	3.73	609	4.59	1531	4.03
Preko 67	30	0.12	267	2.01	297	0.78
Ukupno:	24748	100	13271	100	38019	100

Kada je u pitanju zapošljavanje stranaca po zemlji porijekla, najviše dozvola za privremeni boravak i rad stranaca izdato je licima iz: Turske (9.382 ili 24,68%), Ruske Federacije (9.042 ili 23,78%), Srbije (7.443 ili 19,58%), Albanije (2.035 ili 5,35%) i Bosne i Hercegovine (1.866 ili 4,91%), što čini 78,3% ukupnog broja izdatih radnih dozvola.

Najveći broj izdatih dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u kvoti (77,67%) je izdato licima iz: Srbije (6.386), Turske (5.175), Ruske Federacije (4.079), Albanije (1.948) i Bosne i Hercegovine (1.634).

Izvršene su **izmjene i dopuna Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca** tokom 2024 godine, objavljen u Službenom Listu Crne Gore br:77/2024, od 5.08 2024 godine, kada je i stupio na snagu.

Izrađene su **Standardne operativne procedure za postupanje sa licima u Odsjeku za prihvrat na Božaju** sa posebnim osvrtom na ranjive kategorije, od strane Radne grupe, koja je formirana od strane ministra unutrašnjih poslova rjesenjem br 04-078/23-37447 /1 od 20. juna 2023. godine uz podršku IOM-a, a primjenjuju se od 14. aprila 2024. godine. Takođe uz podršku IOMa, na konferenciji partnera 03. oktobra 2024. godine svi akteri koji primjenjuju SOP, su upoznati sa sadržinom istog.

Vlada Crne Gore je 24. decembra 2024. godine donijela **Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu**. Navedena odluka donijeta je na predlog Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, uz prethodno pribavljena mišljenja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, organa državne uprave nadležnih za pojedine djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota i Socijalnog savjeta, u skladu sa Zakonom o strancima ("Službeni list CG", br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24). Odluka je objavljena u "Službenom listu CG", broj 127/24 od 27.12.2024. godine.

Ovom odlukom utvrđena je godišnja kvota dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu u ukupnom broju od 28.988 dozvola. Iz navedenog broja, izdvojeno je 5.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, koje Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Za zapošljavanje stranaca utvrđeno je 21.617 dozvola i za sezonsko zapošljavanje 2.371 dozvola. Dakle, iz ukupno utvrđenog broja raspoređeno je 23.988 dozvola.

Najviše dozvola je opredijeljeno za sljedeće djelatnosti: građevinarstvo 6.074 dozvola, usluge smještaja i ishrane 5.510 dozvola, ostale uslužne djelatnosti 4.670 dozvola, trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala 1.680, informisanje i komunikacije 1.400, stručne, naučne, inovacione i tehničke djelatnosti 1.258, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo 580 dozvola i prerađivačka industrija 570 dozvola.

Vlada Crne Gore, na sjednici održanoj 8. novembra 2024. godine, utvrdila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti. Kroz izmjene i dopune navedenog zakona žele se stvoriti adekvatne pravne osnove za nesmetan proces digitalizacije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, koji treba da doprinese bržem i kvalitetnijem pružanju usluga za tržište rada, kako nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja, tako i poslodavcima. Takođe, izmjenama i dopunama navedenog zakona pristupa se i zbog potrebe prilagođavanja odredbi istog u cilju nesmetanog uvođenja i implementacije Programa "Garancija za mlade", kao i zbog definisanja odredbi koje će biti osnov za interoperabilnost baza podataka, čiji je cilj povezivanje Zavoda za zapošljavanje Crne Gore sa drugim institucijama radi razmjene podataka. Istovremeno, kroz ovaj zakon se uvodi

moгуćnost da se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje mogu naći i stranci kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, što će se posebno pozitivno reflektovati na državljane Ukrajine koji su u Crnu Goru došli zbog ratnih dešavanja u njihovoj zemlji. Ova lica koja se prijave u evidenciju nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje imaju ista prava za vrijeme nezaposlenosti, kao i iste mogućnosti za korišćenje usluga za tržište rada kao i nezaposlena lica koja su crnogorski državljani.

Predlog zakona se nalazi u Skupštini Crne Gore. Isti je u decembru 2024. godine razmatran na dva skupštinska odbora, očekuje se njegovo razmatranje, a nakon toga i usvajanje u prvom kvartalu 2025. godine.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizaciju Operativnog cilja I tokom 2024. godine ostvaren značajan napredak.

2. Povećanje administrativnih kapaciteta i unapređenje uslova za prihvrat i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, u skladu sa međunarodnim standardima

Izrađeno je doprojektovanje nadogradnje sprata Centra za prihvrat u Spužu, revizija i urađena je nova procjena vrijednosti radova za realizaciju projekta koja iznosi 789.037, 41 euro sa pdv. Izrađen je projekat i revizija projekta na kupljenoj parceli 5443m² Centra za prihvrat u Spužu, projekat za ogrđivanje placa, drenaža i uređenje platoa- procijenjena vrijednost radova 160.000 eura sa pdv. U cilju rekonstrukcije bivše Karule Božaj- Odsjek Božaj, izrađeno je doprojektovanje rekonstrukcije bivše Karaule Božaj revizija i urađena je nova procjena vrijednosti radova za realizaciju projekta, vrijednosti 1.400.000.00 eura sa pdv. Takođe je u cilju unaprjeđenja uslova prihvata u Odsjeku Božaj, izrađen projekat za snabdijevanje tehničkom vodom iz Skadarskog jezera, vrijednosti, 300. 000 sa pdv, kao i projekat za izgradnju trafostanice radi stabilnog snabdijevanja električnom energijom u Odsjeku Božaj, vrijednosti, 50.000 sa pdv.

Nastavljen je projekat sa Međunarodnom organizacijom za migracije IOM u domenu prihvata stranaca u Odsjeku Božaj, koja je u toku 2024.g finansirala obezbjeđivanje odjeće, inventara, higijenskih paketa, interneta, vode i određenih popravki. Pored navedenog, IOM-ov Mobilni tim je u koordinaciji sa MUP-om bio angažovan na uslugama pružanja transporta za migrante, prevoda na farsi jezik i psiho-socijalne podrške kao i savjetovanja i pružanja neophodnih informacija migrantima na temu dobrovoljnog povratka u zemlje porijekla.

U okviru potipsanog Memoranduma MUP-a i Crvenog krsta, Mobilni tim na Božaju tokom 2024 godine je bio angažovan na pružanju podrške u cilju ostvarivanja zdravstvene zaštite, pružanja prve pomoći, transporta stranaca do KC, Doma zdravlja, centara za socijalni rad, Odsjeka Spuž. Uz podršku UNHCRa, unaprijeđeni su uslovi prihvata na način što je finansirao instaliranje otvorene čekaonice koja služi strancima koji čekaju, nakon izražene namjere, prijem u Odsjek Božaj ili transport u Odsjek Spuž. Takođe UNHCR je pružio podršku kroz popravku pumpe za tehničku vodu u iznosu od 1.500 eura.

Dva Službenika Direkcije za prihvata, su na poziv izvršne direktorice EUAA, određena kao NCP kontakt tačke da učestvuju kao posmatrači u dvije mreže: Mreža za prihvata i Mreža eksperata na temu ranjivosti.

Tokom 2024 godine službenici Direkcije za prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu su shodno Planu obuka EUAA za 2024 godine pohađali:

- Prijem ranjivih kategorija, on line format, face to face na Malti, 1 službenik.
- Djeca u procesu azila, on line format, face to face na Malti, 1 službenik.
- Žrtve rodno zasnovanog nasilja on line format, face to face na Malti, 1 službenik.
- Menadžment u kontekstu azila, on line format, face to face na Malti, 1 službenik.
- Uvod u pravni okvir o osnovnim pravima imed zastiti u EU, on line format, 1 službenik.
- Uvod u prijem, on line format, 1 službenik.
- Profesionalno blagostanje, on line format, 1 službenik.
- Menadžment u kontekstu prihvata, on line format, face to face na Malti, 1 službenik.
- Podnosioci zahtjeva sa različitom društvenom orijentacijom, rodnim identitetom, rodnim izrazom I polnim karakteristikama SOGIESC, on line format, face to face na Malti, 1 službenik.
- Regionalna radionica o upravljanju ranjivostima kod prijema, tri službenika.
- Uz podršku UNHCR-a, dva službenika su pohađala radionicu o pristupu pravima trazioca azila I lica sa odobrenom međunarodnom zastitom.
- Dva službenika Direkcije pohađala su radionicu “izazovi integracije stranaca: Unapredenje pristupa ekonomskim I socijalnim pravima”, koja je organizovana od strane NVO Pravni Centar.
- Jedan službenik Direkcije je pohađao drugu tehničku radionicu u Sarajevu, koja je organizovana u okviru projekta Unaptrđenje upravljanja migracijama na Zapadnom Balkanu, od strane Ministarstva sigurnosti NIH, uz podrške Svajcarske Amabasade.

U izvještajnom periodu Odsjek za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom sproveo je sljedeće aktivnosti:

Donijeta je **Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine**, objavljena u „Službenom listu CG“ broj: 20/24 od 07.03.2024. godine, kojom se produžava privremena zaštita licima iz Ukrajine do 11.03.2025. godine, kao i Odluka o izmjeni Odluke o odobravanju privremene zaštite objavljena u „Službenom listu CG broj 98/24“ od 11.10.2024. koja je uslovljena donošenjem Zakona o izmjenama zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Službeni list CG", broj: 77/24 „).

Dostavljeni izvještaji Koordinacionom tijelu, koji se dalje objedinjeni dostavljaju Vladi Crne Gore na usvajanje, a koji se odnose na efektivno praćenje pristupa pravima lica iz sistema privremene zaštite. Izvještaji su usvojeni kroz zaključke Vlade Crne Gore broj 08-132/23-6127/2 od 11.01.2024., Broj 08-070/24- 2913/2 od 13.06.2024. , broj 10-077/24-4781/2 od 12.09.2024. godine i broj 10-010124-679/2 od 19.12.2024. godine.

Donijet **Plan prihvata lica iz Ukrajine sa pratećim SOP-ovima**, koji se primjenjuju u kontinuitetu sa aneksima:

- SOP za obezbjeđivanje smještaja;
- SOP za upis djece u obrazovne ustanove;
- SOP za registraciju u zdravstvenom sistemu;
- SOP za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima;
- SOP za ostvarivanje prava na rad;
- Aneks sa kontaktima područnih jedinica/filijala koje zaprimaju zahtjeve za odobrenje/produženje privremene zaštite;
- Aneks sa mapom ulaznih i izlaznih tačaka lica iz Ukrajine u CG;
- SOP za postupanje sa pripadnicima ranjivih kategorija;
- Aneks sa Zakonom i podzakonskim aktima koji se odnose na privremenu zaštitu;
- Aneks sa procjenjivim smještajnim kapacitetima;
- Aneks sa planom informisanja.

U saradnji sa Ministarstvom prosvjete rađeno na prevazilaženju jezičkih barijera sa kojima se susreću lica iz sistema privremene zaštite, osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta, angažovana su lica sa znanjem ukrajinskog jezika, koji učestvuju u nastavi kao asistenti, u cilju približavanja školskog gradiva po crnogorskim obrazovnim programima djeci iz Ukrajine.

U oblasti međunarodne zaštite Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izgledu i sadržaju obrasca i načinu izdavanja isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ("Službeni list CG", Broj:33/23). Od donošenja pravilnika pravo na putnu ispravu ostvarilo je 76 stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom (56 azilanata, 20 stranaca pod supsidijarnom zaštitom);

Broj stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom kojima je pružena podrška u integraciji po segmentima:

- Novčanu pomoć ostvarila su dva samca;
- U obrazovni sistem uključeno je 17 lica i to 14 djece pohađa osnovnu školu i dvoje djece pohađa srednju školu. Jedan stranac primljen je na Filološki fakultet, smjer za njemački jezik i književnost;
- Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje nalazi se 6 lica;

- Dva stranca su radno angažovana po osnovu ugovora o djelu i tri stranca su preduzetnici;
- Materijalno obezbjeđenje porodice primaju dva samca, dvoje djece školskog uzrasta pored dječijeg dodatka prima dodatak u skladu sa posebnim potrebama;
- Pravo na dječiji dodatak ostvaruje 21 dijete;
- Pravo na zdravstvenu zaštitu ostvaruju 73 stranca sa odobrenom međunarodnom zaštitom;
- U pogledu organizovanja kurseva crnogorskog jezika: u toku prošle školske godine od četiri prijavljena polaznika dva stranca su položila nivo A1, dok je od šest prijavljenih polaznika, svi polaznici su položili nivo A2 kursa crnogorskog jezika.

U izvještanom periodu izvršena terenska posjeta osmočlanoj porodici, dvočlanoj i tročlanoj porodici koje borave na teritoriji opštine Bar;
 Za teritoriju Glavnog grada obavljena posjeta četvorici samaca i jednoj petočlanoj porodici;
 Na teritoriji opštine Herceg Novi izvršen obilazak jednoj osmočlanoj porodici;
 Na teritoriji opštine Budva izvršen obilazak jednog stranca.

U narednom periodu Odsjeku za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom neophodna je realizacija sledećih aktivnosti i to:
 U cilju obezbjeđenja smještajnih kapaciteta strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Direkcija za integraciju uputila je poziv Direktoratu za finansijsko materijalne i kadrovske poslove za potrebu uzimanja u zakup stambenih jedinica, i to:

- osam garsonjera, površine do 25 metara kvadratnih,
- jedan dvosoban stan, površine do 45 metara kvadratnih za teritoriju Glavnog grada,
- Za teritoriju opštine Budva dvije garsonjere do 25m kvadratnih.
- Za teritoriju opštine Bar jedna garsonjera do 25m kvadratnih

Do realizacije prednje navedenog nije došlo jer nije bilo zainteresovanih za podnošenje ponude, pa je isti proglašen neuspjelim.

- Nijesu usvojene Standardne operativne procedure koje će definisati procedure za spajanje porodice i nadležnosti relevantnih aktera iz razloga što nije izmjenjen Zakon o strancima i nije do kraja sprovedena procedura imenovanja članova radnog tijela za izradu Standardnih operativnih procedura (SOP), iz relevantnih državnih organa i institucija.
- Nije do kraja sproveden proces imenovanja kontakt osoba iz relevantnih državnih organa i institucija u cilju bolje koordinacije prilikom ostvarivanja prava lica sa odobrenom međunarodnom i privremenom zaštitom.
- Nije organizovana studijska posjeta državama u regionu (Srbija, Hrvatska, BIH), radi razmjene iskustava i praksi, u svrhu što uspješnijeg sprovođenja postupka integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizaciju Operativnog cilja II tokom 2024. godine ostvaren značajan napredak.

3. Uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite i obuka službenika koji će raditi na ovim sistemima

U sklopu mjera koje se odnose na uspostavu elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite po uzoru na EUODAC, potrebno je napomenuti da se navedena mjera realizuje u sklopu IOM-ovih projekata, koji se finansiraju iz EU fondova, a čije je trajanje predviđeno do kraja 2027.godine. Tokom 2024.godine urađene su neophodne analize te ažuriranje Frontex-ovog Master plana po kojem će se ova aktivnost implementirati.

Pored aktivnosti koje su planirane i čija je realizacija označena u ovom Akcionom planu, potrebno je pomenuti i nastavak aktivnosti u kontekstu migracionih statistika. Konkretnije, u sklopu IOM-ove intervencije u okviru projekta “Regionalna podrška Evropske unije upravljanju migracijama uz zaštitu prava migranata na Zapadnom Balkanu -Faza III”, organizovana je studijska posjeta delegacije Crne Gore i Bosne i Hercegovine u Hrvatsku s ciljem upoznavanja sa svim promjenama kako legislativne tako i tehničke prirode koje su nastupile u Hrvatskoj u kontekstu implementiranja EU Direktive 862/2007. Studijska posjeta je rezultirala izmjenom već postojećeg projektnog zadatka koji je sačinjen od strane MUP-ovog SIT-a u Crnoj Gori, a koji se odnosi na nabavku/izradu softwear-a za generisanje izvještaja iz MUP-ovih baza podataka. Naime, projektni zadatak je nadograđen određenim zahtjevima iz Direktive 862, a nabavku softwear-a će snositi IOM kroz već pomenuti regionalni projekat. Rok za realizovanje navedene aktivnosti je kraj 2026. godine.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja III ostvaren značajan napredak, imajući u vidu da se na ovoj mjeri radi od 2020. godine.

4. Rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) kao i ostalih lica koja nijesu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja

Što se tiče rješavanja pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) u Crnoj Gori, postignut je značajan rezultat. Naime, ovoj kategoriji stranaca je po pojednostavljenim procedurama omogućeno, sticanje ličnog dokumenta - lične karte za strance, koja se mogla dobiti preko mjere „izdavanja lične karte za privremeni boravak do tri godine“, za koje vrijeme je stranac dužan obezbijediti, indentifikacioni dokument države porijekla, nakon čega Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore izdaje indentifikacioni dokument- Lična kartau za strance za stalni boravak, koja im dalje omogućava zaštitu od apatridije i trajno rješavanje statusa u Crnoj Gori, te integrisanje u sistem društva Crne Gore.

U tom smislu kroz uspostavljanje mehanizama saradnje sa državama porijekla za ovu kategoriju stranaca, postignut je dogovor u junu mjesecu 2024. godine sa Republikom Kosova o otvaranju konzularnog Odjeljenja u DKP Republike Kosova u Crnoj Gori, preko kojeg tijela će ova lica moći,na lakši način pribaviti potrebnu dokumentaciju države porijekla, a koja predstavljaju osnov za izdavanje ličnog dokumenta države Crne

Gore. Takođe se na ovu populaciju lica primjenjuje Ustavni princip“ afirmativne akcije“ tj. Pružanje jednakih šansi onima koji u startnoj poziciji nijesu u jednakom položaju kao većina u postupku ostvarivanja statusnih prava u Crnoj Gori.

Nadalje, kako bi sva djeca ove kategorije stranaca bila upisana u Registar rođenih države porijekla i kako bi se lakše došlo do saznanja da dijete nije upisano o registar rođenih države porijekla te kako bi opštinski Centri za socijalni rad omogućili upis djeteta u registar rođenih, i mogli da preuzmu ulogu nedostajućeg roditelja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvom rada i socijalnog staranja, Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom prosvjete je u izradi operativnog uputstva za komunikaciju državnih organa u ovakvim slučajevima, i obavještenjem opštinskih centara koji bi dalje preduzimali terenske provjere tim porodicama, a sve rukovodeći se u najboljem interesu djeteta, i rješavanja pravnog statusa u Crnoj Gori ove kategorije stranaca.

Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa UNHCR-a i NF Građanska alijansa, kao partnera za pružanje besplatne pravne pomoći je uspjelo da značajno smanji broj ove kategorije stranaca sa neriješenim statusom u Crnoj Gori. Tako je kroz aplikaciju podnijetih zahtjeva od 112 lica dobilo lični dokument 68 lica, to jest riješilo svoj pravni status u Crnoj Gori i dobila lični dokument. Ovo, zahvaljujući uložnim naporima MUP-a, UNHCR i NF Građanske alijanse – kroz uspostavljene mehanizme, u vidu pružanja pravne pomoći i preduzimanja raznih aktivnosti, ukazivanje na značaj posjedovanja dokumenta, obezbjeđivanje naknadnog upisa u državu porijekla, pribavljanja putne isprave iz države porijekla preko Odjeljenja DKP Kosova u Crnoj Gori po postignutom dogovoru između Crne Gore i Kosova u junu mjesecu 2024. godine, pretežno u te svrhe.

Tokom 2024. godine pribavljeno je 13 dokumenata države porijekla za ova lica, pružena pravna i finansiska pomoć za 43 lica, info posjeta licima je bilo 43, organizovano info sesije za više od 100 lica u Beranama, Nikšiću, Baru i Budvi, naknadni upis rođenja djeteta za 9 lica. Zaključno sa 2024. podnijetih zahtjeva za privremeni boravak i stalni boravak za IRL je ostalo neriješena 42 zahtjeva, zbog nedostajuće dokumentacije matične države.

Potrebno je i dalje, preduzimanjem aktivnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na konačnom rješavanju svih zahtjeva podnijetih za privremeni boravak do tri godine i stalni boravak,, a čiji su zahtjevi i dalje u radu u postupku rješavanja kod Ministarstva unutrašnjih poslova. U tom smislu treba nastaviti saradnju sa nadležnim organima država okruženja i kontinuirano vršiti indentifikovanje i pružanje pomoći podrške ranjivim licima kojima nedostaje lični dokument, pokretati administrativne i sudske postupke za registraciju u Crnoj Gori ili u zemljama porijekla. Isto tako, treba pružati pomoć za dobrovoljni i stalni povratak, sa posebnim naglaskom na Kosovo - matične države, kao i nastaviti sa rješavanjem stambenih potreba za ovu populaciju, kroz odabir korisnika, izvođenja građevinskih radova i izgradnja kuća.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizaciju Operativnog cilja IV tokom 2024. godine ostvaren značajan napredak.

5. Rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasna pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva

Crna Gora je 2021. godine naparavila dalji korak usvajanjem Strategije za migracije 2021-2025 i Reintegraciju povratka u Crnu Goru , koja uključuje niz aktivnosti kojima treba da se okončaju apatridije.

Crna Gora je u julu postala članica UNCHR – ove Globalne alijanse za okončanje apatridije, inicijativa koja treba da bude pokrenuta u oktobru 2024. godine da zamijeni globalni iBelong 2014-2024 kampanja, sa misijom da se ubrzaju rješenja koja bi dovela do iskorijenjavanja apatridije kroz pristup sa više zainteresovanih strana.

U normativnom smislu Crna Gora je na polju apatridije postigla značajan uspjeh. U okviru izmjena i dopuna Zakona o strancima koja je u završnoj fazi izrade dopunjen je postupak utvrđivanja statusa lica bez državljanstva, te su prava i obaveze podnosioca zahtjeva do donošenja odluke zaštićena u okviru zakonske regulative i podznanonskih akata iz 2023. godine kada je i donešen pravilnik o sprovođenju postupka po zahtjevu za utvrđivanje da je podnosilac zahtjeva lice bez državljanstva. Treba naglasiti i da je postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstava besplatan. Prava lica za koja je u postupku utvrđeno da su lica bez državljanstva su propisana i proširena te im omogućavaju potpunu integraciju u društvenu zajednicu kao i zdravstvenu i socijalnu zaštitu. Zakon je propisao putnu ispravu za lica bez državljanstva kao i dozvolu za privremeni boravak.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja V ostvaren značajan napredak.

6. Unaprjeđenje politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, kao i poboljšanje sistema povratka stranih državljana kojima nije odobren boravak u Crnoj Gori i sistemski rad na dobrovoljnom povratku

Tokom 2024. godine Crna Gora je postigla značajan napredak u ostvarivanju komunikacije sa zemljama porijekla migranata, tačnije Bangladešom, Pakistanom i Nepalom. Na konferenciji koja je održana u junu 2024.g u Tirani, pod sredstvom IOM-a crnogorska delegacija je održala bilateralne sastanke sa pomenute tri zemlje porijekla, koje su nakon toga stupile u kontakt sa zahtjevima za nastavak saradnje takođe pod sredstvom IOM-a. Naime, nepalske vlasti su poslale nacrt Sporazuma na temu radnih migracija koji bi potencijalno sadržao i klauzulu o povratku. Vlasti Bangladeša će u skorije vrijeme poslati nacrt predloženog Sporazuma, takođe na temu radnih migracija sa komponentom povratka, dok će se tokom 2025.g. najvjerojatnije organizovati sastanak sa pakistanskim vlastima na istu temu. Detaljniji pregled svih aktivnosti na ovu temu je prikazan dolje u izvještaju kroz tabelarni prikaz. Nastavak svih započetih aktivnosti poput sastanaka, usklađivanja teksta sporazuma i sl. se očekuje tokom 2025. godine.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizaciju Operativnog cilja VI tokom 2024. godine ostvaren značajan napredak, imajući u vidu da se na ovoj mjeri radi duži vremenski period.

7. Unaprjeđenje institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava, što će u krajnjem preduprijeti ponovljene pokušaje iregularne migracije u zemlje EU, uz uspostavljanje sistema kontinuiranog monitoringa povratnika

Donošenjem novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u MUP-u, došlo je do reorganizacije pojedinih organizacionih jedinica, te su tako u okviru jedne Direkcije za strance, migracije i readmisiju smješteni poslovi koji se, između ostalog, odnose na readmisiju i reintegraciju povratnika po readmisiji, i formiran poseban odsjek, u cilju praćenja procesa od momenta obrade zahtjeva za readmisiju lica do njegovog povratka i prihvata i dalje reintegracije u crnogorsko društvo. Naime, Odsjek za readmisiju i reintegraciju povratnika po readmisiji je u prethodnom periodu nastojalo da kontinuirano jača sistem i kapacitete ključnih aktera, zalažući se za dostupnost odgovarajućih resursa i uključivanje pitanja reintegracije u relevantne nacionalne i lokalne politike i strategije.

Važno je napomenuti da je reintegracija višedimenzionalni proces koji zahtijeva holistički pristup zasnovan na potrebama: uzimajući u obzir različite faktore koji utiču na reintegraciju pojedinca, uključujući ekonomske, socijalne i psihosocijalne faktore na individualnom, nivou zajednice i strukturnom nivou.

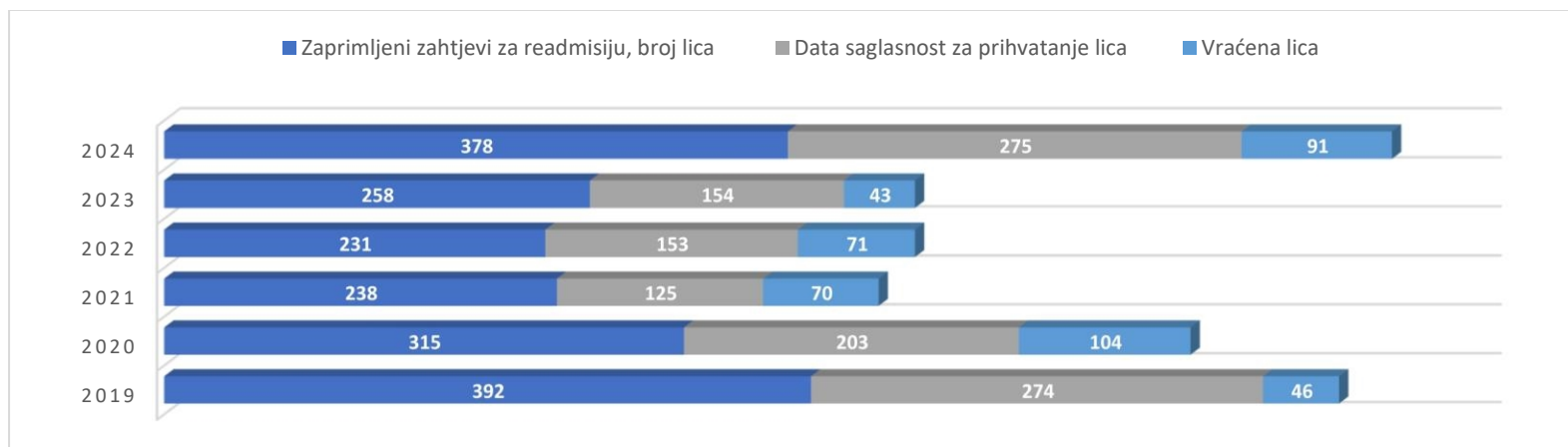
Usljed novonastalih kadrovskih promjena ukazala se potreba za predlaganjem i imenovanjem novih članova lokalnih timova. Shodno tome ministar unutrašnjih poslova je donio **Rješenje o obrazovanju Lokalnog tima za pružanje pomoći povratnicima po sporazumima o readmisiji**, 6. avgusta 2024.godine, za Glavni grad Podgorica, Prijestonicu Cetinje i 23 crnogorske opštine. Predstavници Centara za socijalni rad su koordinatori navedenih timova, zamjenici koordinatora predstavnici lokalne uprave, dok su članovi predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova (Područne jedinice/ Filijale za građanska stanja i lične isprave) i Uprave policije, ZZZCG, prosvjete, zdravlja, Crvenog krsta, Caritasa i Građanske alijanse, na lokalnom nivou.

Radi unaprjeđenja sistema reintegracije, na osnovu Javnog poziva koji je Ministarstvo unutrašnjih poslova objavilo 30. maja 2024. godine za predlaganje predstavnika/ce nevladinih organizacija za člana/cu lokalnih timova za pružanje pomoći povratnicima po sporazumima o readmisiji, donešena je Odluka o izboru predstavnika NVO "Građanska alijansa".

Službenice Odsjeka održavaju stalnu komunikaciju sa koordinatorima lokalnih timova, koji dostavljaju kvartalne i godišnje izvještaje.

U cilju održavanja kontinuiteta u radu i komunikacije sa lokalnim timovima, te u cilju bolje pripreme timova, u situacijama kada se radi o specifičnom povratku (medicinski prihvata, ranjive kategorije lica itd. i zajedničkog rada na specifičnim slučajevima) u izvještajnom periodu organizovane su posjete lokalnim timovima od strane zaposlenih u Odsjeku za reintegraciju povratnika po readmisiji, sljedećim lokalnim timovima: Glavni grad Podgorica i Nikšić.

U nastavku je prikaz broja zahtjeva za readmisiju lica i datih saglasnosti za prihvatanje lica u redovnom postupku, u odnosu na broj vraćenih lica, u posljednjih šest godina.

Grafički prikaz 1.

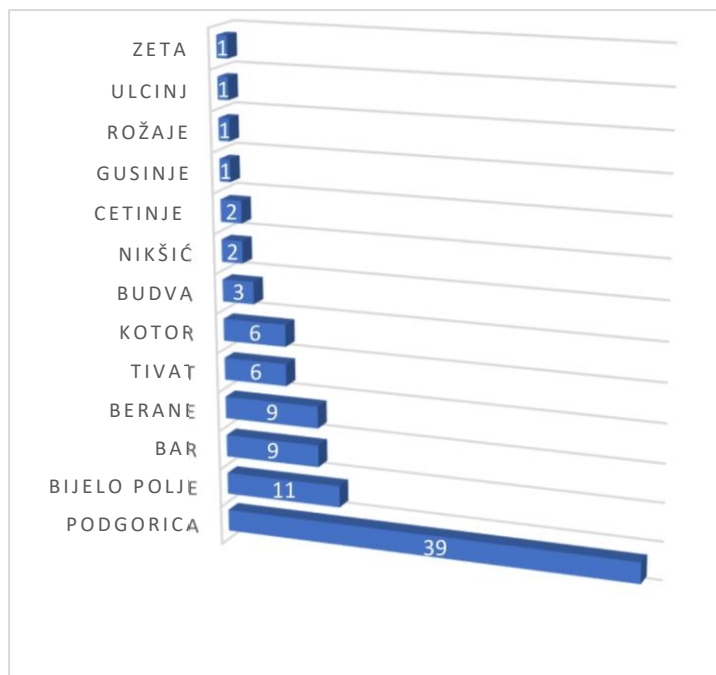
Analizom Grafika br 1. u toku 2024. godine se primjećuje rast zaprimljenih zahtjeva, datih saglasnosti kao i vraćenih lica. Statistika pokazuje da je broj zaprimljenih zahtjeva i datih saglasnosti sličan u 2019. godini i 2024. godini, sa skoro duplo većim brojem vraćenih lica u 2024. godini u odnosu na 2019. godini. Ovo još jednom dokazuje koliko su povratci po sporazumima statistički nepredvidljivi i zavise od mnogih objektivnih faktora, što predstavlja dodatni izazov u politikama planiranja reintegracije i prihvata.

Prihvat lica se vrši se u Golubovcima, na aerodromu Podgorica, u prostoriji koja je ustupljena na korišćenje od strane aerodroma Podgorica, za potrebe intervjuisanja povratnika po readmisiji. Tokom ovog intervjua službenice Odsjeka pružaju prvu psihološku pomoć, obavještavaju povratnika o njihovim pravima, popunjavaju Upitnik za povratnike, sa konkretnim postavljenim pitanjima, procjenjuju sve faktore ranjivosti, dodjeljuju povratniku informativnu brošuru koja sadrži ključne informacije o njihovim pravima i odgovornostima, kao i kontakt informacije za relevantne službe. Važno je naglasiti da je sastavni dio intervjuisanja i dobijanje saglasnosti od povratnika da Odsjek dijeli relevantne informacije (lične podatke) sa članovima lokalnih timovima za reintegraciju kroz Plan reintegracije. Odrađen Plan reintegracije službenice Odsjeka dostavljaju koordinatorima lokalnih timova za pružanje pomoći povratnicima, koji imaju zadatak da određene aktivnosti iz plana realizuju i pruže pomoć

licima, te ispunjeni plan vrate Odsjeku, a radi sačinjavanja izvještaja, monitornga i evaluacije cjelokupnog procesa. Tokom 2024. godine odrađen je 80 individualni plan reintegracije i 11 porodičnih planova.

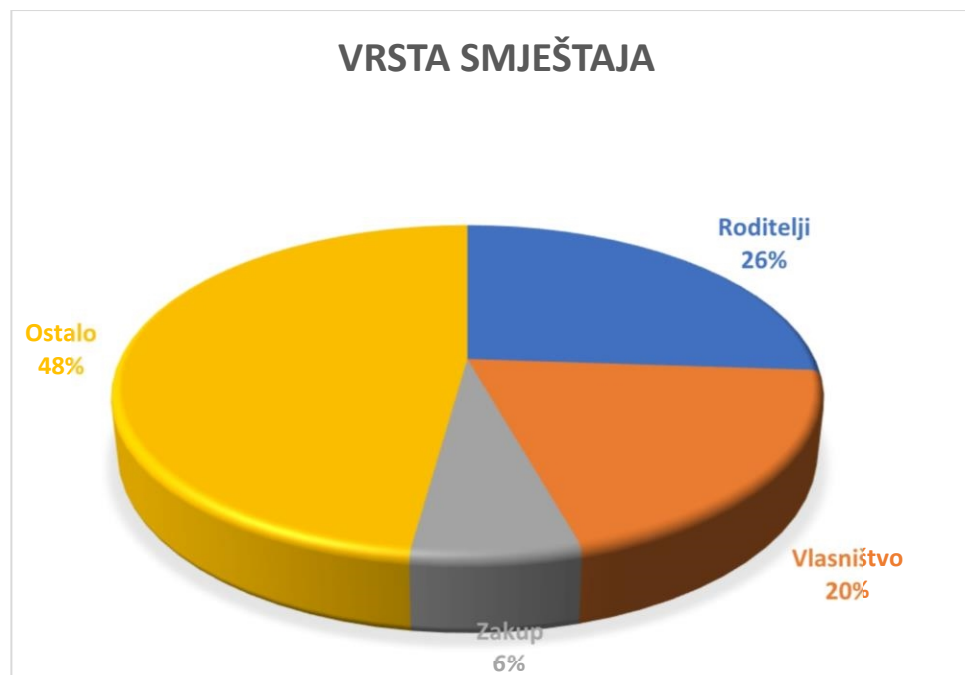
Savjetovanje o reintegraciji nije jednokratna aktivnost, već kontinuirani proces. Čak i nakon što je odrađen plan reintegracije i ispoštovani njegovi ključni elementi, neophodan je kontinuirani kontakt sa povratnikom kako bi provjerili da li se proces reintegracije odvija prema planu, ublažili moguće izazove ili trenutke poteškoća i iskoristili nove mogućnosti. Trenutno je 91 lice je u procesu reintegracije iz 2024. godine. Tokom 2024. godine je odrađen monitoring za 43 lice koji su bili u vraćena tokom 2023. godine i bili u procesu reintegracije. Iako povratnici nijesu dio određene kategorije ranjivosti, oni mogu pripadati grupama koje se smatraju ranjivim za koje postoje specifične usluge, kao što su Romi i Egipćani, nezaposleni građani ili osobe sa medicinskim potrebama. Oni su se takođe mogli suočiti sa diskriminacijom, nasiljem, eksploatacijom i zlostavljanjem tokom svog boravka u inostranstvu ili nakon povratku u disfunkcionalnu porodicu, odnosno zajednicu koja ih ne prihvata.

Najbrojniji su povratnici iz SR Njemačke i to ukupno 81 lica, a potom slijede: Norveška: 3 lica, Španija I Francuska: po 2 lica, Belgija, Grčka i Švedska: po 1 lice. Lica se vraćaju u ona mjesta tj. opštine gdje su nakon odlaska iz Crne Gore imala prijavljeno prebivalište ili mjesta gdje su rođena, ili se nakon sprovedenog upitnika lice izjasne o namjeravanom mjestu boravka, nakon čega se upućuju u Područnu jednicu ili Filijalu MUP-a gdje prijavljuju prebivalište, ukoliko lice prethodno nije imalo prijavljeno prebivalište ili je isto nepoznato.

Grafički prikaz 2.

Grafik 2. Prikazuje statistiku povratnika po opštinama. Najveći broj povratnika se nastanio u Podgorici (39 lice), Bijelom Polju (11 lica), potom u Baru i Beranama (po 9 lica), zatim Tivtu (6 lica), Kotoru (6 lica), Budva (3 lica), Cetinje i Nikšić (po 2 lica) i ostalim opštinama Gusinje (1 lice), Rožaje (1 lice), Ulcinj (1 lice) i Zeta (1 lice).

Grafički prikaz 3.

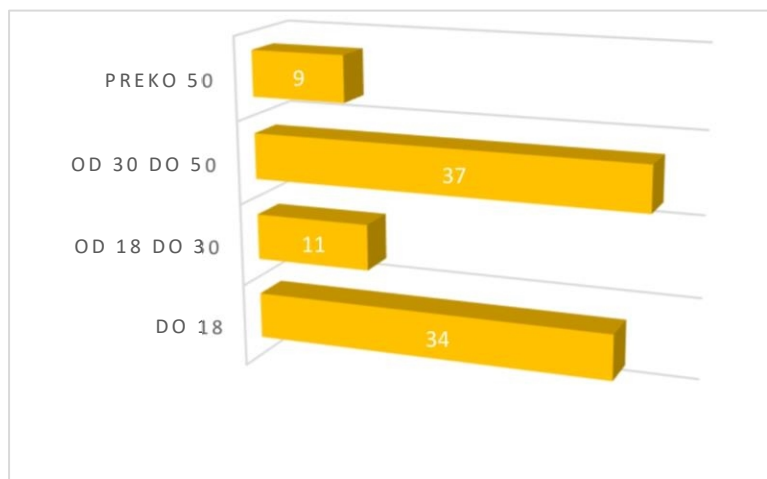
Smještaj i dalje ostaje veliki izazov, posebno kada su upitanju dugoročna rješenja (Grafik 3.). Najbrojniji su oni pod kategorijom Ostalo gdje ubrajamo smještaj kod prijatelja, rođaka ili smještaj u neadekvatnim uslovima npr. barake, potom kod roditelja, zatim sopstveni smještaj, dok je najmanje onih koji zakupljuju prostor.

Profil povratnika (2024):

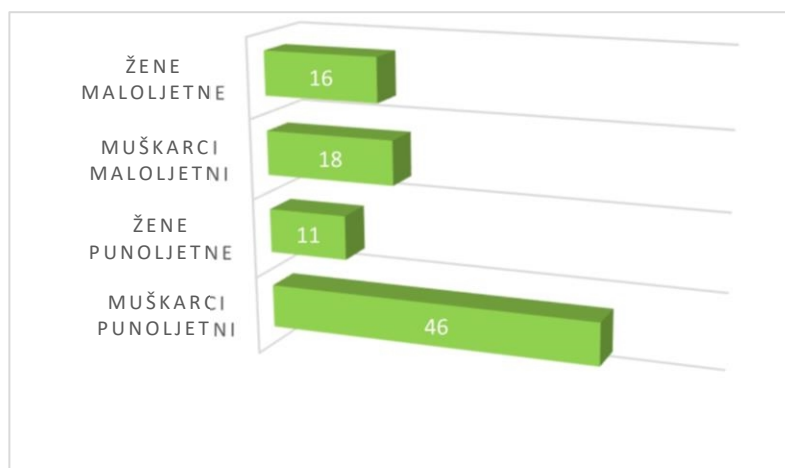
Od ukupnog broja povratnika 71 povratnik se izjasnio kao pripadnik RE populacije, što čini oko 79% ukupnog broja povratnika. Porodice ove grupe su često velike, nije rijetkost da parovi imaju 4-6 djece, od kojih su neka rođena u Crnoj Gori, neka u inostranstvu. Mnogi su bez dokumenata, čak ni ne posjeduju radnu knjižicu i ne mogu pružiti dokaze o svojim kvalifikacijama; nivo obrazovanja je u mnogim slučajevima nizak. Mnoge migracije, posebno kod pripadnika RE populacije su kružne. Modus operandi koji je bio čest u prošlosti, ali je vremenom postao manje važan je promjena imena, što je u Crnoj Gori lako moguće, kako bi ponovo emigrirali u EU pod novim identitetom. Tako su u 2024. godini 3 povratnika promijenila lično ime i prezime. Većina povratnika koji nisu pripadnici RE su muškarci, od kojih većini nije potreban smještaj jer se vraćaju u svoje domove. I ovdje su kvalifikacije prilično niske, sezonski poslovi, održavanje higijene prostora, kao i sakupljanje i prodaja starog metala tipični su sektori zapošljavanja za ovu vrstu profila.

U nastavku je Grafički prikaz 4. gdje je prikazana starosna struktura povratnika. Među povratnicima dominantna su lica od 30 do 50 godina starosti i maloljetna lica.

Takođe, dat je Grafičik 5. po polnoj strukturi i starosti. Najveća je zastupljenost muškog pola među povratnicima. Od ukupnog broja povratnika bilo je 11 punoljetnih žena, maloljetnih žena 16, muških maloljetnika 18. Broj porodica je 11 (od toga 3 samohrane majke sa djetetom). Nema maloljetnika bez pratnje među povratnicima, isti su u pratnji jednog ili oba roditelja

Grafički prikaz 4.

Grafički prikaz 5.

Praksa organizovanja medicinskog prihvata se nastavlja. Tokom 2024. godine, organizovana su 3 medicinska prihvata povratnika.

Obrazovni nivo povratnika je vrlo nizak, ukoliko se uzme u obzir da nije bilo povratnika sa visokim obrazovanjem. Kao i to da je 48% povratnika sa osnovnim obrazovanjem, uključujući i djecu koja pohađaju osnovnu školu, dok je 32% povratnika bez osnovnog obrazovanja ili nezavršene osnovne škole, a procenat srednje obrazovanih je 20%. Kod povratnika koji su završili i školu i stekli određene kvalifikacije dodatni izazov predstavlja nemogućnost pribavljanja original dokumenata koja bi se nostrifikovala i bila priznata u Crnoj Gori od nadležnog Ministarstva.

Grafički prikaz 6.

Odsjek je uspostavio praksu kvartalnoog izvještavanja sa Zavodom za zapošljavanje Crne Gore, o licima koja su vraćena po sporazumima o readmisiji. Uočava se otežano zapošljavanje ove kategorije iz razloga niske i neadekvatne kvalifikacione strukture. Prema podacima iz ZZZCG u 2024. godini na je bilo 21 lica sa statusom povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji. Za sva lica Zavod je sproveo postupak informisanja o pravima i obavezama po osnovu nezaposlenosti i sa svima sačinio planove zapošljavanja. Svim licima je ponuđeno uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja. Dva lica su uključena u mjere aktivne politike zapošljavanja – direktno otvaranje radnog mjesta – javni rad i oba su zaposlena. Dva lica su se zaposlila direktnim posredovanjem Zavoda.

Individualne potrebe povratnika i zajednica u koje se vraćaju su uzajamno-posljedične i mogu biti korisne na obostran način. Zato možemo govoriti o tri nivoa podrške:

- Individualni nivo koji sadrži inicijative za rješavanje specifičnih potreba i ranjivosti povratnika i članova porodica povratnika;
- Nivo zajednice koji obuhvata inicijative koje odgovaraju na potrebe, ranjivosti i brige zajednica u koje se migranti vraćaju, uključujući povratničke porodice i ne-migrantsku populaciju.
- Inicijative na strukturalnom nivou koje promovišu dobro upravljanje reintegraciom kroz angažovanje sa lokalnim i nacionalnim vlastima i zainteresovanim stranama i podržavaju kontinuitet pomoći kroz adekvatne lokalne javne usluge.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja VII ostvaren značajan napredak.

8. Uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.

U sklopu IOM-ovog projekta „Instrument za izgradnju kapaciteta za readmisiju na Zapadnom Balkanu (WBCAP) te u koordinaciji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova izrađene su **Standardne operativne procedure za pomoć pri prihvatu i reintegraciji povratnika nakon dolaska u kontekstu readmisije u Crnoj Gori**, koje objedinjuje sve procedure i postupanja prilikom pružanja reintegracione pomoći povratnicima po readmisiji, sa akcentom na integrisani pristup reintegraciji. Dokument nudi i poseban osvrt na prepoznavanje ranjivosti te dalje postupanje sa ranjivim kategorijama, a uzima u obzir i osnove principe i načela relevantnih UN i EU konvencija koje su ratifikovane od strane Crne Gore.

U sklopu istog projekta organizovana je i četverodnevna obuka za trenere na temu integrisanog pristupa reintegraciji, koju je pohađalo 14 učesnika iz MUP-a i socijalnog rada. Polaznici obuke za trenere su edukovani da: objasne šta reintegracija znači za povratnike, njihove zajednice i zemlje porijekla; objasne integrisani pristup reintegraciji i njegovu primjenu na svim nivoima i dimenzijama, sa fokusom na intervencije na individualnom nivou, kao što su savjetovanje i upravljanje slučajevima; ispituju različite pristupe i alate koji se mogu usvojiti i koristiti za planiranje i program reintegracije; pripreme obuku za reintegraciju koristeći metodologiju ciklusa obuke, principe iskustvenog učenja i učenja odraslih, te relevantne participativne tehnike i da omoguće angažovane i participativne treninge za sve stilove učenja.

Realizacija aktivnosti ovog operativnog cilja ide planiranom dinamikom, te je u postizanju Operativnog cilja VIII ostvaren značajan napredak.

I TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZA 2024. GODINU

Strateški cilj: 1		Stvaranje potpuno funkcionalnog sistema upravljanja mješovitim migracijama i obezbjeđivanje punog pristupa pravima								
Operativni cilj: 1		Potrebno je prenijeti u nacionalni zakonodavni okvir svu evropsku regulativu koja uređuje oblast mješovitih migracija i zagarantovati njegovu potpunu primjenu kroz adaptaciju administrativnog Sistema								
Indikator učinka		početna vrijednost (2021)			ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024)			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025)		
Zakonodavstvo u oblasti migracija u potpunosti usklađeno sa pravnom tekovinom EU		5 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG			10 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG			14 Direktiva EU je u potpunosti preneseno u pravni okvir CG		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planira ni datum završet ka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.1. Izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje Direktive 96/71/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i Direktive (EE) 2018/957 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 28. juna 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o	MRG formirana rješenjem ministra unutrašnjih poslova od 2021. godine, je izradila Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u kojem su prenijete ove direktive. U toku je usaglašavanje Predloga sa Ministarstvom	MUP MRZS PK CG UP CG IOM	I kvartal 2023	III kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	3.000 €	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP-Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (I Kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u novi AP za 2025

upućivanju radnika u okviru pružanja usluga, kao i Direktive 2014/67 Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o sprovođenju Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj saradnji putem Informacionog sistema unutrašnjeg tržišta („Uredba IMI”).	evropskih poslova a nakon toga i dostavljanje Evropskoj komisiji na mišljenje.									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.2. Izmijeniti Zakon o strancima i izvršiti potpuno prenošenje sljedećih Direktiva: - Direktiva Savjeta 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice – 32003L0086. - Direktiva Savjeta 2009/52/EZ od 25. juna 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih država sa neregularnim boravkom - 32009L0052. - Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/36/EU od 26.	MRG formirana rješenjem ministra unutrašnjih poslova od 2021. godine, je izradila Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u kojem su prenijete ove direktive. U toku je usaglašavanje Predloga sa Ministarstvom evropskih poslova a nakon toga i dostavljanje Evropskoj komisiji na mišljenje.	MUP MRZS PK CG UP CG IOM	I kvartal 2023	III kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	3.000 € planiran kod aktivnosti broj 1.1	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP-Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (I Kvartal 2025) Aktivnost preneti u novi AP za 2025
--	--	--------------------------------------	----------------	------------------	-------------------------------	-----------------	--	---	------------	---

februara 2014. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika – 32014L0036										
1.3. Izmijeniti Zakon o strancima i omogućiti pojednostavlji vanje procedure za izdavanje/pro	Izrađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, u kojem su pojednostavlje	MUP MRZS PK CG UP CG IOM	I kvartal 2023	III kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV 2025 kvartal	3.000 € Planiran kod aktivnosti 1.1	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP- Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (I Kvartal 2025)

duženje dozvola za privremeni boravak i rad	ne procedure za izdavanje/prod uženje dozvola za privremeni boravak i rad.									Aktivnost prenijeti u novi AP za 2025
1.4. Izmijeniti Zakon o strancima kako bi se, među izuzecima od pribavljanja dozvola za privremeni boravak i rad, predvidjeli i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, koji protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, stiču pravo na rad	Tokom 2024. godine evidentirano je 10 lica kojima je odobrena međunarodna zaštita (9 lica sa statusom stranca sa odobrenim azilom i 1 lice sa statusom stranac sa odobrenom supsidijarnom zaštitom). Lica sa statusom stranca koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu nije bilo. Za sva lica Zavod je	MUP MRZS PK CG UP CG UNHCR	I kvartal 2023	III kvartal 2024	Djelimično relizovano	IV kvartal 2025	Iznos od 3.000€ koji je planiran u aktivnosti 1.1	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP- Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (I kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u novi AP za 2025

	izvršio informisanje o pravima i obavezama po osnovu nezaposlenosti i sa svima uradio planove zapošljavanja. Sa svim licima je vršeno posredovanje pri zapošljavanju sa poslodavcima. Nije bilo zapošljavanja ovih lica. Licima je nuđeno uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja, ali nisu prihvatili uglavnom zbog jezičkih prepreka. Izrađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, kojim su obuhvaćenje									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	predložene izmjene.									
1.5. Izmijeniti Zakon o strancima u dijelu koji se odnosi na odobrenje i uslove ulaska članova porodice, radi spajanja sa strancem kome je odobrena međunarodna ili privremena zaštita u Crnoj Gori	Izrađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima, kojim su obuhvacene predložene izmjene.	MUP UP MVP UNHCR	I kvartal 2023	III kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. godine	Iznos od 3.000€ koji je planiran u aktivnosti 1.1	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP-Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (I kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u novi AP za 2025
1.6. Donijeti odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca u Crnoj Gori	Vlada Crne Gore je 24. decembra 2024. godine donijela Odluku o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad	MRZS MUP	IV kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	U IV kvartalu 2025. godine će se donijeti Odluka o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2026. godinu

	stranaca za 2025. Godinu Odluka je objavljena u „Službenom listu CG“, broj 127/24 od 27.12.2024. godine.									
1.7. Donijeti Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zaposljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenost i, kako bi se strancima kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, omogućilo prijavljivanje u evidenciju nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, korišćenje usluga za	Vlada Crne Gore, na sjednici 8. novembra 2024. godine, utvrdila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti . Kroz izmjene i dopune navedenog zakona žele se stvoriti adekvatne pravne osnove za nesmetan proces	MRZS MUP UNHCR	I kvartal 2023	III kvartal 2024	Realizovano	I kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti se nalazi u Skupštini Crne Gore. Isti je u decembru 2024. godine razmatran na dva skupštinska odbora, očekuje se njegovo razmatranje, a nakon toga i usvajanje u prvom kvartalu 2025. godine

tržište rada, ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti, kao i uključivanje u programe aktivne politike zapošljavanja	digitalizacije Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, koji treba da doprinese bržem i kvalitetnijem pružanju usluga za tržište rada, kako nezaposlenim licima i ostalim tražiocima zaposlenja, tako i poslodavcima. Takođe, izmjenama i dopunama navedenog zakona pristupa se i zbog potrebe prilagođavanja odredbi istog u cilju nesmetanog uvođenja i implementacije Programa “Garancija za mlade”, kao i zbog definisanja odredbi koje će biti osnov									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	za interoperabilnost baza podataka, čiji je cilj povezivanje Zavoda za zapošljavanje Crne Gore sa drugim institucijama radi razmjene podataka. Istovremeno, kroz ovaj zakon se uvodi mogućnost da se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje mogu naći i stranci kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori, što će se posebno pozitivno reflektovati na državljane Ukrajine koji su u Crnu Goru došli zbog ratnih dešavanja u njihovoj zemlji. Ova								
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

	lica koja se prijave u evidenciju nezaposlenih lica kod Zavoda za zapošljavanje imaju ista prava za vrijeme nezaposlenosti ,kao i iste mogućnosti za korišćenje usluga za tržište rada kao i nezaposlena lica koja su crnogorski državljani. Predlog zakona se nalazi u Skupštini Crne Gore. Isti je u decembru 2024. godine razmatran na dva skupštinska odbora, očekuje se njegovo razmatranje, a nakon toga i usvajanje u prvom									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	kvartalu 2025. godine.									
1.8. Izmijeniti Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti kako bi se olakšao pristup pravima iz oblasti socijalne zaštite za lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori (ne tražiti im dokumenta iz zemlje porijekla)	U decembru 2024. godine formirana radna grupa za izradu predloga Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti	Ministarstvo socijalnog staranja, brige o porodici i demografije MUP UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano		Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	

1.9. Iznaci mogućnost da se reguliše priznavanje inostranih diploma činjenici da lica kojima je odobrena međunarodna ili privremena zaštita u Crnoj Gori ne mogu da pribave sva dokumenta neophodna za priznavanje inostranih diploma	Ministarstvo je pripremilo Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanj u kvalifikacija kojim je, između ostalog, omogućeno azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom, koji iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti da dostave potrebnu dokumentaciju kojom dokazuju inostranu kvalifikaciju, ili ne posjeduju obrazovnu ispravu, da se sprovede procjena ranije stečenih kompetencija	Ministarstvo prosvjete UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	I kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	Prijedlog zakona je trenutno u Skupštinskoj proceduri, očekujemo da će ga Skupština donijeti do kraja godine Aktivnost prenijeti u novi AP za 2025
---	--	---------------------------------	----------------	-----------------	-------------------------------	----------------	--------------------------	---	--------	---

na osnovu informativnog dokumenta o inostranoj ispravi, a nakon čega Ministarstvo donosi mišljenje o procjeni stečenih kompetencija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom. Ovo je ujedno usaglašavanje sa odredbama člana 80 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Službeni list CG”, br. 2/17, 3/19 i 77/24) kojim je, između ostalog, propisano da azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na priznavanje inostranih									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	obrazovnih isprava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih obrazovnih isprava.									
1.10. Usvojiti Standardne operative procedure koje će definisati procedure za spajanje porodice i nadležnosti relevantnih aktera	Započeta analiza zakonodavstva u cilju definisanja postupka za spajanje porodice.	MUP MVP UNHCR CK CG	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost preneti u novi AP za 2025
1.11. Učiniti dostupnim programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovanje i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje,	Tokom 2024. godine evidentirano je 10 lica kojima je odobrena međunarodna zaštita (9 lica sa statusom stranac sa odobrenim azilom i 1 lice	Zavod za zapošljavanje Mikro-kreditne institucije NGO	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	20.000 €		UNHCR ZZZ CG	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost preneti u AP 2025

direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za zapošljavanje), u koje će se uključiti stranci kojima je odobrena međunarodna zaštita kao i stranci koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu nije bilo. Za sva lica Zavod je izvršio informisanje o pravima i obavezama po osnovu nezaposlenosti i sa svima uradio planove zapošljavanja. Sa svim licima je vršeno posredovanje pri zapošljavanju sa poslodavcima. Nije bilo zapošljavanja ovih lica.	sa statusom stranac sa odobrenom supsidijarnom zaštitom). Lica sa statusom stranac koji traže međunarodnu zaštitu, protekom roka od devet mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za međunarodnu zaštitu nije bilo. Za sva lica Zavod je izvršio informisanje o pravima i obavezama po osnovu nezaposlenosti i sa svima uradio planove zapošljavanja. Sa svim licima je vršeno posredovanje pri zapošljavanju sa poslodavcima. Nije bilo zapošljavanja ovih lica.									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Licima je nuđeno uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja, ali nisu prihvatili uglavnom zbog jezičkih prepreka									
1.12. Uspostavi ti mehanizam za priznavanje kvalifikacija kako bi se lica sa međunarodnom ili privremenom zaštitom koja ne posjeduju potvrdu o svojoj kvalifikaciji mogla prijaviti na Zavod za zapošljavanje u skladu sa svojim stvarnim kvalifikacijama	Ministarstvo je pripremio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju u kvalifikaciji kojim je, između ostalog, omogućeno azilantima i strancima pod supsidijarnom zaštitom, koji iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti da dostave potrebnu dokumentaciju kojom	Ministarstvo prosvjete ZZZCG MUP UNHCR Centar za stručno obrazovanje	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	I kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	Prijedlog zakona je trenutno u Skupštinskoj proceduri, očekujemo da će ga Skupština donijeti do kraja godine Aktivnost prenijeti u novi AP za 2025

	dokazuju inostranu kvalifikaciju, ili ne posjeduju obrazovnu ispravu, da se sprovede procjena ranije stečenih kompetencija na osnovu informativnog dokumenta o inostranoj ispravi, a nakon čega Ministarstvo donosi mišljenje o procjeni stečenih kompetencija azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom. Ovo je ujedno usaglašavanje sa odredbama člana 80 Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Službeni list CG”, br. 2/17, 3/19 i 77/24) kojim je,									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	između ostalog, propisano da azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom ostvaruju pravo na priznavanje inostranih obrazovnih isprava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje priznavanje inostranih obrazovnih isprava.									
1.13. Izmijeniti Zakon o centralnom registru stanovništva kako bi se prepoznala lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca	Mjera nije realizovana	MUP CG PK CG UP CG UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano		Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	MUP-Bužet	

1.14. Donijeti Odluku o produženju privremene zaštite licima iz Ukrajine	Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o odobravanju privremene zaštite objavljena u „Službenom listu CG“ broj 20/24 od 7.3.2024. godine, kojom se produžava privremena zaštita licima iz Ukrajine do 11.03.2025. godine, ako nije isteklo vrijeme od dvije godine od dana odobravanja privremene zaštite i Odluka o izmjeni Odluke o odobravanju privremene zaštite objavljena u „Službenom listu CG broj 98/24“ od 11.10.2024. koja je	MUP UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	
--	--	-----------	----------------	-----------------	--------------------	--	--------------------------	---	--------	--

	uslovljena donošenjem Zakona o izmjenama zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca („Službeni list CG 77/24 „)									
1.15. Donijeti Plan prihvata za lica iz Ukrajine sa pratećim SOPovim	Donijet Plan prihvata lica iz Ukrajine sa pratećim SOP-ovima, koji se primjenjuju u kontinuitetu sa aneksima - SOP za obezbjeđivanje smještaja - SOP za upis djece u obrazovne ustanove -SOP za registraciju u zdravstvenom sistemu -SOP za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima - SOP za	MUP Koordinaciono tijelo za vršenje nadzora za sprovođenje Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano		Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	Aktivnost prenijeti u AP 2025

	ostvarivanje prava na rad -Aneks sa kontaktima područnih jedinica/filijal a koje zaprimaju zahtjeve za odobrenje/pro duženje privremene zaštite -Aneks sa mapom ulaznih i izlaznih tačaka lica iz Ukrajine u CG - SOP za postupanje sa prpadniciuma ranjivih kategorija -Aneks sa Zakonom i podzakonskim aktima koji se odnose na privrenmeneu zaštitu -Aneks sa potencijalnm im smještajnim kapacitetima -Aneks sa planom informisanja									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Plan nije usvojen									
1.16. Izmijeniti Zakon o crnogorskom državljanstvu i podzanskog akta kako bi se usaglasio sa Zakonom o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca.	Ministar unutrasnjih poslova je dana 10.10.2024. godine potpisao Javni poziv za predlaganje predstavnika NVO u radno tijelo za izradu izmjena i dopuna pomenutog zakona.	MUP UNHCR	I kvartal 2023	IV Kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
1.17 Izmijeniti Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju kako bi se uključile sve kategorije lica iz zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti	Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju se neće mijenjati, izmjena je bila kroz formu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca.	Ministarstvo zdravlja UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano		Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	

	Imajući u vidu da je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca ("Službeni list CG", broj 77/24) propisano da ova lica imaju pravo na zdravstvenu zaštitu koja obuhvata hitnu medicinsku pomoć, neophodno liječenje bolesti i ozbiljnih mentalnih poremećaja (dijagnostika, liječenje na svim nivoima zdravstvene zaštite i lijekove sa lise lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Fonda. Na osnovu ovog zakona, neophodno je									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	donošenje i podzakonskih akata kojim će se urediti način upisa u evidenciju Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, vrste zdravstvenih pregleda i sadržaj i način ostvarivanja zdravstvene zaštite stranca koji traži međunarodnu zaštitu i stranca pod privremenom zaštitom, kao i medicinske indikacije i uslove za njihovo ostvarivanje. Ovo bi trebalo da se uredi do kraja 2025. godine.									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1.18 Izmijeniti podzakonske akte kojima se reguliše izdavanje putnih isprava za lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite kao i za lica koja shodno Zakonu o strancima imaju pravo na putnu isprava	Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izgledu i sadržaju obrasca i načinu izdavanja isprava za stranca koji je podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, azilanta i stranca pod supsidijarnom zaštitom ("Službeni list CG", Broj:33/23). Od donošenja pravilnika do 1.12.2024. godine pravo na putnu ispravu ostvarilo je 76 stranca sa odobrenom međunarodnom zaštitom (56 azilanata, 20 stranaca	MUP UNHCR	I kvartal 2023	III kvartal 2023	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu		Nijesu potrebna sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	
--	--	-----------	----------------	------------------	--	--	--------------------------	---	--------	--

	pod supsidijarnom zaštitom)									
1.19 Dorada standardnih operativnih procedura za postupanje sa licima u Odsjeku za prihvatanje Božaju, posebnim osvrtnom na ranjive kategorije lica	U oktobru 2024. godine je organizovana „Konferencija – partnera – predstavljanje Standardnih operativnih procedura (SOP) u Odsjeku za prihvatanje Božaju, posebnim osvrtnom na ranjive kategorije“ koji je pružio priliku za pregled obaveza svih aktera uključenih u rad Odsjeka za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu Božaj, s naglaskom na	MUP UP IOM UNHCR CKCG	I kvartal 2023	II kvartal 2023	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu		Nijesu potrebna sredstva	IOM: 2.150 EUR	Budžet IOM	

	identifikaciju ranjivosti i humanitarne principe. Sastanak je okupio 26 učesnika, odnosno predstavnika svih aktera uključenih u rad Odsjeka Božaj koji su predstavili aktivnosti i odgovornosti svoje institucije/organizacije u skladu sa dokumentom.									
1.20 Razviti rodno osjetljive mjere prijema i usluge podrške za lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca, rodno osjetljive smjernice za postupke međunarodne i privremene zaštite, koje	Uz podršku EUAA izrađene su standardne operativne procedure o postupku po zahtjevu za međunarodanu zaštitu, sa aneksom „Rodno osjetljive smjernice za postupke međunarodne zaštite“.	MUP UP UNHCR	I kvartal 2024	IV kvartal 2024	Realizovano				Budžet UNHCR-a	

obuhvataju utvrđivanje statusa azilanata, kao i rodno osjetljive smjernice koje se tiču autonomne dozvole boravka bez obzira na vrijeme trajanja braka, gubljenja prebivališta kao rezultata prinude na brak u inostranstvu, ili obustavu postupka protjerivanja pokrenutog u vezi s boravišnim statusom koji zavisi od supružnika odnosno partnera										
Operativni cilj: 2		Povećanje administrativnih kapaciteta i unapređenje uslova za prihvata i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori, u skladu sa međunarodnim standardima								
Indikator učinka a) Povećan broj smještajnih kapaciteta koji su u vlasništvu države za smještaj stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, a koji će	početna vrijednost (2021) trenutni smještajni kapaciteti su - 164 ležaja		ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) kapaciteti povećani za 60 ležajeva		ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) smještajni kapaciteti povećani za još 120 ležajeva (u vanrednim okolnostima za 200),					

obezbijediti isti standard prihvata u svim smještajnim objektima.			tako da su ukupni smještajni kapacitetu 320 ležajeva ležajeva (u vanrednim okolnostima oko 400 ležajeva)
Indikator učinka b) Povećan broj i obučeni službenici koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, odnosno kroz ove obuke je unaprijeđen sistem u dijelu osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju strancima koji traže međunarodnu zaštitu i licima kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori	početna vrijednost (2021) Trenutni broj službenika u Centru za prihvata je 33, dok je Pravilnikom o sistematizaciji MUP-a predviđeno 43 i poslove obavljaju službenici po ugovoru	ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) broj službenika povećan za 15	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) administrativni kapaciteti povećani za još 30 službenika, tako da su ukupni administrativni kapacitetu 88 službenika
Indikator učinka c) Obezbijeden potreban broj stambenih jedinica za strance sa odobrenom međunarodnom zaštitom	početna vrijednost (2021) nema obezbijedenih stambenih jedinica	ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) broj stambenih jedinica povećan na 30	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) broj stambenih jedinica povećan za 40
Indikator učinka d) Sve administrativne procedure sprovedene i odluke donijete u roku predviđenom zakonom	početna vrijednost (2021) U 2020. godini, u određenim slučajevima nadležni državni organi ne donose odluke u zakonom predviđenim rokovima (npr. od 697 odluka Direkcije za azil donijetih do kraja novembra 2020. godine, 114 odluka (16%) je donijeto nakon zakonskog roka od 6 mjeseci. To je značajno pogoršanje u odnosu na 2019. godinu kada je 6% odluka donijeto nakon zakonskog roka, odnosno 2018. godinu, kada nije bilo odluka donijetih nakon zakonskog roka)	ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) Broj odluka donijetih nakon zakonskog roka od 6 mjeseci smanjen na 6%	ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Sve odluke donijete u zakonom predviđenom roku

Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.1. Povećanje i proširenje smještajnih kapaciteta koji će biti u vlasništvu države, a koji će osigurati iste standarde prihvata u smislu da se izvrši rekonstrukcija postojećeg objekta Centra za prihvata u Spuzi koji prima strance koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori Izrada projekta na kupljenoj parceli od 5443m2 za Centar za prihvata u Spuzi, ograđivanje placa, drenaža, uređenje	Izrađeno doprojektovanje nadogradnje sprata Centra, revizija i urađena nova procjena vrijednosti radova za realizaciju projekta Izrađen projekat i revizija projekta na kupljenoj parceli 5443m2 Centra za prihvata u Spuzi, Projekat za ograđivanje placa, drenaža, uređenje platoa	MUP UNHCR	II kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025. godine Potrebno raspisati tender za nadogradnju sprata Centra	500.000 € 789.037,41 eur sa pdv 150.000 sa pdv		Kroz IUG obezbijeđen iznos sredstava od 480.000 € Sredstva obezbijeđena kroz kapitalni Budžet. 20.000€	Tokom 2025. Je potrebno raspisati tender za nadogradnju sprata Centra Ovu aktivnost prenijeti u AP 2025

platoa i revizija projekta.										
2.2. Povećanje i proširenje smještajnih kapaciteta koji će biti u vlasništvu države, u smislu da se izvrši adaptacija i rekonstruisana "bivša Karaula Božaj".	Nakon izvršene revizije, Glavnog projekta neophodno je da isti bude preveden na engleski jezik. Zaključkom Vlade Crne Gore od 30. jula 2021. godine utvrđen je Prijedlog urbanističko tehničkih uslova za izgradnju objekta za prihvatanje stranaca na dionici Tuzi-Božaj. Početkom 2022. godine je planirano da se počne sa pripremom	Ministarstvo unutrašnjih poslova IOM	IV kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	872.000 € 1.400.000.00 sa pdv 300.000,00 sa pdv 50.000,00 sa pdv		Budžet MUP-a Iznos 25.000 e za projekte.	Revizija projekta nije urađena u roku od 2 godine od obezbijeđenih sredstava (IPA, kapitalni buždet), ista su povučena. Što se tiče rekonstrukcije Karaule Božaj, dogovoreno je da se nastavi sa daljim aktivnostima, kao što su završetak revizije projekta i izrada navedena 2 projekta radi sigurnog sbađbijevanja struje i vode postojećeg kontejnerskog naselja Božaj, kapaciteta 60 mjesta, a koji bi u budućnosti bili iskorišćeni i za rekonstrukciju. Sredstva za 2025. god. nije planirana za rekonstrukciju Karaule Božaj, već je potrebno tražiti nove

	tenderske dokumentacije u cilju raspisivanja tendera. MUP je trebalo da do 8. avgusta 2022. godine dostavi Upravi za kapitalne projekte revidovan Glavni projekat. U tom roku revizija nije dostavljena. U toku je priprema revizije Glavnog projekta za izradu Projekata vodovoda i električne energije sa trafostanice. Izrađeno doprojektovan je rekonstrukcija bivše Karaule Bozaj, revizija i urađena nova procjena vrijednosti radova za									izvore finansiranja za nastavak ovog projekta.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

	realizaciju projekta Izrađen projekat za snabdijevanje Odsjeka Božaj Tehnickom vodom iz Skadarskog jezera; Izrađen projekat za izgradnju nove trafostanice, radi stabilnog snabdijevanja el.energije Odsjeka Božaj.									
2.3. U skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova, povećaće se broj zaposlenih koji će raditi u novim kapacitetima na poslovima prihvata	Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji MUP-a, od jula 2022. god u Direkciji za prihvata je sistematizovan o 47 radnih mjesta. U Odsjeku Spuž je sistematizovan o 37 radnih mjesta,	Ministarstvo unutrašnjih poslova	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025 Tokom 2023. godine u Odsjeku za prihvata Božaj popunjena su 2 sluzbenička mjesta na pozicijama referenta. Decembra mjeseca 2024 godine donijet je novi Pravilnik o	50 000		Budžet	U skladu sa proširenjem smještajnih kapaciteta, planirati uvećanje broja službenika. Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

stranaca koji traže međunarodnu zaštitu	popunjeno 31 mjesto, upražnjeno 6 mjesta, 1 službenik angažovan po ugovoru, a u Odsjeku Božaj 10 mjesta, popunjeno 2 mjesta, , upražnjeno 8 mjesta, 4 službenika angažovana po ugovoru.					unutrasnjoj org I stematizaciji MUPa, kojim nije povećan broj sl mjesta u okviru Direkcije za prihvrat stranaca, budući da je izvršena reorganizacija Direkcije				
2.4 Periodično štampanje informativnog materijala za strance koji traže međunarodnu zaštitu	Pravovremeno se ažuriraju i štampaju višejezični informativni materijali za strance koji traže međunarodnu zaštitu (9 jezika) i distribuirani nadležnim organizacionim jedinicama iz sistema međunarodne zaštite. Tokom 2024. Godine doštampano je još 900	MUP UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijeđena po potrebi	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	UNHCR-a	

	primjeraka multi-jezičkih informatora za strance koji traže međunarodnu zaštitu									
2.5. Pružanje psihosocijalne i materijalne podrške strancima koji traže međunarodnu i privremenu zaštitu u Crnoj Gori I strancima kojima je odobrena međunarodna i privremena zaštita	Za sve strance koji traže međunarodnu zaštitu a koji su primljeni na prihvata, od strane službenika Direkcije za prihvata u kontinuitetu se pruža, psihosocijalna i materijalna pomoć i podrška. U smislu podrške koja je pružena tokom 2022.godine na Božaju kroz IOM projekte, sljedeće usluge su finansirane: obezbjeđivanje odjeće, higijenskih artikala,	MUP UNHCR IOM Crveni krst Crne Gore	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se realizuje kontinuirano i nastaviće se tokom 2025 Svim strancima koji se primaju na prihvata se od strane stručni radnika Direkcije pruža u zavisnosti od individualnih svojstava I potreba stranca, adekvatna psihosocijalna pomoć I podrška, a shodno potrebama prilikom prijema I tokom boravka dodjeljuje im	70.000€ Što se tiče MUP-a, nijesu potrebna posebna Budžetska sredstva	IOM ukupno: 24,650.00€ Voda-4,500€ Odjeća i obuća-7,000€ Predmeti za čišćenje-700.00€ Dispenser za vodu i suncobrani – 850.00€ Higijenski paketi-2,000€ Popravke krova i ograde-1,300€ Internet-1,500€ Servis pumpi za vodu – 900.00 € Higijenska sredstva i druge potreštine – 2,400€	Crveni krst CG ukupno: 292,429,00 € što uključuje: angažovanje tima na Božaju, angažovanje tima u centru za prihvata u Spužu, angažovanje tima za pružanje pomoći licima u privatnom smještaju, nabavka lijekova i medicinskih potreština za Božaj i Spuž, angažovanje mobilnih timova u	Mjera se realizuje u kontinuitetu i predviđena je u narednom period. Aktivnost preneti u AP 2025

	hemijskih artikala, predmeta za čišćenje, interneta, vode, određenih popravki (krova i ograde), servisa pumpi servisa pumpi za vodu, dispenzera za vodu, suncobrana, a pored navedenog, IOM Mobilni tim je u koordinaciji sa MUP-om bio angažovan na uslugama pružanja transporta za migrante, prevoda na arapski jezik, psiho-socijalne , kao i savjetovanja i pružanja neophodnih informacija migrantima na temu asistiranog dobrovoljnog					se materijalna sredstva :higijenski paket, artikli odjece I obuće)...		Radionica- 3,500 €	Rožaja i Pljevljima	Uključiti sredstva ostalih aktera, prije svega MUP-a
--	--	--	--	--	--	---	--	--------------------	---------------------	--

	povratka i reintegracije (AVRR) u zemlje porijekla. Dodatno, IOM je obezbijedio tromjesečno angažovanje ljekara u Odsjeku Spuž. -U martu 2022. IOM je organizovao i radionicu s ciljem ažuriranja i finalizovanja Standardnih Operativnih Procedura za Odsjek Božaj. Iako je dokument unaprijeđen tokom radionice, određena pitanja a samim tim i dopune će biti inkorporirani u narednom periodu. U 2024. godini, IOM je u koordinacija sa Direkcijom									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu finansirao više nabavki s aspekta ostvarivanja prava na prihvatanje (odjeća, obuća, higijenski paketi, internet, voda, kancelarijski materijal). Tokom 2024. godine IOM je u Odjeljenju za prihvatanje na Božaju obezbijedio prisustvo Mobilnog tima koji je u koordinaciji sa MUP-om bio angažovan u pružanju različitih usluga sedam dana u nedjelji. U periodu 1.1-27.11.2024. godine, socijalna									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	radnica angažovana od strane IOM-a pružila je psihosocijalnu podršku za 38 korisnika kroz individualne i grupne savjetodavne razgovore, te asistenciju prijema i otpusta sa smještaja za 539 korisnika. Pored toga, transport je obezbijeđen za 267 migranata, prevod (farsi/engleski jezik) za 398 migranata, a pružanje neophodnih informacija migrantima o uslugama u zajednici i upućivanja obezbijeđena je za 1392 migranta Pružena psiho-socijalna i materijalna									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	podrška za strance koji traže ili kojima je odobrena međunarodna zaštita ili privremena u Crnoj Gori u periodu za 2024. godinu - za 3460 lica kroz 3835 asistencija (PSP, služba trazenja, medicinske asistencije) i podijeljeno je 1000 paketa hrane i 1000 paketa higijene. Angažovano 15 osoba kao mobilni timovi u Centrima za prihvata i u privatnom smještaju. Pružena je podrška za 750 osoba pogođenih krizom u Ukrajini kroz aktivnosti psihološke prve pomoći, individualnih									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	psiholoških i različitih grupnih aktivnosti psihosocijalne podrške za djecu i odrasle. Održane su 102 grupne radionice i individualne sesije za mentalno zdravlje, psiho-socijalnu i psihološku podršku za odrasle i djecu u kolektivnom centru i prostorijama Crvenog krsta. U 4 opštine angažovano je osoblje koje će pružati ovakvu vrstu podrške.									
2.6. Pružanje pravne pomoći strancima koji traže međunarodnu zaštitu u Crnoj Gori i kojima je odobrena međunarodna	Strancima koji traže međunarodnu zaštitu, se u kontinuitetu pružaju informacije vezane za boravak i postupak po	UNHCR NF Građanska alijansa NVO Pravni Centar	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova mjera se realizuje u kontinuitetu, nastaviće se tokom 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	UNHCR NF Građanska alijansa NVO Pravni Centar	Aktivnost prenijeti u AP 2025

i privremena zaštita	podnijetom zahtjevu za međ zaštitu. Takođe im se od strane predstavnika NVO GApruža pravna pomoć u postupku po podnijetom zahtjevu. Tokom 2024. godine, NVO Građanska alijansa, kao partner UNHCRa, je pružila besplatnu pravnu pomoć za 226 stranaca koji su tražili međunarodnu zaštitu, koje su obuhvatile 1,049 usluga pred Upravom policije, MUPom ili Upravnim sudom Crne Gore									
----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.7. Obezbjeden potreban broj stambenih jedinica kroz postupak javne nabavke za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori	Direkcija za integraciju je uputila je poziv Direktoratu za finansijsko materijalne i kadrovske poslove za potrebu uzimanja u zakup stambenih jedinica, i to: -osam garsonjera, površine do 25 metara kvadratnih, -jedan dvosoban stan, površine do 45 metara kvadratnih za teritoriju Glavnog grada, - Za teritoriju opštine Budva dvije garsonjere do 25m kvadratnih. - Za teritoriju opštine Bar jedna garsonjera do 25m kvadratnih	MUP UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025		132.000 eura	Budžet	Preformulisati u AP 2025
---	--	------------------	-------------------	-----------------------	-------------------------	-----------------------	--	--------------	--------	--------------------------

	Po javnom pozivu u zakonskom roku, nije pristigla ni jedna ponuda tako da je Javni poziv proglašen neuspjelim. Tokom 2024.godine na zahtjev Direkcije za integraciju, UNHCR je pružao finansijsku podršku u cilju plaćanja zakupnine za smještaj lica sa odobrenom međunarodnom zaštitom i to za 12 pojedinaca, jednu sedmočlanu, jednu petočlanu i jednu osmočlanu porodicu									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.8. Podrška u integraciji stranaca kojima je odobrena međunarodna zaštita, novčanu pomoć, stručno usavršavanje, rad, učenje crnogorskog jezika, istorije i kulture, socijalna zaštita, zdravstvena zaštita, obrazovanje, besplatna pravna pomoć, humanitarna pomoć, psihosocijalan a podrška i prevodilačke usluge za strance kojima je odobrena međunarodna zaštita	Pružena je podrška za 211 osoba pogođenih krizom u Ukrajini kroz organizovanje 220 radionica za učenje jezika i kreativnih radionica za djecu i odrasle. Angažovano je više osoba koje su u opštinskim organizacijama zadužene za radionice, kao i poštovanje osnovnih principa u radu sa ranjivim kategorijama. Vršena je promocija zdravstvene zaštite kroz distribuciju materijala. U cilju što bolje informisanosti korisnika u vezi nedoumica iz svih oblasti, besplatan call centar je bio	MUP MRZS Ministarstvo zdravlja Ministarstvo prosvjete ZZZ CG Centri za socijalni rad UNHCR Crveni krst CG NVO sektor	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova mjera se realizuje u kontinuitetu, nastaviće se tokom 2025		Crveni krst CG: 65.000 € (35.000€ za 2023)	Budžet Crveni krst CG	Aktivnost prenijeti u AP 2025
---	--	--	----------------	-----------------	--------------------	--	--	---	-----------------------	-------------------------------

	aktivan i ove godine Broj lica kojima je pružena podrška po segmentima: 1.novčanu pomoć ostvarila su dva samca. 2.U obrazovni sistem uključeno je 17 lica i to 14 djece pohađa osnovnu školu i dvoje djece pohađa srednju školu. Jedan stranac primljen je na Filološki fakultet, smjer za njemački jezik i književnost. 3. Na evidenciji Zavoda za zapošljavanje nalazi se 6 lica 4. Dva stranca su radno angažovana po osnovu ugovora o									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	djelu i dvije strankinje su preduzetnici. 5. Materijalno obezbjeđenje porodice primaju dva pojedinca, dvoje djece školskog uzrasta pored dječijeg dodatka prima dodatak u skladu sa posebnim potrebama 6. Pravo na dječiji dodatak ostvaruje 21 dijete - Zdravstvenu zaštitu ostvaruju 73 stranca sa odobrenom međunarodnom zaštitom									
2.9. Organizovanje kurseva radi uključivanja stranaca kojima je odobrena međunarodna u crnogorsko društvo, i to:	U periodu od 28.11.2023. godine do 21.06.2024. godine realizovan je kurs crnogorskog jezika, nivo	Ministarstvo prosvjete UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano			8.000 €	Ministarstvo prosvjete Budžet	

- osnovni kurs crnogorskog jezika, - crnogorske istorije i kulture	A1,u gimnaziji,,Slobodan Škerović” Podgorica U toku prošle skolske godine od četiri prijavljena polaznika dva stranca su položila nivo A1 Za kurs crnogorske istorije i kulture nije bilo prijavljenih polaznika									
2.10. Organizovanje kurseva radi uključivanja stranaca kojima je odobrena privremena zaštita u crnogorsko društvo, i to: - osnovni kurs crnogorskog jezika, - crnogorske istorije i kulture	Tokom 2024. godine UNHCR je 12 kurseva crnogorskog jezika i kulture, na kojima je učestvovalo 120 lica	UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano			8.000 €	UNHCR	

2.11. Sprovedj enje Programa naprednog kursa crnogorskog jezika za strance kojima je odobrena medjunarodna , kao i način i uslove za njegovo sprovođenje	U periodu od 28.11.2023.go dine do 11.04.2024.go dine realizovan je kurs crnogorskog jezika, nivo A2,u gimnaziji,,Slo bodan Škerović” Podgorica U toku prošle skolske godine od šest prijavljenih polaznika, svi polaznici su položii nivo A2 kursa crnogorskog jezika	Ministasrtvo Prosvjete UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano			2.000 € (1.000€ za 2023)	Ministarstv o prosvjete	
2.12. Sprovođe nje Programa naprednog kursa crnogorskog jezika za strance kojima je odobrena privremena zastita, kao i način i uslove za njegovo sprovođenje	Napredni kurs crnogorskog jezika organizovan za 120 lica	UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano			2.000 € (1.000€ za 2023)	Budžet Ministarstv o prosvjete	

2.13. Podrška licima iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca radi prevazilaženja jezičkih, kulturoloških, psiholoških i drugih barijera u učenju	Održano je 8 izleta, kampova i društvenih skupova za odrasle i djecu kroz koju je licima pružena podrška u integraciji i prevazilaženju svih barijera. Takođe, unaprijeđeni su kapaciteti punktova za pružanje humanitarnih usluga. Korisnicima su takođe pružene usluge pomoći terenskih radnika, kao i prevoza. U saradnji sa Ministarstvom prosvjete rađeno na prevazilaženju jezičkih barijera sa kojima se susreću lica iz sistema privremene zaštite,	MUP Ministarstvo prosvjete Crveni krst CG UNHCR NVO i organizacija civilnog društva	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi	18.550€	UNHCR	
---	--	--	----------------	-----------------	-------------	--	----------------------------------	---------	-------	--

	osnovnoškolskog I srednjoškolskog uzrasta, angažovana su lica sa znanjem ukrajinskog jezika, koji učestvuju u nastavi kao asistenti, u cilju približavanja školskog gradiva po crnogorskim obrazovnim programima djeci iz Ukrajine.									
2.14. Praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena međunarodna zaštita u Crnoj Gori	U izvještanom periodu izvršena terenska posjeta osmočlanoj porodici, dvočlanoj i tročlanoj porodici koje borave na teritoriji opštine Bar Za teritoriju Glavnog grada obavljena posjeta	MUP UNHCR NF Građanska alijansa	I kvatal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi	4.776 €	UNHCR	

	čtvorici samaca i jednoj petočlanoj porodici									
2.15. Praćenje efektivnog pristupa pravima lica kojima je odobrena privremena zaštita u Crnoj Gori	IOM: Tokom 2024.g. IOM je pružao finansijsku podršku ukrajinskim centrima u Baru, Budvi i Herceg Novom, što je omogućilo pružanje ključnih usluga ranjivim ukrajinskim grupama u Crnoj Gori. Pokrivanjem troškova zakupa i finansiranjem honorara za rad tri administratork e, osigurano je da ovi centri ostanu operativni, nudeći	MUP Ministarstvo zdravlja Ministarstvo prosvjete MRZS MVP UNHCR Crveni krst Crne Gore IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi	IOM: 19.400	IOM UNHCR	

	neophodnu pomoć i podršku onima kojima je potrebna. Kao rezultat, centri su efikasno pružali konsultacije koje pomažu ukrajinskim izbeglicama da se prilagode životu u Crnoj Gori, omogućavajuć i koordinaciju sa ključnim organizacijama poput Ambasade Ukrajine, Građanske alijanse, Crvenog krsta i drugih. Ova podrška omogućila je bolji pristup humanitarnoj pomoći, uključujući distribuciju osnovnih potrepština poput odjeće, hrane i									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	higijenskih proizvoda. Odštampano je 500 letaka sa informacijama o trgovini ljudima na ukrajinskom jeziku, s ciljem prevencije da ove ranjive grupe postanu žrtve trgovine ljudima. Letci sadrže informacije o besplatnoj pravnoj pomoći, indikatorima za prepoznavanje trgovine ljudima, kao i broju telefona na koji se trgovina ljudima može prijaviti. Letci su pripremljeni u saradnju sa Ministarstvom unutrašnjih poslova/Odjeljenjem za borbu protiv									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	trgovine ljudima, Vrhovnim sudom i Savjetom Evrope. Distribuirani su, kako zvaničnim institucijama, tako i ukrajinskim centrima i Ambasadi Ukrajine. U izvještajnom periodu dostavljeni izvještaji Koordinacionom tijelu, koje ih objedinjene dostavlja Vladi Crne Gore na usvajanje, koji se odnose na efektivno praćenje pristupa pravima lica. Izvještaji usvojeni i zaključci Vlade Crne Gore broj 08-132/23-6127/2 od									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	11.01.2024., Broj 08- 070/24- 2913/2 od 13.06.2024. broj 10- 077/24-4781/2 od 12.09.2024. i broj 10- 010124-679/2 od 19.12.2024.									
2.16. Pružanje prevodilačkih usluga kod integracije stranaca sa odobrenom međunarodno m zaštitom- engleski, francuski, španski, ruski, arapski i farsi, kao i druge po ukazanoj potrebi	Angažovani prevodioci za ukrajinski jezik u više opštinskih organizacija, kao i prevodioci za arapski jezik u Centru za prihvat Božaj	MUP UNHCR Crveni krst CG	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbjedena po potrebi		UNHCR	
2.17. Zamjena četiri smještajne jedinice instalirane na sportskom terenu Centra u Spuž sa novim	Zamijenjene četiri smještajne jedinice instalirane na sportskom terenu Centra u Spuž	MUP UNHCR	I kvartal 2023	II kvartal 2023	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu		Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR	

smještajnim jedinicama										
2.18. Stvaranje uslova za prihvat lica pod privremenom zaštitom u skladu sa Planom za prihvat	Uslovi za prihvat lica pod privremenom zaštitom su u skladu sa Planom za prihvat, kao i procedure za ostvarivanje prava.	MUP Crveni krst Crne Gore IOM UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva osiguravana po potrebi		UNHCR	
2.19. Organizovanje Radionice sa ciljem da se unaprijede uslovi za pristup pravima licima iz sistema međunarodne i privremene zaštite	Dva predstavnik Direkcije za prihvat prisustvovala su dvodnevnoj radionici “ Pristup prava za tražioce azila i lica sa međuzastitom u Crnoj Gori”, koja je organizovana u saradnji MUPa i UNHCRa	MUP UNHCR Crveni krst CG	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva osiguravana po potrebi		UNHCR	

	Pored toga, organizovane 2 radionice za 50 učesnika									
2.20. Poboljšati uslove u zoni čekanja u Odsjeku za prihvat lica na Bozaju (postavljanje nastrešnica, grijanje, i dr)	Uslovi u zoni čekanja su poboljšani, instaliranjem čekaonice koju koriste stranci koji traže međ zastitu koji čekaju prijem u smještajim kapacitetima na Božaju ili prevooz u Spužu, a sve u cilju obezbedenja vremenskih uslova imajući u vidu vremenske prilike	MUP UP IOM UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR IOM	

2.21. Sprovoditi obuke službenika Direkcije za azil u skladu sa standardnim programom obuke, uključujući i obuku na temu ljudskih prava i rodne ravnopravnosti	Standardni program obuke – 5 tematskih cjelina – početni nivo (Uvod u međunarodnu zaštitu i odredbe o uključanju osnovna verzija, Prihvat i registrovanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, Tehnike intervjuisanja, Tehnike pretraživanja podataka o zemlji porijekla, Zaštita ličnih podataka, februar 2024. godine U organizaciji IOM-a – „Alternativa imigracionom pritvoru i povratak“, mart 2024. godine Webinar – Sistem	MUP UNHCR IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
--	---	---------------------	----------------	-----------------	--------------------	---	----------------------------------	--	--------------	--

	Eurodac i Dablin u Republici Hrvatskoj u organizaciji EUAA, april 2024. godine Webinar – COI Ruska Federacija, april 2024. godine Webinar ”How many more Ukrainians could flee if Russia wins the war”, maj 2024. godine EUAA obuka - prikupljanja informacija o zemlji porijekla i smjernicama za Avganistan, septembar 2024. godine Obuka EUAA – Uvod u etičke i profesionalne standarde, oktobar 2024. godine Webinar – COI Somalija,									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

oktobar 2024. godine Obuka EUAA – Trgovina ljudima (online platforma), oktobar 2024. godine Standardni program obuke – 5 tematskih cjelina – početni nivo (Uvod u međunarodnu zaštitu i odredbe o uključenju-osnovna verzija, Prihvat i registrovanje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, Tehnike intervjuisanja, Tehnike pretraživanja podataka o zemlji porijekla, Zaštita ličnih podataka, oktobar 2024. godine										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Obuka „Prava djeteta u srcu procesa pristupanja EU“ u organizaciji UNICEF-a, oktobar 2024. godine									
2.22. Sprovodit i obuke sudija Upravnog suda Crne Gore, u dijelu standarda iz oblasti međunarodne i privremene zaštite	Uz podršku UNHCR, dvoje sudija Upravnog suda učestvovalo na međunarodnoj radionici o azilu u Dublinu, Irska, I septembru. U decembru UNHCR organizovao radionicu za 14 sudija Upravnog suda Crne Gore i 2 službenika MUPa o zahtjevima za azil odbijenim na osnovu negativnog mišljenja agencije za nacionalnu bezbjednost	Upravni sud Crne UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova mjera se realizuje u kontinuitetu, nastaviće se tokom 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR	Aktivnost prenijeti u AP 2025

2.23. Odredjiva nje kontakt osoba iz relevantnih držanih organa i institucija u cilju bolje koordinacije prilikom ostvarivanja prava lica sa odobrenom međunarдном i privremenom zaštitom	Imenovani članovi Koordinacionog tijela za vršenje nadzora nad sprovođenjem Odluke o odobravanju privremene zaštite licima iz Ukrajine)	MUP MRZS MP ZZZ CG MZ Fond za zdravstveno osiguranje CG PU CG UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE MVP Crveni Krst CG UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR	
2.24. Razviti standardne i operativne procedure i kapacitete za utvrđivanje i potvrđivanje starosne dobi maloljetnih migranata bez pratnje i lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca	Rjesenjem ministra unutrasnjih poslova formirana je Radna grupa za izradu SOPa ciji je zadatak da kroz međusobnu koordinaciju i saradnju uz ekspertsku podršku predstavnika EUAA, izradi procedure za utvrđivanje i	MUP MZ Uprava policije EUAA IOM UNHCR Crveni krst CG	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za realizaciju ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	potvrđivanje starosne dobi maloljetnih migranata bez pratnje. Tokom 2 sastanka u 2023 godini koji su organizovani uz podršku EUAA, članovi RG su sacinili nacrt dokumenta, koji je proslijeđen EUAA, na dodatne komentare I sugestije, I od kojih nijesmo jos uvijek dobili povratni informaciju, zbog organizacionih promjena u okviru Agencije									
2.25. Sprovodit i kontinuirane obuke pripadnika Uprave policije odgovornih za registrovanje namjera za	Kancelarija za osnovna ljudska prava Fronteksa, u koordinaciji sa Međunarodnom organizacijom za migracije i	UP MUP UNHCR IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost sprovodi se u kontinuitetu IV kvartal 2025	Sredstva obezbijeđena po potrebi	Utrošena FRONTEx-ova sredstva.	UNHCR IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

traženje međunarodne zaštite u svim domenima azila koji su od značaja za rad Uprave policije a posebno u domenu ranog identifikovanj a UASC koji žele da izraze namjeru kao punoljetna lica, rodne ravnopravnost i i ljudskih prava	Visokim komesarijatom UN-a za izbjeglice, organizovala je dvije radionice o osnovnim pravima i pristupu međunarodnoj zaštiti za pripadnike Granične policije Crne Gore i osoblje Fronteksa koje radi u Crnoj Gori. Ukupno 60 osoba je učestvovalo na radionicama koje su organizovane u Policijskoj akademiji u Danilovgradu. Radionice su bile usmjerene na pristup međunarodnoj zaštiti, identifikaciju ranjivosti migranata i mehanizme izveštavanja o osnovnim									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	pravima Fronteksa. U kontinuitetu se sprovode obuke službenika koji su odgovorni za registraciju stranaca koji izraze namjeru za podnošenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u organizaciji UNHCR-a i IOM-a									
2.26. Povećati značaj i ulogu Centara za socijalni rad u sistemu međunarodne i privremene zaštite stranaca i migracija sa posebnim osvrtom na najbolji interes djeteta i ranjive kategorije (tehnička podrška, radni sastanci, obuke itd.)	Odsjek za integraciju ostvaruje kontinuiranu saradnju sa nadležnim centrima za socijalni rad kako u domenu međunarodne tako i u domenu privremene zaštite kroz komunikaciju sa stručnim radnicima centara o mogućnosti	MUP CG MRZS Centri za socijalni rad IOM UNHCR UNICEF Crveni krst Crne Gore	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi		IOM UNHCR Crveni krst Crne Gore UNICEF	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	ostvarivanja prava iz socijalne I dječije zaštite, određivanje staratelja maloljetnim licima iz Ukrajine koja su u Crnoj Gori bez roditelja ili staratelja I slično									
2.27. Podizanje svijesti službenika Direkcije za prihvatanje stranaca koji traže međunarodu zaštitu a posebno u dijelu koji se odnosi na procjenu najboljeg interesa djeteta, tretmana porodice, psihosocijalnog pristupa, i podrške, pristupa pravima.	IV kvartal 2025.godine Službenici Direkcije za prihvatanje su tokom 2024. Godine pohađali obuke različite tematike. U saradnji sa EUAA a shodno Planu obuka pohađali su sledeće radionice: - Uvod u pravni okvir o osnovnim pravima i međ zastiti u EU,	MUP UNHCR	II kvartal 2023	II kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi		UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost preneti u AP 2025

	septembar 2024 godine- online format, 1 službenik - Uvod u prijem, novembar 2024 godine, 1 službeni on-line format - Prijem ugroženih lica, on line format i face to face, 1 službenik - Djeca u procesu azila , jun mjesec on line format, i face to face, 2 službenik - Zrtve rodno zasnovan og nasilja, jun mjesec, on line i face to									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	face na Malti, 1 službenik - Menadžment u kontekstu azila, jul 2024, on line i face to face Malta. - Profesionalno blagostanje, on line format jun 2024 godine. - Podnosioci zahtjeva sa razlučitim društvenom orijentacijom, rodnim identitetom, rodnim izrazom i polnim karakteristikama-SOGIESC, decembar									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	2024 godine, 1 službenik on-line i face face na Malti. - Menažme nt u kontekstu prijema, oktobar 2024, on line i face to face na Malti. Tri predstavnik Direkcije prisustvovali su Regionalnoj radionici- Ranjivost u kontekstu prihvata, 4 I 5 decembra u Budvi. Dva predstavnik Direkcije prisutvovala su Nacionalnom treningu koji je otganizovan od strane NVO Pravni Centar- "Izazovi integracije									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	stranaca: Unapređenje pristupa ekonomskim i socijalnim pravima” u decembru 2024 godine Jedan predstavnik Direkcije prisustvovao je Drugoj Tehničkoj radionici koja je organizovana u Sarajevu u decembru 2024 godine u okviru projekta Unapređenje migracijama na Zapadnom Balkanu od strane Ministarstva sigurnosti BiH i Švajcarske Ambasade									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.28. Organizovati studijsku posjetu država u regionu (Srbija, Hrvatska, BIH) radi razmjene iskustava i praksi, a u svrhu što uspješnijeg sprovođenja postupka integracije stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom	Nije realizovana studijska posjeta UNHCR ostvario inicijalni kontakt sa nadležnim organima Republike Hrvatske radi daljih dogovora oko studijske posjete. Studijska posjeta prebacena za 2025. godinu zbog parlamentarnih I predsjedničkih izbora koji su se održavali u Hrvatskoj u 2024. godini	MUP	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno		UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
Operativni cilj 3:		Uspostavljanje elektronskog sistema identifikacije i registracije lica iz sistema međunarodne zaštite i obuka službenika koji će raditi na ovim sistemima								
Indikator učinka a) Realizacija projekata elektronskog uvezivanja, kako organizacionih jedinica unutar MUP-a, tako i ostalih državnih organa koji se bave pitanjima migracija		početna vrijednost (2021) Većina sistema i softvera organizacionih jedinica MUP-a, UP, Poreske uprave i Uprave za inspekcijske poslove koje se bave		ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) sistemi i softveri organizacionih jedinica MUP-a i UP koje se bave pitanjima migracija su povezani		ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Svi sistemi i softvera relevantnih institucija koje se bave pitanjima migracija uvezani				

		pitanjima migracija još uvijek nije povezana								
Indikator učinka b) Unaprijeđeni kapaciteti i kompetencije zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca		Početna vrijednost (2021) Kontinuirana promjena strukture stranaca koji traže međunarodnu zaštitu, u dijelu jezika, pola, uzrasta i zemalja porijekla, uključujući lica sa posebnim proceduralnim garancijama, otežava komunikaciju sa tim licima i usporava proces donošenja odluka po njihovim zahtjevima i potrebama			Ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) Kapaciteti službenika zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca ojačani u segmentima prijema, procedure i integracije kako bi se, u 80% slučajeva, odgovorilo na sve zahtjeve i potrebe u zakonom predviđenim rokovima			Ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Kapaciteti službenika zaposlenih u oblasti međunarodne zaštite stranaca ojačani u segmentima prijema, procedure i integracije kako bi se, u svim slučajevima, odgovorilo na sve zahtjeve i potrebe u zakonom predviđenim rokovima		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiran i datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.8. Uspostavljanje elektronskog sistema za identifikaciju i registraciju migranata i lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca, koji će biti kontabilan sa EURODACOM	a)IOM izradio Ažurirani izvještaj za Fronteks Master plan za Crnu Goru- Plan implementacije od kraja 2021. i predlog budućih aktivnosti. b)IOM pripremio nacrt projektnog zadatka za angažovanje ICT konsultantske kompanije koja će biti zadužena za tehničku analizu, izradu IT Studije izvodljivosti i Izvještaja sa preporukama, kao i za	MUP UP MVP IOM UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa budžetom planiranim za ovu aktivnost IOM: 29,700 EUR		Budžet Donatorska podrška	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

Napomena: planirano je da se Projekat ažuriranja CRS softvera uključi u mjeru Ova aktivnost je planirana za period 2023.-2027. tako da neće biti realizovana u cjelosti do kraja 2024.godine	podršku pri izradi tehničkih specifikacija za nabavke. c)Ministarstvo unutrašnjih poslova formiralo Radnu grupu za EURODAC koja će, u saradnji sa predstavnicima IOM-a, raditi na finalizaciji projektnog zadatka (ToR).									
3.9. Unapređenje sistema prikupljanja, evidencije i razmjene migracionih statistika u skladu sa EK Direktivom 862/2007	U organizaciji IOM-a realizovana je studijska posjeta predstavnika Ministarstva unutrašnjih poslova i Monstata Crne Gore Hrvatskoj u periodu od 3. do 4. oktobra 2024. Tokom sastanaka sa hrvatskim MUP-om i Državnim zavodom za statistiku, učesnici su imali priliku da se detaljno upute u zakonodavni i tehnički okvir, kao i prikupljanje, obradu, analizu i dijeljenje podataka sa EUROSTAT-om.Studijska posjeta je rezultirala i nadogradnjom već postojećeg projektnog zadatka koji je izrađen od strane MUP-a Crne	MUP UP Monstat IOM	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025 Rok za realizaciju nabavke/izrade software-a je kraj 2026.g. u skladu sa trajanjem IOM-ovog regionalnog IPA III projekta	Sredstva će biti opredijeljena u skladu sa definisanim potrebama u iznosu do 300,000 EUR.	IOM: 5,920 EUR	IOM (IPA III fondov)	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	Gore, a odnosi se na kreiranje jedinstvenog software-a za generisanje izvještaja, koji će između ostalog sadržati i statističke izvještaje. Kreiranje i kupovina software-a će biti finansirani od strane IOM-a u narednom periodu kroz regionalni IPA III projekat.									
3.10. Izrada analize i preporuka za unapređenje postojećeg registra crnogorske dijaspor	Analiza registara dijaspor u Crnoj Gori sa preporukama za razvoj, marketing i upravljanje istima je završena u prethodnom izvještajnom periodu. Međunarodna organizacije za migracije IOM u saradnji sa tadašnjom Upravom za dijasporu (sada Ministarstvo dijaspor) i MVP implementira projekt Angažovanje dijaspor za održivi razvoj Crne Gore (koji će se sprovoditi u trajanju od dvije godine 2023-2025). U okviru ovog projekta sprovedeno je „Pilot mapiranje dijaspor Crne Gore“ kao i “Analiza registara	Ministarstvo vanjskih poslova IOM	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu		15 000 EUR	IOM troškovi mapiranja : 26,250.00 EUR	IOM	

	dijaspore u Crnoj Gori sa preporukama za razvoj, marketing i upravljanje istima”. Oba dokumenta IOM je publikovao i podijelio sa nadležnim institucijama. U mapiranju dijaspora korišćen je relativno nov istraživački alat veb analitika, koja podrazumijeva analizu čitalačke publike crnogorskih medijskih portala iz inostranstva. Ova studija pruža široki geografski i demografski profil crnogorske dijaspora, ali ima nedostatke. S druge strane, „Analiza registara dijaspora u Crnoj Gori sa u SAD“. Rezultati mapiranja očekuju se u I kvartalu 2025.godine preporukama za razvoj, marketing i upravljanje istima”, daje konkretnu analizu postojećeg stanja i smjernice za dalji razvoj postojećih registara. U toku 2024, a kao naredna faza istog projekta realizovano je									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	„Mapiranje dijaspore Crne Gore									
3.11. Izrada zajedničkog operativnog strateškog plana u slučaju angažovanja pripadnika Vojske Crne Gore na poslovima nadzora državne granice	Savjet za odbranu i bezbjednost donijeo Odluku o mogućnosti zajedničkog rada i pomoći jedinica VCG na sprečavanju neregularnih migracija. Zaključen je tehnički Sporazum o realizaciji aktivnosti zaštite državne granice od neregularnih migracija. Shodno odluci Savjeta za odbranu i bezbjednost Crne Gore u 2024. godini na granici su do 01.10. bila angažovana 34 pripadnika Vojske koji su davali podršku graničnoj policiji, primarno na planu kontrole migratornih kretanja.	Ministarstvo odbrane MUP UP	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	
3.12. Izmjena Plana djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata	Mjera nije realizovana	UP MUP Ministarstvo odbrane MRZS IOM UNHCR Crveni Krst CG	II kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Budžet	Ova aktivnost će biti realizovana kroz Mapu puta sa EUAA za 2025

3.13. Izvršiti selekciju službenika koji će vršiti poslove skrininga i obavljanja intervjua sa migrantima i izvršiti njihovu obuku (uključujući i obuku za oblast posebnih proceduralnih garancija)	Izvršena selekcija i obuka službenika koji vrše poslove skrininga i obavljanje intervjua sa migrantima u saradnji sa FRONTEX	Uprava policije Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	II kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva			
3.14. Izrada situacione slike na polju neregularnih migracija na mjesečnom nivou i razmjena iste sa kriminalističkom policijom i ostalim službama na regionalnom i lokalnom nivou	U 2024. godini, IOM je pripremio tri tromjesečna izvještaja (četvrti se očekuje do kraja godine) na osnovu anketa migranata u Prihvatnom centru na Božaju, Pljevljima i Rožajama. Izvještaji pružaju uvid u profile, iskustva, potrebe, rute i namjere migranata koji prolaze kroz Crnu Goru. Anonimne ankete se sprovode na nivou Zapadnog Balkana, pružajući širu sliku migracija ovom rutom. Predmetni izvještaji se dijele sa relevantnim	MUP UP IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu. IV kvartal 2025	Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva		Nijesu potrebna posebna budžetska sredstva	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	direkcijama/sektorima u okviru MUP-a. Redovno se prati stanje migracija i prikupljaju podaci na osnovu kojih se sačinjava i ažurira situaciona slika na mjesečnom nivou i razmjenjuje sa sa kriminalističkom policijom i ostalim službama na regionalnom i lokalnom nivou. U toku je izrada projektnog zadatka za izradu aplikacije „Dnevnik događja“ koji će omogućiti elektronski izvještaj i izradu analitičkog proizvoda vezano za podatke o strancima.									
3.15. Obezbije diti zajednički efikasniji inspekcijski nadzor u oblastima boravka i zapošljavanja stranaca kako bi se povećala identifikacija	Tokom 2024. godine (10 mjeseci) Uprava policije je realizovala ukupno 490 akcija kontrole kretanja, boravka i rada stranaca, od čega 342 u saradnji sa Upravom za inspekcijske poslove. Tom prilikom je kontrolisano 33 663 stranaca, dok je prekršajno procesuirano	UP Poreska urava Uprava za inspekcijeske poslove	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva			

stranaca koji u Crnoj Gori neregularno borave i rade.	3 243 stranca, a donijeto 522 rješenja o povratku i 1 083 rješenja o otkazu boravka stranaca									
3.16. Uspostavljanje elektronske evidencije podataka o utvrđenim nepravilnostima prilikom zapošljavanja stranaca (po državljanstvu i po odobrenom statusu stranca)	Inspekcija rada vodi evidenciju podataka kroz JIIS o utvrđenim nepravilnostima prilikom zapošljavanja stranaca ali potrebno je unaprijediti sistem kako bi se vodila evidencija po državljanstvu i po odobrenom statusu stranaca.		I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva			Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
3.17. Kroz Centralni registar obveznika i osiguranika, koji vodi Uprava prihoda i carina, omogućiti prepoznavanje zaposlenih stranaca koji rade kod poslodavaca u Crnoj Gori, ne samo po njihovom državljanstvu	Početak implementacije projekta Reforma poreske administracije (RARP) predviđen je između ostalih model za registraciju osiguranika gde spadaju i ova lica. Predviđeno je dobijanje podataka elektronskim putem preko WEB servisa od MUP-a (CRS, dozvola za privremeni boravak i rad u kome će biti i podatak pravni osnov stranaca za boravak u Crnoj Gori.	Poreska uprava	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva	Troškovi sadržani u ukupnom iznosu izrade projekta	Kreditna sredstva svjetske banke	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV Kvartal 2025)

, već i po odobrenom statusu										
	Operativni cilj 4:	Rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) kao i ostalih lica koja nisu upisana u osnovne registre i registre državljana u Crnoj Gori i u državama okruženja								
Indikator učinka a) Smanjen je broj lica (IRL) koja još uvijek nisu riješila status u Crnoj Gori, a koja su u postupku rješavanja	početna vrijednost (2021) zaključno sa 31.12.2020. godine 160 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL je u toku	ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) zaključno sa 31.12.2024. godine 100 zahtjeva za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL je u toku				ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) na dan 31.12.2025. godine riješeni svi zahtjevi za odobravanje stalnog nastanjenja i privremenog boravka do tri godine za IRL				
Indikator učinka b) Povećan broj lica koja su vraćena na Kosovo	početna vrijednost (2021) U 2020. godini nije realizovan nijedan povratak IRL na Kosovo	ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) zaključno sa 31.12.2024. godine vraćeno na Kosovo 27 IRL lica				ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. godine vraćeno na Kosovo 30 IRL lica				
Indikator učinka c) Unaprijeđen pristup pravima I/RL uz povećan broj I/RL koja su riješila stambeno pitanje	Regionalnim stambenim programom je predviđeno ukupno zbrinjavanje oko 6000 lica Kroz osam projekata smješteno je ukupno 3.125 lica	ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) zaključno sa 31.12.2021. godine Kroz dva projekata smješteno još 1.300 Regionalni Stambeni program se završava u toku 2026. godine								
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenj e aktivnosti	Datum početk a	Planiran i datum završetk a	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovan a	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

4.1. Nastaviti sa primjenom pojednostavljenih procedura za pribavljanje identifikacionih dokumenata za raseljena i interno raseljena lica čiji su zahtjevi za status stranca i dalje u radu	Izrađena detaljna analiza svih zahtjeva za stalni/privremeni boravak do tri godine, koji su u radu kod Ministarstva unutrašnjih poslova, kroz radionicu održanu 13. i 14. januara 2022. godine. Tokom 2024. godine broj, broj preostalih I/RL koja nisu rješila pravni status u CG smanjen za 10%, prema podacima UNHCRa	MUP UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2023	IV kvartal 2023 IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Nijesu potrebna sredstva		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
4.2. Nastaviti saradnju sa nadležnim organima država porijekla u rješavanju statusa IRL i ostalih lica koja imaju potrebu za ovom vrstom podrške	U junu 2024. godine MUP Kosova i MUP Crne Gore završili tehničku saradnju, započetu 2011. godine, međusobnom razmjenom posljednjih 14 predmeta kojima se bavio mobilnim tim MUPa Kosova. Saradnja sa ambasadama Srbije i Kosova se ojačava u kontinuitetu.	MUP MVP UNHCR NF Građanska alijansa	IV kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbijeđen a po potrebi			
4.3. Pružanje pravne pomoći IRL u rješavanju pravnog statusa	Tokom 2024. godine NVO Građanska alijansa, kao partner UNHCRa, pružila 212 usluga za I/RL, Kojima je pribavila I 47 dokumenata vezana za	MUP UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Sredstva obezbijeđen a po potrebi, od slučaja do slučaja		UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025)

	status kao i odobrila plaćanje taksi za dokumenta u 41 slučaj									Aktivnost prenijeti u AP 2025
4.4. Običi sva IRL ciji su zahtjevi za status stranca sa privremenim ili stalnim boravkom i dalje u radu, odnosno koji su stekli status stranca sa privremenim boravkom do 3 godine. Običi RL i IRL koji su stekli status stranca sa stalnim boravkom na reprezentativnom uzorku	S obzirom na popis stanovništva i izborne procese koji su se dešavali tokom 2024. godine, <u>odustalo se od ove aktivnosti</u>	MUP Ministarstvo socijalnog staranja brige o porodici i demografije UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2024	II kvartal 2024	Nije realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi, od slučaja do slučaja		UNHCR	
4.5. Rješavanje stambenih potreba za interno raseljena i raseljena lica kroz Regionalni stambeni program (RSP) i usvajanje	Na završnoj konferenciji 29. decembra 2023. godine, održanoj u Sarajevu, partnerske države preuzele obavezu da preostale nedovršene obaveze iz predmetnog projekta završe do 2026. godine	Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Direkcija javnih radova Glavni grad Podgorica	I kvartal 2023	I kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	Sredstva obezbjeđena po potrebi od slučaja do slučaja	25,3 miliona eura	Donatorska sredstva i Budžet Crne Gore	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV Kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

izvještaja o održivosti rješenja		UNHCR							
Operativni cilj 5:		Rješavanje pravnog statusa lica u riziku od apatridije i stvaranje uslova za efikasna pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva							
Indikator učinka a) Smanjen broj lica koja još uvijek nijesu upisana u registar rođenih ili registar državljana u Crnoj Gori ili zemlji porijekla	početna vrijednost (2021) Upis u matični registar rođenih u državi porijekla i dalje predstavlja problem za određeni broj lica	ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) Na dan 31.12.2024. Ojačana saradnja sa zemljama porijekla lica u riziku od apatridije radi upisa lica u osnovne registre tih zemalja; Sva identifikovana lica u riziku od apatridije upisana u registar rođenih i registar državljana Crne Gore ili zemlje porijekla			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Na dan 31.12.2025. Ojačana saradnja sa zemljama porijekla lica u riziku od apatridije radi upisa lica u osnovne registre tih zemalja; Sva identifikovana lica u riziku od apatridije upisana u registar rođenih i registar državljana Crne Gore ili zemlje porijekla				
Indikator učinka b) Ojačan postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i kapaciteti nadležnih državnih organa za sprovođenje postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	početna vrijednost (2021) Postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva još nedovoljno razvijen	ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) zaključno sa 31.12.2024. Identifikovani svi izazovi u sprovođenju postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva i predložene mjere za njihovo prevazilaženje Sva lica koja vode postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva pohađala relevantan trening; Svi postupci za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva sprovedeni u zakonom predviđenom roku.			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. U potpunosti funkcionalan postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva Visok nivo prolaznosti prvostepenih odluka u postupku za status lica bez državljanstva pred drugostepenim i trećestepenim organom				
Indikator učinka c) Usaglašen zakonodavni okvir i administrativne procedure za efikasan pristup pravima za lica sa priznatim statusom lica bez državljanstva	početna vrijednost (2021) zaključno sa 31.12.2020. godine Zakoni koji regulišu pristup pravima za lica bez državljanstva neusaglašeni sa Zakonom o strancima i međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za ova lica	ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) zaključno sa 31.12.2024. Nacionalno zakonodavstvo iz oblasti pristupa pravima u potpunosti usaglašeno sa Zakonom o strancima u vezi sa pravima lica bez državljanstva, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) zaključno sa 31.12.2025. Nacionalno zakonodavstvo i administrativne procedure iz oblasti pristupa pravima u potpunosti usaglašeno sa Zakonom o strancima u vezi sa pravima lica bez državljanstva, kao i sa međunarodnim standardima iz oblasti pristupa pravima za lica bez državljanstva				

Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
5.1. Pružanje pravne pomoći licima u riziku od apatridije i licima koja su u postupku rješavanja zahtjeva za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Tokom 2024. godine NVO Građanska alijansa, kao partner UNHCRa, pružila je 654 besplatne pravne usluge licima u riziku od apatridije, pribavila 213 dokumenata i platila 113 administrativnih taksi	MUP UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2023	IV Kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi od slučaja do slučaja		UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

5.2. Sprovedenja obuka službenika područnih jedinica i filijala za upravne poslove, državljanstvo i strance i službenika centara za socijalni rad nadležnih za pružanje pomoći djeci koja nijesu upisana u matični registar rođenih	Zbog kašnjenja sa izmjenama Zakona o strancima i Zakona o crnogorskom državljanstvu, nisu sprovedene planirane obuke.	MUP Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2024	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Sredstva obezbjeđena po potrebi		UNHCR	Aktivnost ne prenositi u 2025, zbog kašnjenja sa usvajanjem Zakona o strancima
---	---	--	----------------	-----------------	-------------------------	-----------------	---------------------------------	--	-------	--

5.3. Izrada standardnih operativnih procedura kroz koji bi zdravstvene ustanove, opštinski centri za socijalni rad ili osnovne škole informisale MUP o djeci koja su rođena u Crnoj Gori a nisu upisana u registar rođenih, radi pokretanja postupka za upis u registar rođenih	300 kopija opretnog uputstva na crnogorsko-albanskom jeziku odštampano i distribuirano	MUP Ministarstvo zdravlja Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija UNHCR NF Građanska alijansa UNHCR	I kvartal 2023	II kvartal 2023	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu		Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR	
---	--	---	----------------	-----------------	--	--	----------------------------------	--	-------	--

5.4. Trening za primjenu Standardnih operativnih procedura za predstavnike zdravstvenih ustanova, opštinski centri za socijalni rad ili osnovne škole informisale MUP o djeci koja su rođena u Crnoj Gori a nisu upisana u registar rođenih, radi pokretanja postupka za upis u registar rođenih	Zbog kašnjenja sa izmjenama Zakona o strancima i Zakona o crnogorskom državljanstvu obuke nisu realizovane jer se planiralo objedinjavanje tema/obuka zbog razionalizacije	MUP Ministarstvo zdravlja Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije Ministarstvo prosvjete UNHCR NF Građanska alijansa	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Sredstva obezbjeđena po potrebi		UNHCR	Aktivnost ne prenositi u 2025
--	--	---	------------------	-----------------	-------------------------	-----------------	---------------------------------	--	-------	-------------------------------

5.5. Izrada Standardnih operativnih procedura za službenike MUPa za primjenu člana 7 Zakona o crnogorskom državljanstvu	Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa UNHCR-om pripremi Standardnu operativnu proceduru (SOP) za primjenu člana 7 Zakona o crnogorskom državljanstvu i istu prosljedilo Područnim jedinicama za građanska stanja i lične isprave na dalju nadležnost. SOP treba da posluži službenicima Pj/FI MUP-a kako da sprovede član 7 Zakona, kada se radi o djetetu rođenom u Crnoj Gori, koje može ostati bez državljanstva. <u>Standardne operativne procedure usvijene krajem 2024. godine</u>	MUP UNHCR NF Građanska alijansa	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Sredstva obezbjeđena po potrebi		UNHCR	
5.6. Izmjeniti i dopuniti Zakon o strancima kako bi se dodatno ojačao postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva	Izrađen je Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o strancima sa ugrađenim novim članovima koji se odnose na apatride I postupak za utvrđivanje statusa lica bez državljanstva. U toku je usaglašavanje Predloga sa Ministarstvom evropskih poslova a nakon toga i dostavljanje Evropskoj komisiji na mišljenje	MUP UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva		MUP UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

5.7. Podizati svijest i informisano st o upisu u matične registre rođenih, posebno novorođen e djece, putem distribucije letaka, organizacij om okruglih stolova ili putem medija	Stalnim terenskim prisustvom UNHCRa I Građanske alijansa podiže se svijest lica u riziku od apatridije o vaznosti ličnih dokumenata	MUP UNHCR UNICEF NF Građanska alijansa	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
---	---	--	----------------	-----------------	--------------------	---	----------------------------------	--	-------	---

5.8. Organizovanje obuka za službenike koji vrše poslove koji se odnose na utvrđivanje statusa lica bez državljanstva, pored ostalih i na temu prevencije apatridije u Crnoj Gori, postupak upisa u registar rođenih i dr.	Zbog kašnjenja u izmjeni Zakona o strancima obuke odložene za 2025. godinu	MUP Upravni sud Crne Gore UNHCR NF Građanska alijansa	IV kvartal 2023	II kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Sredstva obezbijedena po potrebi		UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
--	--	---	-----------------	-----------------	-------------------------	-----------------	----------------------------------	--	-------	---

5.9. Organizovane studijske posjete za službenike MUPa i sudije koji vrše poslove upisa u matični registar rođenih kao i poslove koji se odnose na utvrđivanje statusa lica bez državljanstva u jednoj od država koja ima dobre prakse upisa u registar rođenih i zavidno iskustvo i uspjeh u primjeni procedure utvrđivanja statusa lica bez državljanstva, kao npr.	Studijska posjeta Francuskoj organizovana u aprilu 2023. godine	MUP UNHCR	I kvartal 2023	II kvartal 2023	Realizovano u prethodnom periodu		Nakanadno će se definisati iznos sredstava		UNHCR	
---	---	--------------	-------------------	--------------------	---	--	--	--	-------	--

Francuska, Holandija.										
5.10. Izrada operativnog uputstva za službenike MUPa o primjeni postupka za utvrđivanje statusa lica bez državljanstv a	Mjeru nije moguće realizovati prije usvajanja izmjena i dopuna Zakona o strancima	MUP UNHCR	IV kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava		UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

5.11. Izmijeniti Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju i Zakon o zdravstvenoj zaštiti kako bi se lica bez državljanstva mogla biti prepoznati kao osiguranici	Zakon o obaveznom zdravstvenom osiguranju se neće mijenjati. Predlog Zakona o zdravstvenoj zaštiti je donešen, upućen je Evropskoj komisiji na ocjenu usaglašenosti sa propisima EU. Predlogom Zakona o zdravstvenoj zaštiti ovo pitanje je uređeno, tako da ova lica imaju pravo na zdravstvenu zaštitu na svim nivoima zdravstvene zaštite, koja obuhvata hitnu medicinsku pomoć i neophodno liječenje zbog bolesti ili povreda i ozbiljnih mentalnih poremećaja, kao i pravo na lijekove sa liste lijekova, u skladu sa medicinskim indikacijama, ako nema status osiguranog lica u drugoj državi i ako je upisan u evidenciju Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore Ova pitanja bliže će se urediti podzakonskim aktom	Ministarstvo zdravlja UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
---	---	-----------------------------	----------------	-----------------	-------------------------------	-----------------	--	--	--------	--

5.12. Izmijeniti Zakon o opštem obrazovanju kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona	Opšti zakon o obrazovanju donijet 2024. godine	Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Nakanadno će se definisati iznos sredstava		UNHCR	
5.13. Izmijeniti Zakon o socijalnoj i dječijoj zaštiti kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona	U decembru 2024. Godine formirana radna grupa za izradu Predloga Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti	Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
5.14. Izmijeniti Zakon o centralnom registru stanovništva kako bi lica bez državljanstva bila prepoznata kao korisnici zakona	Mjera nije realizovana	Ministarstvo unutrašnjih poslova UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	Nakanadno će se definisati iznos sredstava		UNHCR	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

5.15.	Izmijeniti Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći kako bi se postupak za upis u registar rođenih i postupak utvrđivanja statusa lica bez državljanstva uvrstili u sistem besplatne pravne pomoći organizovan od strane države	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći izmjenjen 2024. godine da otvori mogućnost za uključenje upravnih postupaka za zaštitu dječijih i socijalnih prava u sistem besplatne pravne pomoći finansiran od strane države. I dalje nejasno značenje usvojenih izmjena zakona.	Ministarstvo pravde UNHCR	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		Nakanadno će se definisati iznos sredstava		UNHCR	
STRATEŠKI CILJ II: Unapređenje sistema readmisije i povratka crnogorskih i stranih državljana uz efikasan proces asistencije, u skladu sa zaključenim sporazumima i protokolima o readmisiji i u saradnji sa drugim državama i međunarodnim organizacijama											
Operativni cilj 1:			Unaprjeđenje politike readmisije putem zaključivanja novih sporazuma i protokola o readmisiji, kao i poboljšanje sistema povratka stranih državljana kojima nije odobren boravak u Crnoj Gori i sistemski rad na dobrovoljnom povratku								
Indikator učinka a)			početna vrijednost (2021) Postupajući po sporazumima o readmisiji, od strane država EU, u 2024. godini, primljeno je ukupno 227 zahtjeva za readmisiju koji su se odnosili na prihvata ukupno 378 lica, od čega je pozitivno riješeno 153 zahtjeva, odnosno data je saglasnost za prihvatanje ukupno 257 lica, negativno je			ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) smanjen broj lica koja su predmet readmisije za 5% u odnosu na 2019. godinu			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) smanjen broj lica koja su predmet readmisije za 10% u odnosu na 2019. godinu		

		riješeno 64 zahtjeva, odnosno nije data saglasnost za prihvatanje ukupno 104 lica.								
Indikator učinka b) Uspostavljeni funkcionalni kanali za komunikaciju, pregovore i saradnju po pitanju readmisije sa trećim zemljama		početna vrijednost (2021) Proces uspostavljanja komunikacije još nije zvanično započet ni sa jednom trećom zemljom s ciljem sklapanja Sporazuma o readmisiji			ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) Otvoreni pregovori sa jednom zemljom (zemlja porijekla migranata)			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Završen proces pregovora i uspostavljena saradnja sa jednom trećom državom po pitanju readmisije		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.1 Zaključivanje implementacionih protokola o readmisiji sa ostalim državama članicama EU sa kojima Crna Gora nema potpisane protokole	Ministarstvo vanjskih poslova je tokom aprila meseca 2024. godine, diplomatskim kanalima, dostavilo državama članicama Evropske unije, sa kojima naša zemlja nije potpisala implementacione protokole Sporazuma između Crne Gore i Evropske zajednice o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka, nacrt implementacionog protokola, zajedno sa tekstom Sporazuma: Danskoj, Finskoj, Irskoj, Kipru, Letoniji, Litvaniji, Poljskoj, Rumuniji, Portugalu i Švedskoj.	MUP MVP Uprava policije	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	2.000 € (Ovo su planirana sredstva za zaključenje jednog protokola) (1.000€ za 2023)	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	Na osnovu toga, otpočeti pregovori sa Litvanijom i Poljskom. Na osnovu toga, otpočeti pregovori sa Litvanijom i Poljskom. Nacrt Protokola između Vlade Republike Litvanije i Vlade Crne Gore za implementiranje Sporazuma između Evropske zajednice i Republike Crne Gore za readmisiju lica bez dozvole boravka je usaglašen elektronskim putem									
1.2. Organizovati regionalne i bilateralne sastanke između relevantnih država članica EU, kao i bilateralne sastanke sa zemljama Zapadnog Balkana u vezi sa readmisijom državljana Zapadnog Balkana i trećih zemalja	IOM Broj održanih sastanaka-2 Broj učesnika iz Crne Gore-15 U aprilu 2024. u Podgorici, je održan bilateralni sastanak na temu readmisije i prekogranične saradnje Crne Gore i Srbije (10 učesnika iz Srbije, 8 učesnika iz Crne Gore, 3 IOM uposlenika). Sastanak je uključio različite aspekte sporazuma o readmisiji i mehanizme saradnje, kao i diskusiju o budućim aktivnostima. Nastavno na gore pomenuti sastanak, u maju 2024.g. održan je bilateralni sastanak na Zlatiboru koji je takođe okupio delegacije Srbije i	MUP UP MVP IOM	II kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Aktivnost se realizuje kontinuirano IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno IOM: 10,500 EUR	Do sada nije bilo potrebe za utroškom sredstava	IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	Crne Gore (7 učesnika iz Crne Gore, 7 učesnika iz Srbije, 2 IOM zaposlenika), a razgovarano je na temu saradnje sa zemljama porijekla, razmjeni iskustava po tom pitanju, kao i o analizi rizika, te kreiranju situacione slike i usklađivanju predmetne terminologije.									
1.3. Organizacija bilateralnih i multilateralnih sastanaka sa trećim zemljama s ciljem uspostavljanja pregovaračkih kanala i saradnje o readmisiji	Na marginama sastanka Regionalne radne grupe stručnjaka za readmisiju, u organizaciji IOM-a 4-5 juna 2024. godine u Tirani, delegacija Crne Gore je iskoristila ovu izuzetno rijetku priliku da sa visokim delegacijama Bangladeša, Nepala i Pakistana inicira institucionalizaciju saradnje u oblastima radne migracije i readmisije nelegalnih migranata, sa krajnjim ciljem potpisivanja bilateralnih sporazuma. Države porijekla migranata su iskazale neočekivano visok nivo otvorenosti za saradnju i izrazile spremnost za otpočinjanje pregovora u pravcu potpisivanja Memoranduma o razumijevanju koji bi se odnosio na oblasti migracije radne snage i povratka. Posredstvom Kancelarije IOM-a, dostavljen nacrt	MUP UP MVP IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Mjera će se realizovati u kontinuitetu i tokom 2025. Godine IV kvartal 2025	Naknadno će biti utvrđeno	IOM: ukupan trošak za regionalni sastanak 50,000 EUR	IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	memoranduma o saradnji sa Nepalom, Bangladeš je pozvao Crnu Goru da dostavi svoj nacrt sporazuma, a Pakistan je iskazao potrebu za dodatnim konsultacijama putem video konferencije. Radni tim Vlade, uz pomoć IOM i, u komunikaciji sa DEU nastavlja komunikaciju sa pomenutim zemljama									
1.4. Organizacija jedne radne studijske posjete trećim državama za praktičare iz domena readmisije	Studijska posjeta će biti organizovana u skladu sa napretkom saradnje sa zemljama porijekla u narednom periodu, te u odnosu na identifikovanje prioritete zemlje porijekla	MUP IOM	I kvartal 2024	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025 Obzirom da su se uslovi za organizovanje studijske posjete stekli tek u 2024.g.sami smo ostvarivanjem bolje saradnje i komunikacije sa državama porijekla migranta, studijska posjeta može biti organizovana u 2025.g	Naknadno će biti utvrđeno		IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
1.5 Zaključivanje Sporazuma o readmisiji sa	Kao rezultat prethodnih sastanka sa zemljama porijekla koji su se održali u junu 2024. u Tirani, u toku	MUP UP MVP	III kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025	2.000 € (Ovo su planirana sredstva za	IOM: 4,700 EUR	IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove

trećim državama i/ili iznalaženje alternativnih pravnih rješenja u cilju uspostavljanja instrumenata za readmisiju državljana trećih država	izvještajnog perioda potvrđeno je interesovanje Nepala, Pakistana i Bangladeša za zaključivanje sporazuma o mobilnosti radne snage uz uključenu komponentu povratka sa Crnom Gorom. Shodno tome, u novembru 2024. uz podršku IOM-a održan je koordinacioni sastanak između relevantnih predstavnika MUP-a, MVP-a i Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga s ciljem definisanja narednih koraka u saradnji sa Nepalom, Pakistanom i Bangladešom. Sastanak je rezultirao dogovorom da se sredinom decembra 2024. održi radionica obzirom da su predstavnici Nepala već poslali nacrt sporazuma o mobilnosti radne snage te se očekuje dorada dokumenta kako bi bio poslan natrag na dalje razmatranje. S tim u vezi, u periodu 12-13. decembar 2024. godine održana je radionica uz podršku IOM-a, koja je okupila članove međuresorne radne grupe (Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva rada, zapošljavanja i socijalnog	IOM				Novi rok za realizaciju, odnosno potpisivanje Sporazuma o mobilnosti radne snage koji bi uključio i klauzulu o povratku je 2025.g ili period nakon 2025.g. u zavisnosti od efikasnosti obje strane koje potpisuju Sporazum te dogovorima oko usaglašavanja teksta Sporazuma	zaključenje jednog sporazuma) (1.000€ za 2023)			aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
--	---	-----	--	--	--	--	--	--	--	--

	dijaloga) koji su učestvovali u izradi nacrtu sporazuma sa Nepalom. Određene odredbe tog sporazuma će poslužiti i za kreiranje sporazuma sa Pakistanom i Bangladešom u narednom period									
1.6. Organizovati zajedničke regionalne obuke za službenike za migracije i readmisiju iz zemalja Zapadnog Balkana o zaštitno-osjetljivom upravljanju migracijama, politikama povratka i readmisije orijentisanim na prava, efikasnom upravljanju slučajevima i otkrivanju prevara sa dokumentima.	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu	MUP UP Ministarstvo vanjskih poslova IOM	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu		Naknadno će biti utvrđeno		Budžet IOM	

1.7. Iniciranje i održavanje sastanaka Zajednički h odbora za praćenje implementacije Sporazuma sa readmisiji sa EU, BiH, Hrvatskom, Srbijom, Albanijom i Kosovom	U aprilu, 2024. godine u Briselu, održan je VIII sastanak zajedničkog Komiteta za readmisiju Crna Gora-Evropska Unija	MUP UP MVP	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	IV kvartal 2025 Tokom 2025 treba pokrenuti inicijativu sa nadležnim organima zemalja iz susjedstva u cilju održavanja ZOR-a	2.000 € (Ovo su planirana sredstva za održavanje jednog sastanaka Zajedničkog odbora) (1.000€ za 2023)		IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
1.8. Unapređenje sistema povratka stranih državljana kroz savjetovanja i informisanje kao i sistemski rad na dobrovoljnom povratku	IOM: U okviru komponente savjetovanja i informisanja stranih državljana o dobrovoljnom povratku, informaciju o dobrovoljnom povratku primilo je 4,138 korisnika, dok je održano ukupno 254 savjetovanja kojima je prisustvovalo 749 migranata	MUP UP IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Mjera se realizuje u kontinuitetu i biće nastavljena i tokom 2025.g. IV kvartal 2025	20.400 € (10.000€ za 2023)		IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
1.9. Pružiti podršku pri dobrovoljnom povratku migranata	Broj vraćenih migranata u zemlje porijekla-41 Broj migranata kojima je pružena reintegraciona pomoć-34	MUP UP IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Mjera se realizuje u kontinuitetu i biće nastavljena i tokom 2025.	IOM: 60,091 EUR (troškovi za avio karte, keš asistenciju i reintegracione pakete)		IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025)

u zemlje porijekla, te po potrebi i reintegracij u na rodno osjetljiv način	IOM: Putem programa za dobrovoljni povratak i reintegraciju (AVRR), IOM je (do 29.11.2024) asistirao u povratku 41 migranta u njihove zemlje porijekla (Rusija-19, Azerbejdžan-18, Turska-3, Kuba 1). Uz asistenciju Uprave policije u 2024. godini (10 mjeseci) dobrovoljno je vraćeno 26 migranta u matične zemlje, dok je od strane IOM u sklopu AVRR projekta vraćeno 38 migranata.					IV kvartal 2025				Aktivnost prenijeti u AP 2025
1.10. Inicira nje saradnje sa konzularno diplomatskim predstavništva zemalja porijekla kroz organizovanje bilateralnih sastanaka	Broj održanih sastanaka-1 Broj učesnika iz Crne Gore-6 U junu 2024.g. u Tirani je održan sastanak između Regionalne grupe stručnjaka za readmisiju za Zapadni Balkan i predstavnika Bangladeša, Pakistana i Nepala na temu saradnje sa zemljama porijekla- Put ka sveobuhvatnom upravljanju migracijama. Učesnici su zajednički identifikovali i formulisali prioritete saradnje i buduće korake. Naime, sastanak u Tirani je urodio i konkretnim dogovorima o nastavku saradnje kroz	MUP UP MVP IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi	IOM: ukupan trošak za regionalni sastanak 50,000 EUR	IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	kreiranje sporazuma o mobilnosti radne snage, a koji bi uključivali i klauzulu povratka. Predstavnici ostalih međunarodnih organizacija, poput Frontexa, JCP-ija, EU Delegacije, te određenih ambasada su takođe prisustvovali sastanku (ukupno 87 učesnika).									
1.11. Unaprjeđenje kapaciteta za smještaj migranata kojima se ograničava sloboda kretanja	Na inicijativu SGP od nadležne službe MUP-a, raspisan je ponovni tender za odabir izvođača za adaptaciju Prihvatilišta za strance ukupne vrijednosti 50 000 eura. Ishod istog će biti poznat u decembru	MUP UP IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano		50.000	Nijesu realizovana	Budžet	
1.12. Jačanje kapaciteta za procesuiranje mreža krijumčarenja migranata	Popuna službeničkih mjesta po važećem Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Obuka službenika IOM: U cilju jačanja borbe protiv trgovine ljudima i krijumčarenja migranata, i kao nastavak na regionalnu obuku trenera koja se održala od 13. do 17. maja 2024, IOM je organizovao dva kaskadna nacionalna treninga "Digitalna istraživanja i savremeni izazovi u trgovini ljudima i Tehnike intervjuisanja usmjerene na	MUP UP Policij ska akademija IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova mjera se realizuje u kontinuitetu, nastaviće se tokom 2025	Nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva	IOM: 21.500 EUR	Budžet	Aktivnost prenijeti u AP 2025

žrtvu” za pripadnike odsjeka kriminalističke policije i tužilaštva. Obuku je pohađalo ukupno 18 policijskih službenika Uspostavljena je Grupa za suzbijanje krijumčarenja ljudi i prekograničnog kriminala u okviru Odsjeka za operativni rad i analizu rizika, Sektora granične policije. Granična policija je počela da sprovodi operativno-istražne mjere i radnje, u saradnji sa nadležnim tužiocima i kriminalističkom policijom, usled čega je otvoreno nekoliko novih SEINA predmeta usmjerenih na istrage grupa krijumčara ilegalnih migranata koje djeluju preko naše teritorije i gdje se naše korisne informacije u kontinuitetu razmjenjuju preko SIENA kanala sa Europolom i partnerskim službama. Ovim su učinjeni krupni koraci ka ispunjenju dugogodišnje preporuke Evropske komisije, da treba obezbijediti snažniju ulogu i autonomiju granične policije u krivičnim istragama vezanim za graničnu bezbjednost. Donesena je i "Instrukcija o zajedničkom postupanju organizacionih										
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	jedinica Uprave policije u oblasti prekograničnog kriminala".									
Operativni cilj 2:		Unaprjeđenje institucionalnog okvira za reintegraciju povratnika u crnogorsko društvo kroz izgradnju i jačanje lokalnih samouprava, što će u krajnjem preduprijeti ponovljene pokušaje iregularne migracije u zemlje EU, uz uspostavljanje sistem kontinuiranog monitoringa povratnika								
Indikator učinka Povećan ukupan broj usluga pruženih od strane lokalnih timova za readmisiju		početna vrijednost (2021) u 2019. godini, 16 različitih usluga je pruženo od strane lokalnih timova za readmisiju		ciljna vrijednost u drugoj polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) Povećan broj lica kojima je pružena usluga od strane lokalnih timova za readmisiju 10% u odnosu na 2019. godinu			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Povećan broj lica kojima je pružena usluga od strane lokalnih timova za readmisiju 20% u odnosu na 2019. godinu			
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiran i datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.1. Blagovremeno obezbjeđenje relevantnih informacija o povratniku po readmisiji prije njegovog povratka u CG, u cilju pružanja neophodno	Odsjek za readmisiju I reintegraciju povratnika po readmisiji je zaprimio ukupno 121 najavu povratka. Od ukupnog broja zaprimljenih najava 91 lice je vraćeno i prihvaćeno na Aerodromu Podgorica, od čega je 21 lice prihvaćeno u grupnom povratku realizovanom 20. 11. 2024.g iz SR Njemačke. Dok je za ukupno 15 u međuvremenu otkazan povratak, a 15 lica se nije pojavilo na prijemu.	MVP IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Relizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine IV kvartal 2025	Nijesu potrebna posebna Budžetska sredstva	Nijesu potrebna posebna Budžetska sredstva	Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

g nivoa usluga	MVP, od avgusta 2024. godine, uvelo praksu da, prilikom obavještanja nadležnih DKP-a o postojanju obaveze prihvatanja lica, traži dostavljanje informacija koje se odnose na bližu rodbinu lica u Crnoj Gori, da li je ono u kontaktu sa njima, te da li ima obezbijeden smještaj, u cilju pružanja adekvatnije reintegracione pomoći.									
2.2. Opremiti kancelariju na Aerodromu, koja je ustupljena od strane Komunalne policije, službenici ma Odsjeka za reintegraciju povratnika	Direktorat za građanska stanja i lične isprave od 29.10.2021. koristi prostorije u centralnom holu terminalne zgrade, za potrebe obavljanja intervju sa povratnicima po readmisiji, nakon završenih aktivnosti na graničnom prelazu	MUP	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Ralizovano		Sredstva će biti opredijeljena po potrebi		Donatori	Ovu aktivnost ne prenositi u AP 2025
2.3. Obezbiđen prevoz za povratnike po readmisiji od graničnog prelaza do	Dva puta pokrenut postupak javne nabavke za obezbjeđivanje javnog prevoza za povratnike po readmisiji (br 402/24-18066/1 od 01.04.2024.g I 402/24-18066/3 od 30.05.2024.g) za koje nije bilo zainteresovanih ponuđača.	MUP	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025	3.000 € (1.500€ za 2023)		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025)

mjesta boravka u CG, u slučaju kada je to neophodno (javni prevoz)	Tokom 2024. godine, nije bilo zahtjeva za obezbjeđivanjem javnog prevoza za povratnike po readmisiji od aerodroma do mjesta boravka									Aktivnost prenijeti u AP 2025 Tokom 2025. godine pokrenuti postupak javne nabavke za obezbjeđivanje javnog I taksi prevoza za povratnike
2.4. Obezbijediti prevozno sredstvo za povratnike (kombi B kategorije), koji bi koristili službenici Odsjeka za reintegraciju povratnika u slučaju kad je to neophodno kao i za terenske posjete povratnicima i njihovim porodicama	Potreba za obezbjeđivanjem prevoznog sredstva (kombi) je uslovljena onim specifičnim situacijama kada se radi o grupnom povratku. U prethodnom periodu nije postojala potreba za istim. Tokom 2024. godine, tri povratnika nijesu imala obezbijeđen prevoz od Aerodroma Podgorica do Autobuske stanice u Podgorici, te su lica prevezena službenim vozilom koje duži Direkcija za integraciju stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom i reintegraciju povratnika po readmisiji.	MUP	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano		Sredstva će biti opredijeljena po potrebi			Ovu aktivnost <u>ne</u> prenositi na AP 2025, od iste se odustalo, jer ne postoji zainteresovanost donatora, niti obezbijeđena sredstva od strane nadležnog organa

2.5. Obezbijeđen smještaj za povratnike po readmisiji od dana povratka u CG, u slučaju kada je to neophodno u skladu sa Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti (čl. 60 do 72)	Ukazala se potreba za obezbjeđivanjem smještaja za jedno lice, shodno Zakonu, u trajanju od tri noći. Smještaj je obezbijeđen od strane CZSRa Glavnog Grada Podgorica u hotelu na teritoriji istog.	MRZS Nadležni centri za socijalni rad	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine, shodno potrebama povratnika IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti u slučaju potrebe povratnika (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
2.6. Obezbijeđen smještaj za povratnike po readmisiji od dana povratka u CG, u slučaju kada je to neophodno, u skladu sa potrebama povratnika i mogućnostima opština, a shodno	Kada se radi o uslugama koje pružaju lokalne samouprave, neke od njih kroz svoja budžetska sredstva izdvajaju određeni dio za jednokratne novčane pomoći, druge, shodno Zakonu o socijalnom stanovanju i Zakonu o lokalnoj samoupravi, izdvajaju određena sredstva za rješavanje stambenih pitanja za socijalno ugrožena lica. Shodno dostavljenim informacijama na traženje Odsjeka za reintegraciju povratnika: Bijelo Polje: posjeduju privremeni smještaj za lica koja su žrtve nasilja u porodici i lica u stanju socijalne	Opštine Crne Gore	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine, shodno potrebama povratnika IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi i shodno mogućnostima opština		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti u slučaju potrebe povratnika (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

Zakonu o lokalnoj samoupravi	potrebe i novčana sredstva za jednokratnu pomoć. Plužine: Trenutno ne posjeduju posebne smještajne kapacitet, svih 16 stambenih jedinica su dodijeljene na korišćenje socijalno ugroženima. Pojedinačni slučajevi rješavanja stambenog pitanja se rješavaju kroz izdvajanje dodatnih finansijskih sredstava i iznajmljivanje od fizičkih lica, te kroz nabavku građevinskog materijala za izgradnju stambenih objekata. Budžetom je planiran iznos za jednokratne novčane pomoći. Mojkovac: Posjeduju 6 stambenih jedinica za socijalno ugrožena lica – prodajom 15 stambenih jedinica koje su neraspodijeljene Podgorica, Bar, Tivat posjeduju stambene jedinice za rješavanje socijalnog stanovanja za lica u stanju socijalne potrebe. Petnjica: raspolaže sa 12 stambenih jedinica, koje su u vlasništvu Ministarstva finansija, koriste se za smještaj socijalno ugroženih stanovnika. Kotor: U skladu sa „Odlukom o pravima iz socijalne i dječije zaštite“, određena su sredstva. Budžetom opštine za									
-------------------------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

jednokratne novčane pomoći i naknada troškova prevoza učenika, za geronto program, dnevni boravak za odrasla i stara lica i za odrasla i stara lica sa invaliditetom, stanovanje uz podršku namijenjeno mladima bez roditeljskog staranja kojima prestaje pravo na smještaj u ustanovi socijalne zaštite. Takođe, program socijalnog stanovanja za lica u stanju socijalne potrebe se finansira istim Budžetom. Danilovgrad: Potpisan ugovor JU Kakaricka Gora, o naknadi za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih upstanci, smještaj za socijalno ugrožene obezbjeđuje u stambenoj zgradi u Spužu i Danilovgradu. Herceg Novi: Posjeduje 52 stambene jedinice. Odlukom o rješavanju stambenih pitanja lica u stanju socijalne potrebe su definisani oblici, uslovi, sredstva, kriterijumi i postupak za rješavanje stambenih pitanja. Mogu se riješiti putem izdavanja stambenih jedinica, dodjelom novčanog iznosa sredstava potrebnih za finansiranje stambene izgradnje i dogradnje, za poboljšanje uslova stanovanja i									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	adaptaciom ili dodjelom opštinskog zemljišta.									
2.7. Izmjena rješenja o obrazovanj u radne grupe koja prati primjenu Strategije o migracija ma I reintegraci ji povratnika u CG, za period 2021-2025, te uključivanj e pojedinih članova ove radne grupe u aktivnosti koje se odnose na praćenje procesa pružanja pomoći i asistencije povratnici ma po readmisiji.	Aktivnost nije sprovedena zbog čestih kadrovskih promjena. U narednom periodu potrebno je intenzivirati aktivnosti na izmjeni navedenog rješenja, kako bi ovaj Tim I pojedini članovi imali puni mandat kada je u pitanju reintegracija povratnika .	MUP	II kvartal 2023	IV kvartal 2024	Djelimično realizovano	II kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva	Nijesu utrošena sredstva	MUP	Tokom 2025. godine donijeti rješenje o novoj RG koja prati primjenu Strategije

2.8. Jačanje institucion alnih i administrat ivnih kapaciteta u cilju pružanja adekvatne asistencije povratnici ma i osiguranje jednakog pristupa pravima koja pripadaju povratnici ma i redovno održavanje sastanaka Odsjeka za reintegraci ju povratnika po readmisiji sa članovima lokalnih timova u cilju aktivnog I kontinuiranog uključivanj a svih	U cilju jačanja institucionalnih i administrativnih kapaciteta za adekvatnu asistenciju povratnicima i osiguranje jednakog pristupa pravima, IOM je organizovao i podržao aktivnosti usmjerene ka unapređenju koordinacije i stručnosti u oblasti reintegracije povratnika po sporazumima o readmisiji. Aktivnosti uključuju trening za trenere (ToT) o integrisanom pristupu reintegraciji, na kojima su okupljeni svi relevantni akteri iz oblasti reintegracije na nacionalnom nivou, uključujući predstavnike nadležnih državnih institucija, lokalnih timova za reintegraciju i međunarodnih organizacija. Obuku je pohađao 21 učesnik (od kojih je bilo 14 učesnika iz MUP-a i socijalnog rada) . Ovaj trening je obezbjedio platformu za razmjenu iskustava i prenos ključnih znanja i vještina, neophodnih za efikasnu reintegraciju povratnika. Pored toga, IOM je podržao izradu Standardnih operativnih procedura (SOP)/Uputstva za pomoć pri prihvatu i reintegraciji povratnika u kontekstu readmisije u Crnoj Gori. Ovaj	MUP /UP MRZS, Ministar stvo prosvjet e Ministar stvo zdravlja ZZZ CG Jedinice lokalne samoupr ave Crveni krst IOM	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine IV kvartal 2025	Sredstva će biti opredijeljena po potrebi iz IOM-ovih projekata	IOM: 48.316 EUR	Budžet IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost preneti u AP 2025
---	--	---	----------------	-----------------	--------------------	---	---	-----------------	------------	---

predstavni ka	dokument je kreiran uz aktivno učešće svih relevantnih institucija i služi kao vodič za koordinirano djelovanje svih institucija i organizacija uključenih u proces reintegracije, uz poštovanje prava povratnika. Naime, dokument sadrži i osvrt na postupanja sa ranjivim kategorijama, te obrađuje postupske s aspekta poštovanja relevantnih EU i UN konvencija koje su ratifikovane od strane Crne Gore. Rješenjem br 078/24-40323, od 06.08.2024.g formirani novi lokalni timovi za pružanje pomoć licima prilikom povratka u Crnu Goru. Predstavnici Centara za socijalni rad su koordinatori navedenih timova, dok su članovi predstavnici Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije, lokalne samouprave, ZZZCG, prosvjete, zdravlja, Crvenog krsta, NVO Građanska alijansa i Caritasa, na lokalnom nivou. Službenice Odsjeka održavaju stalnu komunikaciju sa koordinatorima lokalnih timova, koji dostavljaju kvartalne i godišnje izvještaje.									
------------------	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

U cilju održavanja kontinuiteta u radu i komunikacije sa lokalnim timovima, te u cilju bolje pripreme timova, u situacijama kada se radi o specifičnom povratku (medicinski prihvati, ranjive kategorije lica itd. i zajedničkog rada na specifičnim slučajevima) organizovane su posjete lokalnim timovima od strane zaposlenih u Odsjeku za reintegraciju povratnika po readmisiji, te su realizovane posjete sljedećim lokalnim timovima: Glavni grad Podgorica i Nikšić. Cilj radnih sastanaka je upoznavanje sa radom i zadacima svih članova lokalnog tima, te razmjena pojedinačnih informacija iz oblasti: zapošljavanja, obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstvene zaštite i sl Sa ciljem unapređenja podrške u oblasti reintegracije i prevazilaženja ključnih izazova koji se nameću u radu sa povratnicima, u septembru 2024.g, saradnji sa IOM-om organizovan je trening za trenere „Integrirani pristup reintegraciji „ za zaposlene u Odsjeku za reintegraciju i koordinatore lokalnih timova									
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	u opštinama sa većim brojem povratnika. U saradnji sa IOM-om u okviru projekta „Kapaciteti za izgradnju kapaciteta za readmisiju Zapadnog Balkana“ uz podršku Ministarstva vanjskih poslova Danske, pripremljen je dokument Uputstvo za prijem i pomoć povratnicima nakon dolaska u kontekstu readmisije u Crnoj Gori, sa ciljem obezbjeđivanja efikasne, održive i dugoročne reintegracije povratnika, kao i uključivanje svih ključnih aktera na individualnom, zajedničkom i strukturnom nivou. Ministarstvo unutrašnjih poslova je 27.maja 2024.g. oglasilo Javni poziv NVO za predlaganje predstavnika/ce nevladinih organizacija za člana/icu Lokalnog tima za pružanje pomoći povratnicima, na osnovu koga je donešena Odluka o izboru da predstavnik/ca bude iz Građanske alijanse, za lokalne timove u: Podgorici, Nikšiću, Budvi, Cetinju, Baru, Herceg Novom, Beranama i Ulcinju									
2.9. Pružanje pomoći povratnicima po	Pružena pomoć povratnicima po readmisiji od strane nadležnih organa i institucija u cilju njihove reintegracije:	MUP Lokalni timovi	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena	Sredstva će biti obezbijedena po potrebi			Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak

readmisiji u cilju njihove reintegracije i razmjena informacija između relevantnih institucija i aktera	-broj lica kojima je obezbijeden prevoz od graničnog prelaza do mjesta boravka- <u>3 lica</u> -broj lica kojima je obezbijeden smještaj od dana povratka u CG- <u>1 lice</u> -broj lica koja su ostvarila pravo na lična dokumenta- <u>11 lica</u> - broj lica kojima je pružena pomoć iz oblasti socijalne i dječije zaštite (materijalno obezbeđenje- <u>4 lica</u> , lična invalidnina- <u>0</u> , dodatak za njegu i pomoć- <u>4 lica</u> , jednokratna novčana pomoć- <u>14 lica</u> , naknada za novorođeno dijete- <u>1 lice</u> , dodatak za djecu- <u>14 lica</u> , naknada po osnovu rođenja djeteta- <u>1 lice</u> , savjetodavno terapijska i socijalno edukativna usluga- <u>58 lica</u> , usluga smještaja u odmaralište za djecu i mlade- <u>1 lice</u> , subvencija za struju- <u>15 lica</u>); -broj lica kojima je dodijeljena humanitarna pomoć- <u>7 lica</u> -broj lica kojima je obezbijedeno obavezno zdravstveno osiguranje 28 lica -broj djece upisane u školu 12(11 školski uzrast i 1 predškolski uzrast)	za reintegraciju				tokom 2025. Godine IV kvartal 2025				realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
---	---	------------------	--	--	--	---	--	--	--	---

	- broj lica uključenih u mjere aktivne politike zapošljavanja- 20 lica , od toga je 2 lica zaposleno -broj lica kojima je pružena besplatna pravna pomoć- 3 lica -broj lica kojima je pružena psihosocijalna podrška 10 lica -broj lica kojima je pružena podrška u uspostavljanju porodičnih veza i spajanja porodice									
2.10. Uspos tavljanje sistema koordinaci je između institucija koje se bave pitanjima prihvata i reintegraci je povratnika, naročito s aspekta organa na državnom, odnosno lokalnom nivou kako bi se preduprije dile eventualne	U skladu sa preporukama Ministarstva vanjskih poslova u kontinuitetu se vrše provjere ispunjenosti uslova za putovanje u zemlje Shengen zone i druge zemlje EU. Dodatne provjere vrše se duži niz godina, a nakon uspostavljanja vizne liberalizacije, kako državljani I Crne Gore ne bi zloupotrebili vizni režim i tražili međunarodnu zaštitu (azil) u zemljama EU. Održano je 30 sastanaka graničnih službi regiona, razmijenjeno je oko 700 informacija sa FRONTEX-om, dok je razmijenjeno 30 informacija između Granične policije, kriminalističke policije i prevoznika.	UP MVP Lokalne samouprave Crveni krst	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva			Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

zlopotreb e bezviznog režima, od strane povratnika po readmisiji, koji mogu biti potencijaln i tražioc azila u EU	Organizovane su posjete lokalnim timovima Glavnog grada Podgorica i opštini Nikšić, od strane zaposlenih u Odsjeku za reintegraciju povratnika po readmisiji. Kao i kontinuirana saradnja sa relevantnim članovima lokalnih timova u dijelu razmjene informacija koje se odnose na ova lica.									
2.11. Redov no održavanje sastanaka Međuresor ne radne grupe i lokalnih timova, između ostalog i u cilju napređenja aktivnosti radi bolje pripreme timova, u situacijam a kada se radi o specifično m povratku (medicinsk	Koordinatori lokalnih timova, redovno dostavljaju kvartalne i godišnje izvještaje. U toku 2024.godine odrađeno je ukupno 89 planova reintegracije (79 individualnih i 10 porodičnih. Medicinski prihvati za 3 lica.	MUP Lokalni timovi za reintegraciju	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost preneti u AP 2025

i prihvatanje ranjive kategorije lica itd.)										
2.12. Uspostavljanje sistema kontinuiranog monitoringa povratnika, kroz izradu kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja o povratnicima. Izvještaji treba da obuhvate informacije o realizovanim aktivnostima, preduzetim koracima koji su ispunjeni u procesu reintegracije ovih lica tokom godinu dana od	Izrađen je i godišnji izvještaj od strane Odsjeka za reintegraciju, na osnovu dostavljenih izvještaja od strane koordinatora lokalnih timova. Tokom 2024. godine, odrađen je monitoring za 43 povratnika (lica koja su vraćena tokom 2023. godine, a čiji proces reintegracije pratimo godinu dana).	MUP Lokalni timovi za reintegraciju	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine IV kvartal 2025	Nijesu potrebna dodatna sredstva		Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

dana njihovog povratka, po mogućnost i i nakon dvije godine od datuma povratka i prihvata lica										
Operativni cilj 3:		Uspostavljanje sistema elektronske razmjene podataka između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u proces reintegracije povratnika.								
Indikator učinka Povećan broj povratnika koji se nalazi u Bazi povratnika po readmisiji		početna vrijednost (2021) u 2019. godini, ukupan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je 46			ciljna vrijednost na polovini sprovođenja strateškog dokumenta (2024) Povećan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je za 20% u odnosu na 2019. godinu			ciljna vrijednost na kraju sprovođenja strateškog dokumenta (2025) Povećan broj povratnika po readmisiji koji se nalazi u Bazi Ministarstva unutrašnjih poslova je za 30% u odnosu na 2019. godinu		
Aktivnost koja utiče na realizaciju mjere	Indikator rezultata i postignute vrijednosti na kraju izvještajnog perioda	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

3.1. Uraditi pravnu, tehničku i operativnu procjenu izazova u implementaciji Sporazuma o readmisiji sa EU zemljama i procjenu potreba za elektronskim sistemima registracije i vođenja slučajeva	Švedska firma Nordicstation angažovana od strane IOM-a je uradila Analizu koja se tiče mapiranja uslova i procesa za uspostavu elektronskog sistema upravljanja slučajevima readmisije. Uporedo je urađena i Analiza postojećeg pravnog okvira za uspostavu pomenutog sistema.	MUP UP MVP IOM	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu	Realizovano u prethodnom izvještajnom periodu.	IOM: 40,000 EUR	IOM: 40,000 EUR	IOM	
1.2. Uspostavljanje elektronske Baze podataka o licima koja su vraćena u skladu sa sporazumi o readmisiji i obuka službenika za korišćenje Baze podataka	Napomena: Obzirom da je rok za implementaciju ove aktivnosti do kraja 2024.g. opredijeljena sredstva u iznosu od 400,000.00 EUR će biti preusmjerena na drugu zemlju u regionu ukoliko Crna Gora ne bude spremna za realizaciju u ovom periodu. Postojeće mogućnost alociranja novih sredstava od 2025.g ukoliko bude potrebno, tj. ukoliko se iskaže spremnost za realizaciju ove aktivnosti	MUP UP IOM MRZS - centri za socijalni rad, Zavod za zapošljavanje Ministarstvo prosvjete Ministarstvo zdravlja Lokalne samouprave Glavni grad Prijestonica Crveni krst	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025. Početak aktivnosti može biti planiran za 2026.g nakon što sredstva budu obezbijedjena kroz projekte, te ukoliko Crna Gora iskaže spremnost za realizaciju ovog projekta, tj. uspostave elektronske	Naknadno će biti utvrđeno		Budžet Donatori IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

						baze za upravljanje slučajevima readmisije				
1.3. Organizovanje obuka za članove timova u lokalnim zajednicama, službenika MUP-a i Uprave policije u cilju pružanja neophodnih informacija o pravima i obavezama povratnika po readmisiji	Sa ciljem unapređenja podrške u oblasti reintegracije i prevazilaženja ključnih izazova koji se nameću u radu sa povratnicima, u septembru 2024.g. saradnji sa IOM-om organizovan je trening za trenere „Integrisani pristup reintegraciji „ za zaposlene u Odsjeku za reintegraciju i koordinate lokalnih timova u opštinama sa većim brojem povratnika	MUP UP Uprava za kadrove Crveni krst CG	II kvartal 2023	II kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine IV kvartal 2025.	4.800 €	IOM: 7,000 EUR	Budžet Uprava za kadrove IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
1.4. Redovni obližak lokalnih timova za pružanje pomoći u ostvarivanju prava crnogorskih državljana prilikom povratka u Crnu Goru	Izvršena posjeta timovima u lokalnim zajednicama u centralnoj regiji: Glavni grad Podgorica i opština Nikšić. Cilj posjeta je upoznavanje sa radom i zadacima svih članova lokalnog tima, te razmjena pojedinačnih informacija iz oblasti: zapošljavanja, obrazovanja, socijalne	MUP	II kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano	Ova aktivnost se sprovodi u kontinuitetu i biće nastavljena tokom 2025. Godine IV kvartal 2025			Budžet	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025

	zaštite, zdravstvene zaštite i sl.									
1.5. Studijska posjeta u cilju praćenja načina na koji oni vode postuapak reintegracij e ovih lica, razmjene iskustava i dobre prakse	Realizovane studijske posjete Studijska posjeta će biti realizovana tokom 2025.g. u organizaciji IOM-a nakon što se utvrdi adekvatna zemlja domaćin koja može pružiti tražene informacije te uvid u baze podataka za vođenje slučaja.	MUP	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Nije realizovano	IV kvartal 2025 Sredstva za studijsku posjetu su obezbijedena kroz IOM projekat i biće dostupna od početka 2025.g.	Naknadno će biti utvrđeno		IOM	Potrebno je ispoštovati planirani rok za nastavak realizacije ove aktivnosti (IV kvartal 2025) Aktivnost prenijeti u AP 2025
1.6. Učiniti dostupnim programe aktivne politike zapošljavanja (obrazovan je i osposobljavanje odraslih, podsticaji za zapošljavanje, direktno otvaranje radnih mjesta i podsticaji za	Tokom 2024. godine na evidenciji ZZZCG je bilo 20 lica sa statusom povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji. Za sva lica Zavod je izvršio informisanje o pravima i obavezama po osnovu nezaposlenosti i sa svima uradio planove zapošljavanja. Svim licima su je ponuđeno uključivanje u mjere aktivne politikem zapošljavanja. Tri lica su uključena u mjere aktivne politike zapošljavanja – direktno otvaranje radnog mjesta – javni rad i sva tri su	Zavod za zapošljavanje Mikro-kreditne insitucije NGO	I kvartal 2023	IV kvartal 2024	Realizovano		9.800 € (5.000€ za 2023)		UNHCR ZZZ CG	

zapošljava nje), u koje će se uključiti povratnici po readmisiji	zaposlena. Dva lica su se zaposlila direktnim posredovanjem Zavoda (1 u preduzeću Čistoća iz Podgorica, a drugo u preduzeću Montecco Inc iz Danilovgrada). Trenutno je 6 lica u evidenciji Zavoda i sa njima se aktivno radi u cilju pronalaženja izlaza iz nezaposlnosti.									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

II. PREPORUKE ZA NAREDNE FAZE SPROVOĐENJA STRATEŠKOG DOKUMENTA

❖ U cilju *obezbjedenja smještajnih kapaciteta strancima sa odobrenom međunarodnom zaštitom*, a imajući u vidu izvještaje EK, neophodno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova inicira ponovo pokretanje postupka javne nabavke za obezbjeđenje smještaja ovim licima i sa realizacijom ove mjere započene u najkraćem mogućem roku.

❖ Potrebno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije/Sektor granične policije donese novi *Plan djelovanja u slučaju masovnog priliva izbjeglica i migranata* (prvi je donijet 2015. godine i od tada nije vršena njegova izmjena, izuzev personalnog sastava tima koji je bio zadužen za njegovu implementaciju).

❖ Potrebno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova uspostavi *elektronski sistem za identifikaciju i registraciju migranata i lica iz sistema međunarodne i privremene zaštite stranaca, koji će biti kontabilan sa EURODACOM*, posebno imajući u vidu da su ove procedure započete još od 2019. Godine.

❖ Potrebno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova uspostavi *sistem elektronske razmjene podataka* između nadležnih državnih organa i jačanje stručnih kapaciteta zaposlenih koji su uključeni u process readmisije i reintegracije povratnika (*RCMS system*).

❖ Potrebno je da Ministarstvo unutrašnjih poslova/Uprava policije unaprijede standardne operative procedure za sprovođenje povratka u smislu preduzimanja mjera kojima se obezbjeđuje i ohrabruje visok stepen dobrovoljnog povratka, programom podrške dobrovoljnog povratka, uključujući korišćenje i uključivanje korišćenja sredstava EU, te s tim u vezi potrebno je u 2024. godini potpisati Memorandum o saradnji između Ministarstva unutrašnjih poslova i Međunarodne organizacije za migracije (IOM) u vezi dobrovoljnog povratka i reintegracije.

